

Tilinpäätös 2022

Kunnanhallitus 27.3.2023

Valtuusto xx.xx.2023

Sisällys

YLEISPERUSTELUT.....	4
KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	4
Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	6
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	7
Ruskon kunnan asukasluvun kehitys.....	8
Ruskon kunnan työttömyysasteen kehitys.....	9
Kunnan henkilöstö.....	10
Muut ei taloudelliset asiat.....	10
Olellaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa.....	11
Toimialojen toiminnallinen toteutuminen (vain ulkoiset erät).....	14
Hyväksytyt talousarviomuutokset.....	15
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	19
Tuloslaskelma ja tunnusluvut.....	19
Toiminnan rahoitus.....	22
Rahoitusasema ja sen muutokset.....	25
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	27
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä.....	28
Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	29
Kokonaistulot ja -menot.....	30
Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	30
Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	31
Konsernin tuloslaskelma ja tunnusluvut.....	31
Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut.....	32
Konsernitase ja tunnusluvut.....	33
Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....	34
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KÄYTTÖTALOUSOSA.....	35
Hallinto- ja osallisuuspalvelut.....	35
Vaalit.....	35
Tarkastustoimi.....	36
Yleishallinto.....	36
Joukkoliikenne.....	38
Elinkeinotoimi.....	39
Elinvoimapalvelut.....	40

Tekniset palvelut	41
Toimitila- ja vuokrauspalvelut	43
Vesihuoltolaitos	45
Palo- ja pelastustoimi	47
Rakennusvalvonta ja ympäristöasiat	48
Hyvinvointipalvelut	50
Varhaiskasvatuspalvelut	50
Lastenhoidon tuet	53
Perusopetuspalvelut	55
Kirjasto-, kulttuuri-, musiikkiopetus-, nuoriso-, ja liikuntapalvelut	59
Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut	63
Aikuissosiaalityö ja -psykososiaaliset palvelut	64
Perhepalvelut	65
Vammaispalvelut	66
Hoito- ja hoivapalvelut	66
Perusterveydenhuolto	67
Suun terveydenhuolto	68
Erikoissairaanhoido	69
Tuloslaskelmaosan toteutuminen	70
Investointiosan toteutuminen	71
Rahoitusosan toteutuminen	75
Yhteenveto talousarvion toteutumisesta	76
Henkilöstömenot	78
HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS	78
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	87
Tuloslaskelma	87
Rahoituslaskelma	88
Tase	89
Konsernin tuloslaskelma	91
Konsernin rahoituslaskelma	92
Konsernin tase	93
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	94
VESIHUOLTOLAITOS	106
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	112

YLEISPERUSTELUT

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Bruttokansantuotteen volyymi nousi 2,1 % vuonna 2022. Valtiovarainministeriön taloudellisessa katsauksessa vuoden 2022 lopulla todettiin Suomen bruttokansantuotteen kääntyneen lievään laskuun syksyllä ja heikon talouskehityksen odotetaan jatkuvan talven ajan. Hintojen nousun arvioidaan heikentävän kotitalouksien ostovoimaa ja vähentävän kulutusta. Inflaation hidastuminen tulee kuitenkin kääntämään reaalitytöt kasvuun vielä vuoden 2023 aikana. Ennusteeseen liittyy kuitenkin huomattavan paljon epävarmuutta. On hyvin mahdollista, että Venäjän hyökkäyssodan uusilla käänteillä on merkittäviä ja nopeasti leviäviä vaikutuksia talouteen.

Laadittaessa vuoden 2022 talousarviota se osoitti 652 650 euron suuruista alijäämää. Nyt hyväksyttävä tilinpäätös osoittaa 430 913 euron suuruista ylijäämää. Ennakoitua parempi tulos selittyi pitkälti sosiaali- ja terveydenhuollon menokehityksellä, joka jäi runsaat 885 000 euroa alle ennakoitun. Erikoissairaanhoidon osuus tästä oli n. 425 000 euroa. Verotuloja kertyi vajaa 380 000 euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Valtionosuudet olivat myös runsaat 300 000 euroa ennakoitua suuremmat.

Vertaillaessa edelliseen tilinpäätökseen voidaan havaita, että sosiaali- ja terveystoimen menot ilman erikoissairaanhoidon menoja kasvoivat n. 7,1 % jääden kuitenkin talousarviossa ennakoitun määrän alle n. 3,0 %. Erikoissairaanhoidon osalta menot kasvoivat edelliseen tilinpäätökseen nähden 1,6 % jääden kuitenkin n. 6,2 % alle talousarviossa ennakoitun. Verotulot lisääntyivät edelliseen tilinpäätökseen nähden 3,7 % ja valtionosuudet peräti 21 %. Muiden menojen osalta on huomionarvoista joukkoliikennemenojen ylittyminen 36,5 prosentilla alkupe- räiseen talousarvioon nähden. Joukkoliikenteen menokehitystä viime aikoina voidaan pitää huolestuttavana taloudenhuollon kannalta. Varhaiskasvatuksen toteuma päättyi positiiviseksi tuottojen lisääntyessä runsaalla 18 prosentilla. Perusopetuksen menoilytys 150 000 eurolla perustuu valtaosaltaan henkilöstömenojen kasvuun. Tonttien myyntituotot alittivat talousarviossa ennakoitun määrän. Tonttien myyntituottoja kertyi 172 415 euroa kun alkuperäisessä talousarviossa niitä arvioitiin saatavan 500 000 euroa ja muutostalousarvion myötä 250 000 euroa. Tavoitteesta jäämisen taustalla on se, että kunnan tonttitarjonta oli viime vuonna aiempaa rajallisempi Päälistönmäen kaava-alueen rakentamisen tultua loppuvaiheeseen. Lukumäärinä viime vuonna myytiin 1 tontti ja lunastuksia oli 4 kpl. Vähentyneeseen tonttien määrään on reagoitu hankkimalla raakamaata n. 100 hehtaaria. Alueen kaavoitus on meneillään ja lähivuosina alueen valmistumisen myötä tullaankin saamaan selkeä lisäys omakotitonttitarjontaan.

Asukasmäärä lisääntyi vuoden aikana 51 henkilöllä (kasvua 0,8 %). Ruskon työttömyysaste vuoden 2022 lopulla oli 3,7 %, arvo oli matalin koko maakunnassa. Rusko oli koko vuoden kahden työttömyysprosentillaan alimman kunnan joukossa. Koko Varsinais-Suomessa työttömyysaste oli vuoden lopulla 9,4 %.

Vuoden 2022 merkittävimpänä investointina voidaan pitää Maunun koulun laajennuksen ja saneerauksen valmistumista kesäkuun lopussa. Hanke toki oli käynnistetty jo vuoden 2021 alkupuolella. Hanke toteutui taloudellisesti ja aikataulullisesti suunnitellun mukaisesti kokonais- kustannusten oltua runsaat 3,8 miljoonaa euroa. Toimintavuoden aikana tehtiin merkittäviä raakamaahankintoja koskien runsasta 51 hehtaaria tulevia kaavoitustarpeita varten. Muita

merkittäviä investointeja olivat Valkiavuoren kunnallistekniikka, kaavateiden päällystäminen sekä Ruskotalon saneeraus.

Valmistautuminen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymisestä hyvinvointialueille aiheutti valmistelupaineita myös peruskunnissa vuoden 2022 aikana. Koronaviruspandemiaa ei myöskään voitu pitää vielä täysin voitettuna. Yhteiskunnallisen huolenaiheen toi Venäjän helmikuussa hyökkäys Ukrainaan ja sitä seurannut pitkäaikainen konflikti. Tapahtuneella on vaikutuksensa mm. Suomen talouskasvun heikkenemiseen, energian ja polttoaineiden hintaan sekä yleiseen epävarmuuteen.

Valtuusto hyväksyi elokuussa 2022 kuntastrategian pohjalta päivitettyt elinvoima-, osallisuus- ja hyvinvointiohjelmat. Ohjelmien painopistealueille määriteltiin tärkeimmät tavoitteet ja toimenpiteet mittareineen ja vastuutahoineen.

Kiitän henkilöstöä ja luottamushenkilöorganisaatiota ansiokkaasta työstä Ruskon kunnan menestyksen ja hyvinvoinnin eteen tänä haasteellisenakin aikana.

Kari Lehtinen
kunnanjohtaja

Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Ruskon kunnanvaltuuston jäsenmäärä on 27.

Vuoden 2021 kesäkuussa pidettiin kunnallisvaalit.

1.1.-31.12.2022 poliittinen kokoonpano:

Valtuuston puheenjohtajana on toiminut Antti Mattila (KESK), I varapuheenjohtajana Veikko Vahtera (KOK), II varapuheenjohtajana Marko Mäenpää (SDP) ja III varapuheenjohtajana Hannu Kesti (PS).

Kunnanvaltuuston poliittinen jakauma oli seuraava:

Kansallinen Kokoomus r.p.	9
Suomen Keskusta r.p.	7
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.	4
Vasemmistoliitto r.p.	1
Vihreä Liitto r.p.	2
Perussuomalaiset r.p.	4

Muut toimielimet

Toimielin	Puheenjohtaja	Esittelijä
Kunnanhallitus	Jussi Helesvirta	kunnanjohtaja
Sosiaali- ja terveysjaosto	Anneli Kiiski	kunnanjohtaja
Henkilöstöjaosto	Jussi Helesvirta	talous- ja hallintojohtaja
Tarkastuslautakunta	Antti Lähteenmäki	puheenjohtaja
Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	Turo Vuorenhela	johtava rehtori, varhaiskasvatusjohtaja
Hyvinvointilautakunta	Mari Renberg	hyvinvointijohtaja
Tekninen lautakunta	Tero Aaltonen	tekninen johtaja
Rakennus- ja ympäristölautakunta	Timo Vuorila	rakennustarkastaja
Keskusvaalilautakunta	Ritva Välilä	puheenjohtaja

Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Bruttokansantuotteen volyymi nousi 2,1 % vuonna 2022 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Hintojen nousun myötä yksityinen kulutus kasvoi selvästi edellisvuodesta. Säästämisaste kääntyi negatiiviseksi.

Yksityiseen kulutukseen käytettiin selvästi aikaisempaa enemmän rahaa vuonna 2022. Tätä osaltaan selitti se, että edellisvuotta vastannut kulutuskori kallistui poikkeuksellisen paljon. Kuluttajahintaindeksin mukaan vuoden 2022 inflaatio oli korkeinta 40 vuoteen. Käypähintainen kulutus kasvoi 8 % ja yksityisen kulutuksen volyymi oli 2 %:n kasvussa.

Palkat ja palkkiot nousivat 6 % vuonna 2022. Kokonaisuutena kotitalouksien saamat tulot kasvoivat kotitalouksien menoja vähemmän ja kotitalouksien säästämisaste kääntyi negatiiviseksi.

Energian hinnannousu kasvatti rahamääräistä tavaratuontia ja kauppatase heikkeni. Tätä selitti kuljetus ja matkailu. Tavaroiden ja palveluiden tase olikin energiakriisistä johtuen ennätyksellisen alijäämäinen.

Vaihtotaseen alijäämä kasvoi uuteen ennätykseen, 10 miljardiin euroon. Jos vaihtotaseen suhteuttaa bruttokansantuotteeseen saadaan suhdeluku, joka huomioi hintojen muutoksen. Vaihtotase suhteessa bruttokansantuotteeseen on viimeksi ollut alijäämäisempi vuonna 1992.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 2,2 miljardia alijäämäinen vuonna 2022. Edellisenä vuonna alijäämä oli 6,8 miljardia euroa. Julkisyhteisöjen alijäämän supistumiseen vaikuttivat muun muassa verotulojen ja sosiaaliturvamaksujen kertymän kasvu. Vuonna 2022 alijäämä oli 0,8 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Valtionhallinnon alijäämä oli 4,3 miljardia euroa kun se edellisenä vuonna oli 8 miljardia euroa. Paikallishallinnon (kunnat ja kuntayhtymät ym.) alijäämä säilyi lähes ennallaan, ollen noin 750 miljoonaa euroa. Paikallishallinnon ennakkolisiin tietoihin liittyy tavanomaista enemmän epävarmuutta lähdeaineistossa havaituista epäjohtonmukaisuuksista johtuen.

Kansantalouden tilinpidossa menot ja tulot kohdistetaan (suoriteperusteisesti) sille vuodelle, milloin ne käytetään. Valtionhallinnon maksuperusteista aineistoa käsiteltäessä tehtiin tilastovuodelle 2022 poikkeuksellisen suuri ajoituskorjaus, kun hyvinvointialueille vuonna 2022 maksetusta rahoituksesta siirrettiin kaksi miljardia euroa tilastovuodelle 2023. Ajoituskorjaus koskee valtionhallinnon kahden miljardin euron tulonsiirtoa hyvinvointialueille, mikä tullaan kirjamaan valtionhallinnon menoksi ja hyvinvointialueiden tuloksi tilastovuodelle 2023. Ajoituskorjaus koskee julkisyhteisöjen sisäisiä tulonsiirtoja, joten sillä ei ole vaikutusta nettoluotonantoon julkisyhteisöjen tasolla.

Työeläkelaitosten ylijäämä kasvoi noin 2,5 miljardiin euroon. Ylijäämään ei lasketa mukaan sijoitusten arvomuutoksia. myös muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema parani, ollen runsaat 400 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tähän vaikutti parantunut työllisyys.

Vuonna 2022 työllisten määrä kasvoi 2,4 % ja tehdyt työtunnit 0,6 % edellisestä vuodesta. Työttömyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan loka-joulukuussa 6,2 %, kun se vuotta aiemmin oli 6,3 %. Koko vuonna 2022 työttömyysaste oli 6,8 %, kun se edellisellä vuonna oli 7,7 %.

Varsinais-Suomen työllisyysasteen trendiluku oli vuoden kolmannella neljänneksellä 76,1 €, mikä oli 2,1 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työllisiä kolmannella neljänneksellä oli 239 000, ja työllisten määrän kehitystrendi on kasvanut tasaisesti jo parin vuoden ajan. Varsinais-Suomen työllisyysasteen kehitystrendin suunta on vaihdellut melko runsaasti edellisen vuoden aikana. Kuitenkin kaiken kaikkiaan Varsinais-Suomen työllisyystilanne näytti vuoden 2022 lopulla varsin valoisalta. Varsinais-Suomen työllisyysasteen trendiluku oli vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä selvästi koko maan tasoa korkeammalla ja nousi maakunnista kolmanneksi korkeimmaksi tasalukuihin Uudenmaan kanssa.

Varsinais-Suomen yritysten liikevaihto elpyi vahvasti koronakriisistä kevättalvella 2022. Liikevaihdon kasvu jatkui myös kesän ja alkusyksyn aikana Venäjän sotatoimista ja kasvaneesta inflaatiosta huolimatta, sillä vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä yritysten liikevaihto oli 12,6 % korkeammalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

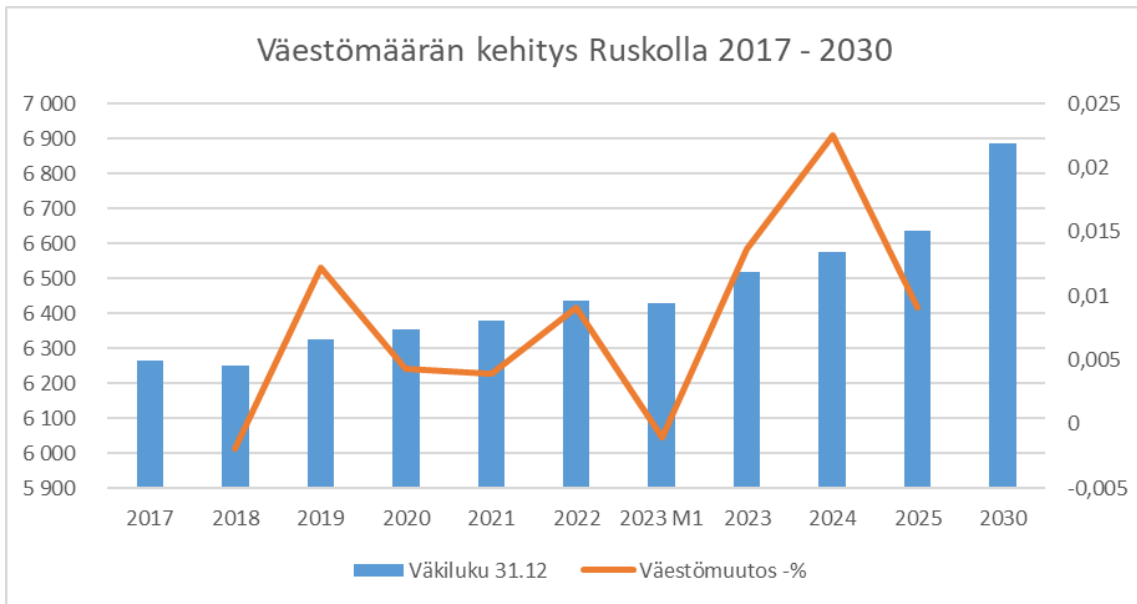
Nopeinta kasvuvauhti oli teollisuudessa ja matkailualalla, joista molemmat kasvoivat keskimääräistä nopeammin. Sekä teollisuuden että matkailun kasvu kuitenkin pysähtyi kesän aikana. Matkailualan liikevaihto tasaantui koronakriisiä edeltäneelle tasolle, mutta teollisuuden liikevaihto on kasvanut selvästi nopeammin ja on jo yli 50 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015.

Vaikka koko teollisuuden toimiala kasvoi yhä nopeasti, oli valmistavan teknologiateollisuuden liikevaihdon kasvu seuratuista toimialoista hitainta. Teknologiateollisuuden alavire selittyi kuitenkin ainakin osin Uudenkaupungin autotehtaan tuotannon supistumisesta heinäkuusta 2022 alkaen. Kokonaisuudessaan eri toimialojen yritysten liikevaihdon kasvutrendit olivat alkusyksystä 2022 yhä yllättävänkin vahvoja. Yleiset suhdanneodotukset huomioiden on kuitenkin oletettavaa, että liikevaihdon kasvu tulee vähintään hidastumaan jatkossa.

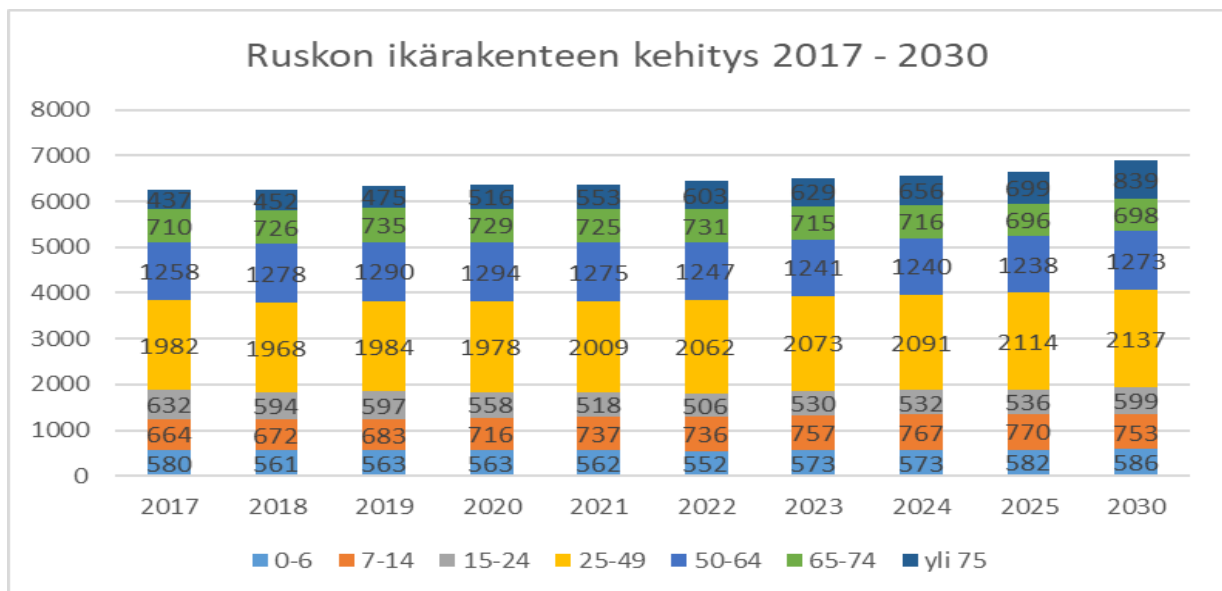
Lähde: Lounaistieto/analyysit

Ruskon kunnan asukasluvun kehitys

Kunnan asukasluku on kasvanut vuosittain vajaan yhden prosentin kasvuvauhdilla. Kymmenen vuotta sitten asukkaita oli 5 907 ja nyt 31.12.2022 yhteensä 6 437 henkilöä tilastokeskuksen ennusteen mukaan. Vuoden 2022 aikana asukasluku kasvoi Väestörekisterikeskuksen tilastojen mukaan 58 henkilöllä. (Lopullinen tilasto julkaistaan 31.3.2023)

Lähde: tilastokeskus

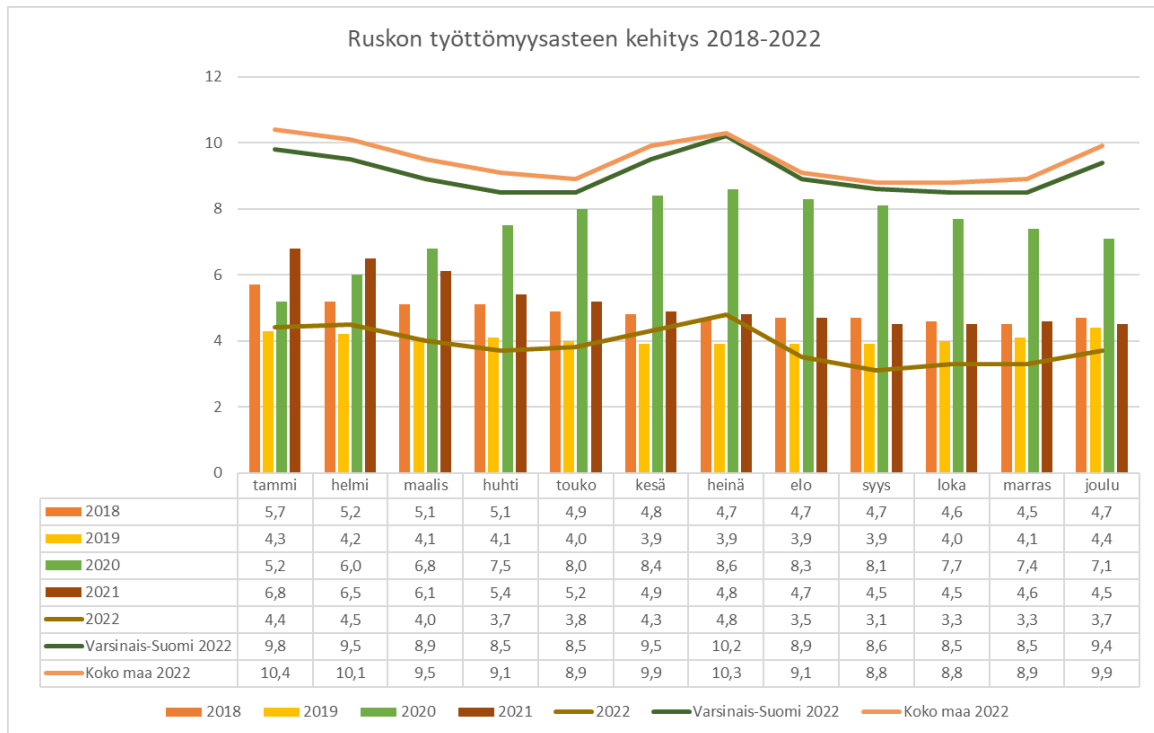
Lähde: tilastokeskus

Ruskon kunnan työttömyysasteen kehitys

Vuoden 2022 lopussa Suomen työttömyysaste oli 9,9 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 10,5 prosenttiyksikköä. Varsinais-Suomen työttömyysaste vuoden 2022 lopussa oli 9,4 prosenttia, joka on 0,4 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vuoden 2021 lopussa.

Vuoden 2022 lopussa Ruskon työttömyysaste oli 3,7 prosenttia, mikä oli 0,8 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuoden 2021 lopussa. Työvoimaa vuoden 2022 joulukuussa oli 3 151 henkilöä (3 157 henkilöä vuonna 2020), mistä työttöminä oli 116 henkilöä ja heistä pitkäaikaistyöttömiä 25 henkilöä.

Lähde: Työllisyyskatsaus joulukuun 2022

Kunnan henkilöstö

Henkilöstön määrä 31.12.2022 oli 265 (v 2021 yht. 262), joista vakinaisia 198 (v 2021 yht.193), määräaikaista 64 (v 2021 yht. 69), oppisopimuksella 2 (2021 yht. 0) ja työllistettyjä 1 (2021 yht. 0) henkilöä. Osa-aikatyöntekijöitä oli 31, joista kaksi oli osa-aikaeläkkeellä.

Suurimmat työntekijäryhmät ovat 40-49 ja 50-59-vuotiaissa.

Henkilöstötilinpäätös löytyy kohdasta henkilöstö, missä tarkempaa tietoa henkilöstöstä.

Muut ei taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3a luvun mukaisesti tilinpäätöksessä tulee antaa tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi. Ruskon kunnassa ei ole tiedossa sisäpiirikaupoista, joissa kunta olisi mukana, eikä myöskään ihmisoikeusrikkomuksista.

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

TUNNUSLUVUT YHTEENVETO	2022	2021	Muutos 2022/2021
Asukasmäärä	6 437	6 379	58
Työttömyys -, 31.12.	3,7	4,5	-1
Henkilöstömäärä	265	262	3
Toimintatuotot (ulk. 1 000 €)	4 674	5 421	-746
Toimintakulut (ulk. 1000 €)	-38 603	-36 448	2 155
Henkilöstökulut, (1000 €)	-11 335	-10 960	376
Palvelujen ostot, (1000 €)	-24 418	-22 575	1 843
Toimintakate (ulk. 1000 €)	-33 929	-31 027	2 902
Verotulot, (1000 €)	28 286	27 290	996
Valtionosuudet, (1000 €)	7 764	6 419	1 346
Vuosikate, (1000 €)	2 177	2 698	-521
Tilikauden yli-/alijäämä, (1 000 €)	431	1 041	-610
Kertynyt Yli-/alijäämä, (1000 €)	17 037	16 607	431
Kertynyt Yli-/Alijäämä, € / asukas	2 647	2 603	43
Investoinnit, brutto (1000 €)	3 062	3 113	-51
Investoinnit, netto (1000 €)	3 032	2 912	120
Poistot, (1000 €)	1 765	1 675	90
Lainakanta 31.12. (1000 €)	7 790	7 738	51
Lainakanta 31.12. € / Asukas	1 210	1 213	-3
Lainakanta ja vuokravastuut 31.12. (1 000 €)	8 084	8 235	-151
Lainakanta ja vuokravastuut , €/asukas	1 256	1 291	-35
Konserni lainakanta 31.12. (1000 €)	14 598	12 617	1 981
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12. (1000 €)	16 095	13 789	2 306
Konsernin lainakanta €/ asukas	2 500	1 978	522
Toimintatuotot/ Toimintakulut %	12,1	14,9	-3
Vuosikate/ Poistot %	123,3	161,0	-38
Vuosikate/ Asukas €	338	423	-85
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta,	-1 783	2 775	-4 558
Investointien tulo-rahoitus, %	71,3	88,0	-17
Laskennallinen lainanhoitokate	2,2	2,7	-1
Lainanhoitokate	4,6	5,7	-1
Kassan riittävyys, pv	48,0	64,4	-16
Omavaraisuusaste (%)	72,1	72,5	0
Suhteellinen velkautuneisuus, %	33,4	33,7	0
Velat ja vastuut % käyttötuloista	34,2	35,0	-1,8

Ruskon kunnan vuoden 2022 **tilikauden tulos** on **430 913 euroa** ylijäämäinen. Muutettuun talousarvioon nähden tulos on 1 043 127 euroa parempi.

Vuonna 2022 **verotuloja** kertyi yhteensä 28,3 milj. euroa, joka on 377 221 euroa enemmän alkuperäiseen talousarvioon nähden ja 996 271 euroa enemmän kuin edellisellä vuonna.

Kunnallisverotuottoja Ruskon kunnalle kertyi vuonna 2022 yhteensä 25,2 milj. euroa, joka on noin 74 966 euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 964 335 euroa enemmän kuin vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Kunnallisveroprosenttiin ei tehty muutoksia vuodelle 2022.

Kiinteistöveroja saatiin vuonna 2022 yhteensä 1,3 milj. euroa, joka on 111 072 euroa enemmän kuin talousarviossa ja 82 015 euroa enemmän kuin vuonna 2021.

Yhteisöveroa kertyi yhteensä 1,8 milj. euroa, mikä on alkuperäiseen talousarvioon nähden 341 115 euroa paremmin. Edelliseen vuoteen nähden yhteisöverotuottoja saatiin 50 015 euroa vähemmän. Vuonna 2021 yhteisöverojen suurempi tilitys johtui yhteisöveron jako-osuuden korotuksesta.

Verotulojen muodostuminen eri vuosina

Verotulot, (1000 €)	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	tot-%
Kunnallisvero	21 449	21 837	22 412	22 214	23 875	24 267	25 306	25 231	99,7 %
Yhteisöveron tuotto	961	1 299	1 163	1 326	1 406	1 818	1 427	1 768	123,9 %
Kiinteistövero	1 152	1 172	1 181	1 207	1 094	1 205	1 176	1 287	109,4 %
Yhteensä	23 562	24 308	24 756	24 747	26 374	27 290	27 909	28 286	101,4 %
Verotulot €/asukas	3 839	3 881	3 960	3 911	4 151	4 278	4 336	4 394	
Muutos-%/asukas	6,4 %	1,1 %	2,0 %	-1,2 %	6,1 %	3,1 %	1,3 %	2,7 %	
Muutos €/asukas	231	42	79	-49	239	127	58	116	
Tuloveroprosentti	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75	
Yleinen kiinteistövero%	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	
Vak.asuntojen kiint.vero%	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42	
Muiden as.rak.kiint.vero%	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	
Asukasluku 31.12.	6 137	6 263	6 251	6 327	6 354	6 379	6 437	6437	

Valtionosuuksia saatiin yhteensä 7,8 milj. euroa, mikä on 311 823 euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa. Vuoteen 2021 nähden valtionosuuksia saatiin 1,3 milj. euroa enemmän.

Valtionosuuksia myönnettiin kunnille lisää vuoden 2022 toisessa lisätalousarviossa liittyen 11.3.2022 vahvistettuun lakiin perusopetuslain muuttamisesta ja verotulomenetysten korvauksen korottamiseen johtuen matkakuluvähennysten määräaikaisesta korotuksesta. Lisäksi alkuperäiseen talousarvioon nähden valtionosuuden opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus on valtion tarkastuksen jälkeen (perustuu syksyn oppilasmäärien tarkistukseen, joka ei ole talousarviota tehtäessä ole ollut saatavilla) ollut 129 000 euroa alhaisempi.

Valtionosuuksien muodostuminen eri vuosina

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	tot-%
Valtionosuudet (1 000 €)	5 544	5 432	4 781	4 794	7 779	6 419	7 452	7 764	104,2 %
valtionosuudet, €/asukas	903	867	765	758	1 224	1 006	1 158	1 206	
muutos-%/asukas	7,4 %	-4,0 %	-11,8 %	-0,9 %	61,6 %	-17,8 %	15,1 %	19,9 %	

Ulkoisia toimintatuottoja vuonna 2022 kertyi 4,7 milj. euroa mikä oli 746 253 euroa eli 13,8 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2021. Muutettuun talousarvioon nähden toimintatuottoja saatiin 110 481 euroa enemmän.

Toimintatuotot nousivat edelliseen vuoteen nähden 181 986 euroa saatujen tukien ja avustusten osalta, kun taas muut toimintatuotot laskivat 797 198 euroa. Muiden toimintatuottojen väheneminen selittyy pysyvien vastaavien myyntitulojen (tonttikauppatulot) vähenemisellä 824 000 eurolla.

Ulkoiset toimintakulut 38,6 milj. euroa nousivat vuoteen 2021 nähden 2,2 milj. euroa eli 5,9 prosenttia. Muutettuun talousarvioon nähden ne laskivat 801 341 euroa.

Ulkoisten toimintakulujen muutos aiheutuu pääasiassa palvelujen ostojen muutoksista verrattaessa vuoteen 2021 ja muutettuun talousarvioon 2022.

Henkilöstökulut 11,3 milj. euroa nousivat edelliseen vuoteen nähden 375 698 euroa eli 3,4 prosenttia. Muutettuun talousarvioon nähden henkilöstökulut nousivat noin 28 686 euroa eli 0,25 prosenttia.

Palvelujen ostot 24,4 milj. euroa nousivat edelliseen vuoteen nähden 1,8 milj. euroa eli 8,2 prosenttia ja muutettuun talousarvioon nähden laskivat 1,0 milj. euroa eli 4,0 prosenttia.

Eniten kasvoivat palvelujen ostoista vuoden takaiseen verrattaessa sosiaali- ja terveystalvet 855 000 euroa, palvelusetelit (varhaiskasvatus) ostot 366 000 euroa, rakennuspalvelut 201 000 euroa sekä kuljetuspalvelut 96 000 euroa.

Muutettuun talousarvioon 2022 nähden eniten laskua selittää sosiaali- ja terveystalveten ostojen 762 000 euroa ja rakennuspalveluostojen 137 000 euroa alhaisempi toteutuminen.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat 1,8 milj. euroa nousivat noin 216 269 euroa eli 13,3 prosenttia vuoteen 2021 nähden ja muutettuun talousarvioon nähden 173 460 euroa eli 10,4 prosenttia.

Suurin kustannusten nousua selittävä tekijä vuoteen 2021 nähden oli sähkön ja lämmityksen kustannusten nousu 181 000 euroa kuten myös muutettuun talousarvioon nähden sähkön ja lämmityksen kustannukset ylittyivät budjetoidusta noin 190 000 euroa.

Avustuksia maksettiin 533 259 euroa eli noin 277 242 euroa vähemmän kuin vuonna 2021. Muutettuun talousarvioon nähden avustusmenot toteutuivat lähestulkoon samansuuruisena.

Muut toimintakulut 473 545 euroa toteutuivat lähestulkoon samansuuruisena vuoteen 2021 ja muutettuun talousarvioon nähden.

Ruskon kunnan **toimintakate** 33,9 milj. euroa heikkeni noin 2,9 milj. euroa eli 9,4 prosenttia vuoteen 2021 nähden ja muutettuun talousarvioon nähden toimintakate parani 911 822 euroa eli 2,6 prosenttia.

Korkokuluja 37 426 euroa maksettiin noin 7 065 euroa enemmän vuoden takaiseen nähden ja muutettuun talousarvioon nähden 2 574 euroa vähemmän.

Muita rahoitustuottoja saatiin 76 813 euroa, joka on 55 813 euroa enemmän kuin vuosi sitten. Summasta 20 436 euroa on Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin peruspääoman ja koron palautusta ja muuta rahoitustuottoa 28 311 euroa.

Vuosikate 2,2 milj. euroa on 520 527 euroa alhaisempi kuin vuosi sitten ja muutettuun talousarvioon nähden 1 138 466 euroa parempi.

Poistot ja arvonalentumiset 1 765 338 euroa on noussut vuoden takaisesta 90 024 euroa ja muutettuun talousarvioon nähden 95 338 euroa.

Toimialojen toiminnallinen toteutuminen (vain ulkoiset erät)

Yleishallinnon toimintakate -1 358 613 euroa parani vuoden takaisesta 10 521 euroa ja muutettuun talousarvioon nähden toimintakate laski 22 893 euroa.

Joukkoliikenteen toimintakate -830 932 euroa oli 190 222 euroa heikompi vuoteen 2021 nähden. Muutettuun talousarvioon nähden 77 868 euroa parempi.

Toimintakatteen heikkeneminen johtuu joukkoliikenteen kustannusten virheellisestä arviosta ja kustannusten tarkastuksesta perusopetuksen kuljetuskustannusten osalta, jolloin osa kuljetuskustannuksista siirrettiin joukkoliikenteen maksuksi.

Elinkeinotoimen toimintakate -89 346 euroa heikkeni 2 585 euroa vuoden takaisesta ja muutettuun talousarvioon nähden parani 3 295 euroa.

Kaavoituksen ja maankäytön toimintakate 261 313 euroa laski 837 260 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden toimintakate laski 68 375 euroa.

Vuonna 2022 tontteja myytiin huomattavasti vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Sosiaali- ja terveystalouden toimintakate -18 377 002 euroa kasvoi vuoden takaisesta 857 181 euroa ja laski muutettuun talousarvioon nähden 816 262 euroa.

Eniten toimintakatteen paranemiseen talousarvioon nähden vaikuttivat seuraavien tehtäväluiden pienemmät nettotoimintakulut: erikoissairaanhoidon 425 163 euroa, hoito- ja hoivapalvelut 476 573 euroa, vammaispalvelut 218 758 euroa, työllisyyspalvelut 104 779 euroa ja perhe- ja sosiaalipalvelut 102 734 euroa. Vastaavasti suun terveydenhuollon nettotoimintakulu ylittyi 63 863 euroa.

Perusopetuksen toimintakate -5 049 446 euroa heikkeni vuoden takaisesta 30 134 euroa ja muutettuun talousarvioon nähden 79 098 euroa.

Perusopetuksen muutokset muutettuun talousarvioon nähden selittyvät palkkakulujen nousulla erityisesti sijaiskulujen suurempana toteutumisena.

Varhaiskasvatustalouden toimintakate -4 287 972 euroa heikkeni 676 451 euroa vuoden takaisesta ja muutettuun talousarvioon nähden toteutui 147 301 euroa alhaisempana.

Toimintakatteen muutos johtuu hoidettavien lasten määrän kasvusta. Henkilöstömenot ja palvelusetelien ostopalvelumenot ovat kasvaneet vuoden aikana huomattavasti.

Lasten hoidon tuet toimintakate -402 827 euroa on laskenut 303 414 euroa vuodesta 2021. Muutettuun talousarvioon nähden ei juurikaan muutosta.

Hyvinvointipalvelujen toimintakate -735 333 euroa on kasvanut 55 557 euroa ja toteutuma on jäänyt muutetusta talousarviosta 97 438 euroa.

Hyvinvointipaleluissa on saatu 68 676 euroa enemmän tukia ja avustuksia kuin talousarviossa on varattu. Toimintakulujen osalta henkilöstökulut ovat alittuneet muutettuun talousarvioon nähden 98 943 euroa ja vastaavasti palvelujen ostot ylittyneet 84 030 eurolla. Henkilöstökulun alitus ja palvelujen ostojen ylitys selittyy sillä, että nanny-palvelu päätettiin hankkia ostopalvelumenona ja rahat olivat alun perin varattu henkilöstökuluiksi.

Teknisten palvelujen toimintakate -337 423 euroa on kasvanut vuoden takaisesta 46 307 eurolla. Muutettuun talousarvioon nähden toimintakate ylittyi 39 761 eurolla. Ylitys johtuu mm rakennuspalvelumenojen ylityksestä.

Toimitilapalvelujen toimintakate -2 648 867 euroa on kasvanut vuoden takaisesta 249 018 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden toimintakate ylittyi 61 325 eurolla.

Toimintakatteen ylitys selittyy mm. muutettuun talousarvioon nähden sähkön ja lämmön hintojen nousulla.

Vesihuoltolaitoksen toimintakate 538 253 on heikentynyt vuoden takaisesta 245 861 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden toimintakate on 23 453 euroa parempi. Vesihuoltolaitoksen tuotot ovat alittuneet vuoden takaisesta 164 689 euroa ja muutettuun talousarvioon nähden 70 781 eurolla. Talousarvioon nähden palvelujen ostot ovat toteutuneet 129 060 euroa alhaisempana, kun taas aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat ylittyneet 47 187 eurolla.

Palo- ja pelastuslaitoksen toimintakate -487 255 euroa on noussut 53 393 euroa ja ylittää muutetun talousarvion 50 554 eurolla.

Ylitys johtuu suuremmasta yhteistoimintaosuusmaksusta kuin mitä on budjetoitu.

Rakennusvalvonta ja ympäristöasioiden toimintakate -101 714 euroa on lähestulkoon sama kuin vuosi sitten. Muutettua talousarviota se on 18 369 euroa parempi.

Ruskon **investointimenot** ovat vuonna 2022 yhteensä 3 061 787 euroa ja **investointitulot** yhteensä 29 323 euroa. Investointien nettokustannus on vuotta 2021 yhteensä 350 536 euroa alhaisempi. Investointien nettokustannus alittuu talousarvioon varatusta 1 132 213 euroa.

Hyväksytyt talousarviomuutokset

Vuoden 2022 aikana valtuusto hyväksyi seuraavat määrärahamuutokset:

Käyttötalous

21.12.2022 § 12

Lisämäärärahan myöntäminen työhyvinvointiin 10 000 euroa.

30.5.2022 § 37

Varhaiskasvatuksen henkilöstömäärärahojen lisäys 66 850 euroa.

30.5.2022 § 40

Paikkatietovertailun jatko-osion hankinta 9 000 euroa kaavoitus ja maankäytön tulosalueelle.

14.11.2022 § 56

Vaalit

Tuloa aluevaalien järjestämisestä 13 000 euroa.

Keskushallinto

VelvoitetYOllistetyn palkkaaminen henkilöstökulut 6 000 euroa ja avustustulo 3 000 euroa.

Lahjoitus Unicefille Ukrainan hyväksi 6 400 euroa.

Varautumiseen liittyvät hankinnat 6 400 euroa.

Kesätyöllistäminen kohdan määrärahojen siirto varhaiskasvatukseen 10 880 euroa, hyvinvointipalveluihin 5 440 euroa ja toimitila- ja vuokrauspalveluihin 7 860 euroa.

Kaavoitus ja maankäyttö

Tonttien tuloarvion vähentäminen 250 000 euroa.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta

Tulkkauspalvelutöiden lisämääräraha 49 925 euroa opetukseen.

14.11.2022 § 57

Tekninen lautakunta

Teiden ja katujen kunnossapito lisäys 60 000 euroa.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta

Varhaiskasvatus

Lastenhoidon tuet lisäys 43 000 euroa.

Perusopetus

Kotikuntakorvaustulot vähennys 40 124 euroa.

Kotikuntakorvausmenot vähennetään 87 869 euroa.

Koulukuljetuksiin varattu määräraha siirretään keskushallintoon perusteena Fölin laskutusjärjestelmään liittyvän toimintatavan korjaus ja muutos 120 000 euroa.

Henkilöstökulujen ylitys johtuen suuremmista saaduista hanketuloista 48 680 euroa.

Hanketulojen jaksotus vuodelta 2021 vuodelle 2022 yhteensä avustustuloja lisää 213 836 euroa.

14.11.2022 § 58

Määrärahaylitys toimintakatteen ylitys joukkoliikenne 180 000 euroa.

Investoinnit

25.4.2022 § 24

Valkiavuoren kolmannen vaiheen kunnallistekniikan rakentamiseen 102 000 euron lisämäärärahan myöntämisen investointikohteelle 8205 (tiet ja kadut, vesihuolto / Valkiavuoren kunnallistekniikan rakentaminen) ja 198 000 euron siirto Maunun koulun investointihankkeesta samalle investointikohteelle.

30.5.2022 § 36

Karhukallion kiinteistön hankesuunnitelman laatimiseksi 50 000 euroa investointiosioon.

14.11.2022 § 55

Määräalan ostaminen Isopiikio-tilasta. Määrärahalisäys 300 000 euroa maanhankintaan.

14.11.2022 § 56*Tekninen lautakunta*

Käyttötalousmäärärahan siirtäminen investointiprojektiksi kustannuspaikalta 6212 kalustotililtä 4582 uudelle projektille tili 1160 kuljetusvälineet 14 000 euroa.

Kohteen 8223 jätevesiviemärin kunnostus 60 000 euroa määrärahan siirtäminen kohteelle 8230 Vahdon vesilaitoksen hiekkaesisuodatuksen rakentaminen.

Hyvinvointilautakunta

Investointiprojektin 8031 koskien esteettömyyskartoituksia ja korjauksia määrärahan 70 000 euroa siirtäminen tulevan kirjaston väistötilan muutostöihin.

Maanhankinta

Maankauppojen tuloarvion 100 000 euroa vähentäminen 50 000 euroon.

14.11.2022 § 57

Pienhankinnat ja kotainvestointimeno pois vuodelta 2022 yhteensä 55 000 euroa. Rahat käytetään kolmen katoksen rakentamiseen piholle syksyllä 2022 ja kalusteisiin käytetyt rahat käytetään pihojen korjauksiin ja uusien leikkivälineiden hankintaan. Rahat otetaan Tilapalveluiden käyttötalouden rakennus ja alueiden rakentamiseen varatuista rahoitusta.

28.11.2022 § 70

Määrärahamuutos Koirapuistot investointiprojektiin tarkoitettujen rahojen 25 000 euroa siirtäminen porrastreenipaikan rakentamiseen.

14.11.2022 § 56**Verotulot**

Yhteisöverotuottojen lisääminen 223 000 euroa.

Valtionosuudet

Valtionosuuksien lisääminen 311 802 euroa.

Lisäksi käsiteltiin seuraavat määrärahamuutokset vuoden 2022 tilinpäätökseen vuonna 2023:

Käyttötalous**27.2.2023 § 8**

Perusopetuksen määrärahaylitys 175 000 henkilöstökuluissa.

27.2.2023 § 10

Vaalien henkilöstömeno ylittyi 5 232 euroa. Toimintakate ei ylity.

Tarkastustoimen henkilöstömenot ylittyi 2 876 euroa ja toimintakate ylittyi 4 093 euroa.

Yleishallinnon henkilöstömeno ylittyi 26 157 euroa. Toimintakate ei ylity.

Kaavoituksen toimintakate ylittyi 69 379 euroa johtuen tontin myyntitulon alittumisesta.

Teknisten palveluiden toimintakate ylittyi 78 342 euroa johtuen mm. rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden (43 000 euroa), kuljetuspalveluiden (6 500 euroa) ja sähkökulujen ylityksestä (12 000 euroa).

Palo- ja pelastuslaitoksen toimintakate ylittyi 49 127 euroa johtuen katettavasta alijäämästä 44 067 euroa hyvinvointialueen muodostumisen vuoksi.

Koronakorvauksia saatu 120 000 euroa.

investoinnit

27.2.2023 § 10

Ruskotalon autosähköpaikat toimintamenot ylittyvät 8 078 euroa

Leikkipaikat ylittyvät 1 248 euroa

Joukkoliikenteen maksujärjestelmän ylitys 4 577 euroa.

Maaomaisuuden hankinta tonttien myyntitulo alittuu 109 677 euroa.

Pysyvien vastaavien kaupat meno ylittyvät 6 354 euroa.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tuloslaskelma ja tunnusluvut

Tuloslaskelma kertoo tilikauden tulojen riittävyyden tilikauden käyttömenoihin. Tilikauden tulojen riittävyys menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

Tuloslaskelma

ulkoiset erät

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 674	5 421
Toimintakulut	-38 603	-36 448
<i>Toimintakate</i>	<u>-33 929</u>	<u>-31 027</u>
Verotulot	28 286	27 290
Valtionosuudet	7 764	6 419
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	17	29
Muut rahoitustuotot	77	23
Korkokulut	-37	-30
Muut rahoituskulut	-1	-5
<i>Vuosikate</i>	<u>2 177</u>	<u>2 698</u>
Poistot ja arvonalentumiset	-1 765	-1 675
<i>Tilikauden tulos</i>	<u>412</u>	<u>1 023</u>
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	19	19
Varausten lisäys (-)/vähennys(+)		
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)		
<i>Tilikauden ylijäämä/alijäämä</i>	<u>431</u>	<u>1 041</u>

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut %	12,1	14,9
Vuosikate/poistot %	123,3	161,0
Vuosikate €/asukas	338	423
Asukasmäärä	6 437	6 379

Toimintakate ilmoittaa kuinka paljon toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate 34,0 milj. euroa on heikentynyt noin 2,9 milj. euroa eli 9,4 prosenttia vuoteen 2021 verrattaessa.

Vuosikate on selkeä vuodesta toiseen vertailukelpoinen tunnusluku. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Jos taas vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Vuosikate ei kuitenkaan yksistään riitä kuvaamaan tulorahoituksen riittävyyttä. Tässä kohdin pitää myös huomioida rahoituslaskelman lainanlyhennykset.

Perusoletuksen mukaan vuosikatteen ollessa poistojen suuruinen eli 100 prosenttia, on tulorahoitus riittävä. Vuoden 2022 vuosikate oli 2 177 331 euroa ja poistot yhteensä 1 765 338 euroa (vuonna 2021 vuosikate 2 697 858 euroa ja poistot 1 675 314 euroa). Vuosikate on heikentynyt huomattavasti vuoden aikana mutta se on edelleen riittävä, koska se kattaa poistot.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$ osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa, millainen osuus toimintakuluista rahoitetaan verotuloin ja valtionosuuksin. Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista on vuonna 2022 ollut 12,1 prosenttia ja laskenut 2,8 prosenttiyksikköä vuodesta 2021.

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{poistot}$ ja arvonalentumiset Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 prosenttia, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuuksia ja muut rahoitusosuudet Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista poistonalaista investointitasoa. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

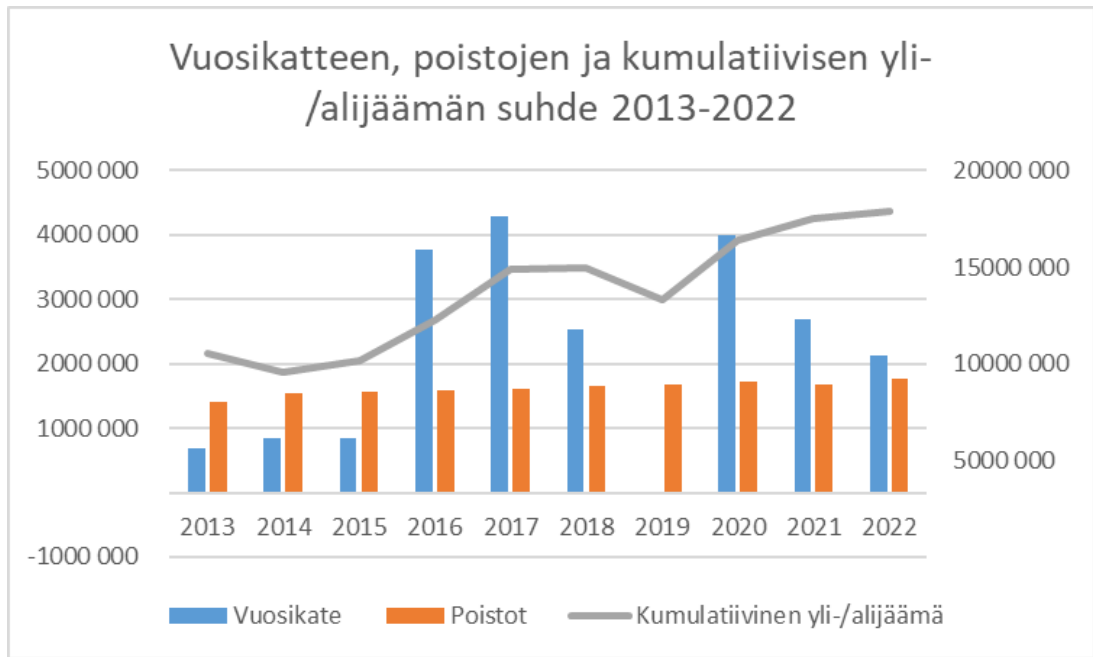
Ruskon kunnan vuosikate prosenttia poistoista on ollut vuoden lopulla 123,3 prosenttia. Tulorahoitus on ollut ylijäämäinen ja riittävä. Luku on laskenut vuoden takaisesta 37,7 prosenttiyksikköä.

Tunnusluvun vuosikate €/asukas avulla arvioidaan tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kunta-kohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Ruskon vuosikate euroa per asukas oli vuoden 2022 lopulla 338 kun se 2021 on ollut 423.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus.

Tilikauden tulos kuvaa jaksoitettujen tulojen ja menojen erotusta, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden 2022 tulos on 430 913 euroa. Tulos on vuoden 2021 tilinpäätökseen nähden 610 551 euroa pienempi.

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman kautta. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen toiminnan ja investointien rahavirta ja rahoituksen eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutoksen rahavirta. Näiden kahden nettomäärän erotus on sama kuin kaupungin kassavarojen muutos tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut
Rahoituslaskelma

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 177	2 698
Tulorahoituksen korjauserät	-172	-996
	<u>2 005</u>	<u>1 701</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 062	-3 113
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9	46
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	193	1 151
	<u>-2 860</u>	<u>-1 916</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-855	-214
Rahoituksen kassavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		10
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-449	-449
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-692	105
Rahoituksen rahavirta	<u>-641</u>	<u>-334</u>
Rahavarojen muutos	-1 496	-548
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 568	7 064
Rahavarat 1.1.	7 064	7 612
	<u>-1 496</u>	<u>-548</u>

Rahoituslaskelman tunnusluvut
INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, 1000 €	-1783	2775
Investointien tulorahoitus, %	71,3	88,0

LAINAHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate	2,19	2,73
Lainanhoitokate	4,55	5,69

MAKSUVALMIUS

Rahavarat 31.12. 1 000 €	5 568	7 064
Kassasta maksut 1 000 €	42 152	40 045
Kassan riittävyys, pv	48	64
Asukasmäärä 31.12.	6 437	6 379

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituslaskelman välitulokseksi, jonka negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

Toiminnan rahavirta muodostuu vuosikatteesta ja sen jälkeen mahdollisesti esiintyvistä satunnaisista eristä. Näiden lisäksi huomioidaan tulorahoituksen kirjanpidolliset korjaukset. Ruskon kunnan toiminnan rahavirta vuonna 2022 oli 2,0 milj. euroa.

Investointien rahavirta muodostuu käyttöomaisuuden investointimenoista, rahoitusosuuksista sekä myyntituloista.

Kunnan investointimenojen rahavirta oli tilikaudella noin 2,9 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 855 134 euroa alijäämäinen.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä (1 000 €). Toiminnan ja investointien rahavirta-välituloksen ja neljän edellisen vuoden kertymä osoittaa investointien omarahoituksen pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä on positiivinen. Negatiivinen määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai lainaa ottamalla.

Toiminnan ja investointien rahavirta on Ruskolla ollut negatiivinen vuonna 2022 sen ollessa noin -1,8 milj. euroa. Menoja onkin jouduttu kattamaan käyttämällä kunnan kassavaroja ja lisäämällä lyhytaikaista lainarahoitusta. Toiminnan ja investointien rahavirta on vuonna 2021 ollut noin 2,8 milj. euroa ylijäämäinen.

Investointien tulorahoitus, %-tunnusluku = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Inv.omahankintameno}$ kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella eli ns. käyttötalouden ylijäämällä. Tunnusluvussa eivät ole mukana käyttöomaisuuden myynnistä kertyneet myyntivoitot, joiden kokonaismäärä saattaa vuosittain huomattavastikin vaihdella. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitus on heikentynyt vuoden takaisesta sen ollessa vuoden 2022 lopulla 71,3 prosenttia ja vuonna 2021 88,0 prosenttia.

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$ Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Ruskon kunnan laskennallisen lainanhoitokate on vuoden 2022 lopussa ollut 2,19 kun se vuoden 2021 lopussa on ollut hieman parempi 2,73. Tulorahoitus on kuitenkin ollut riittävä.

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$ kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Kunnan lainanhoitokate on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä luvun ollessa 1-2 ja heikko, kun tunnusluku jää alle yhden.

Ruskon lainanhoitokate vuonna 2022 on ollut 4,6 eli hyvä. Vuosi sitten lainanhoitokate on ollut 5,7.

Kassan riittävyys, pv –tunnusluku = $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat} / \text{Kassasta maksut tilikaudella ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kunnan rahavaroilla maksaa.}$

Ruskon kunnan kassan riittävyyden ollessa 2022 lopussa 48 päivää, voi kassan riittävyyden todeta olevan erinomainen. Kassan riittävyys on 2021 lopussa ollut 64 päivää. Riittävyyttä on tietoisesti vähennetty vuoden aikana.

Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	31.12.22 1000 €	31.12.21 1000 €	VASTATTAVAA	31.12.22 1000 €	31.12.21 1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	40 475	39 208	OMA PÄÄOMA	35 041	34 610
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	276	349	Peruspääoma	17 824	17 824
Aineettomat oikeudet	64	90	Arvonkorotusrahasasto	180	180
Muut pitkävaikutteiset menot	213	258	Edellisten tilikausien ylijäämä	16 607	15 565
			Tilikauden ylijäämä/alijäämä	431	1 041
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	37 107	35 774	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	341	360
Maa- ja vesialueet	8 445	7 892	VARAUKSET		
Rakennukset	16 030	13 035	Poistoero	341	360
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 509	12 115			
Koneet ja kalusto	567	218	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Ennakom. ja keskener. hankinnat	556	2 514	Muut pakolliset varaukset	0	0
<i>Sijoitukset</i>	3 092	3 086	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	70	70
Osakkeet ja osuudet	3 054	3 048	Lahjoitusrahastojen pääomat	70	70
Muut lainasaamiset	38	38			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	70	70	VIERAS PÄÄOMA	13 616	13 190
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	70	70	<i>Pitkäaikainen</i>	2 918	3 319
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	891	1 290
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 523	8 953	Muut velat/Liittymism. ja muut velat	2 027	2 029
<i>Saamiset</i>	2 955	1 888			
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	401	430	<i>Lyhytaikainen</i>	10 698	9 871
Muut saamiset	401	430	Joukkovelkakirjalainat	6 500	6 000
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	2 554	1 458	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	399	449
Myntisaamiset	687	703	Saadut ennakot		1
Muut saamiset	220	322	Ostovelat	1 342	1 111
Siirtosaamiset	1 647	432	Muut velat/Liittymism. ja muut velat	729	651
			Siirtovelat	1 728	1 660
<i>Rahoitusarvopaperit</i>					
Muut arvopaperit	3 500	3 500	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	49 069	48 231
Rahat ja pankkisaamiset	2 068	3 564			
			Taseen tunnusluvut	31.12.22	31.12.21
VASTAAVAA YHTEENSÄ	49 069	48 231	Omavaraisuusaste	72,1	72,5
			Suhteellinen velkaantuneisuus %	33,4	33,7
			Vuokravastuut, 1000 €	294,8	495,3
			Velat ja vastuut % käytötuloista	34,2	35,0
			Kertynyt yli-/alijäämä, milj.€	17,0	16,6
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 647	2 603
			Lainakanta 31.12. 1000€	7 790	7 738
			Lainakanta 31.12., €/asukas	1 210	1 213
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	8 084	8 235
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	1 256	1 291
			Lainasaamiset, 1000 €	38	38
			Asukasmäärä	6 437	6 379

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$ mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tasona pidetään 70 prosentin omavaraisuutta. 50 prosenttia tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Ruskon kunnan omavaraisuusaste 72,1 prosenttia. Omavaraisuuden taso on hyvä ja se on parantunut vuoden takaisesta 0,4 prosenttia.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$ kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Ruskon kunnan suhteellinen velkaantuneisuus on vuonna 2022 ollut 33,4 prosenttia.

Vuokravastuut kertovat, paljonko omaisuutta on rahoitettu leasing-rahoituksella, joka kirjataan käyttötalouden menoihin, eikä taseeseen kuten lainarahoitus. Ruskon vuokravastuut vuonna 2022 ovat olleet yhteensä 294,8 euroa.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$ kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa huomioon erilaisilla malleilla kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana taseessa.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista vuonna 2022 on 34,2 kun se vuonna 2021 oli 35,0 prosenttia.

Kertynyt yli- /alijäämä = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä. Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Ruskon kunnan kertynyt ylijäämä on 17,0 milj. euroa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas = $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$. Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Ruskon kunnan kertynyt ylijäämä per asukas on 2 647 euroa.

Lainakannalla 31.12. = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$ tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Ruskon kunnalla on 31.12.2022 ollut lainaa yhteensä 7,8 milj. euroa. Lainamäärä on noussut vuoden takaisesta 52 000 euroa.

Lainat euroa/asukas. Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Ruskon kunnalla lainaa asukasta kohden 31.12. on ollut 1 210 euroa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut. Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainaa ja vuokravastuita Ruskon kunnalla on vuonna 2022 ollut yhteensä 8,1 milj. euroa, kun vuonna 2021 niitä oli 8,2 milj. euroa.

Lainat ja vuokravastuut, euroa per asukas. Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittujen lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Asukaskohtainen Ruskon kunnan lainojen ja vuokravastuiden yhteismäärä on vuonna 2022 ollut 1 256 euroa.

Lainasaamiset 31.12. = *Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset.* Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Ruskon kunnan lainasaamiset ovat 31.12. olleet yhteensä 38 000 euroa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ruskon kunnan tilinpäätökset ovat olleet vuodesta 2015 pääsääntöisesti ylijäämäisiä. Poikkeuksena vuoden 2019 alijäämäinen tulos 1,7 milj. euroa. Lisäksi kunnan velkamäärä on alhaisempi kuin kunnissa keskimäärin.

Kunnan kyky huolehtia talouden tasapainosta ja toteuttaa suunnitellut investoinnit ovat olleet hyvät. Vuoden 2023 alusta toteutuva hyvinvointialueen uudistus pienentää kuntien kokonaistaloutta. Vuoden 2023 talousarvio Ruskolla näyttää ylijäämäiseltä mutta suunnitelmavuosien toteutuminen eivät ennakoarvioiden mukaan ole enää yhtä suotuisat. Lopullisen tilinpäätöksen valmistuttua on syytä tarkastaa, minkälainen kantokyky kunnalla on tulevien investointitarpeiden toteuttamisessa, jotta velkamäärän lisäys pysyy kohtuullisena ja kunnan tulos pysyy tulevina vuosina kantokykyisenä.

Ruskon kunnan väkiluku on kasvava ja kunnan tulomuutto on positiivinen. Väkiluvun kasvu on tavoitteena tulevinakin vuosina. Samalla tavoin kuin muissakin kunnissa, Ruskon ikärakenne on muuttumassa ja kunnassa asuu yhä enemmän ikäihmisiä. Tämä tulee vaikuttamaan palvelujen tarpeen muutokseen, joka tulee ottaa huomioon tulevaa suunnitellessa.

Vuoden 2022 alusta Ukrainan sota on vaikuttanut lainojen korkojen nousuun ja heilahteluihin. Pitkät korot ovat nousseet vuoden 2022 aikana mutta maltillisesti. Nämä koron nousut ovat vielä olleet hallittavissa. Vuoden 2023 maaliskuussa Piilaakson luottopankki SVB romahti ja talletuspako ajoi viranomaiset ottamaan yhtiö haltuunsa. Tämä on aiheuttanut huolen pankkisektorilla kohtaan. Lisäksi syöksykierteessä oleva sveitsiläispankki on pyytänyt apua Sveitsin keskuspankilta. Tilanne näkyi myös Suomessa kurssien heilahteluna.

Verotulojen kehitys on ollut suotuisampaa kuin on ennakoitu. Näin myös vuonna 2022. Hyvinvointialueuudistus tosin tulee vaikuttamaan kunnan veropohjaan. Uudistuksen lopulliset vaikutukset verotulopohjaan ovat vielä hämärän peitossa. Yhä tärkeimmiksi tulon lähteiksi uudistuksen jälkeen tulevat kunnallisverotuottojen ohella kiinteistöverot ja yhteisöverot.

Vuonna 2022 poistomeno on kasvanut Maunun koulun laajennuksen ja perusparannuksen valmistuttua. Tulevat investointitarpeet tulevat edelleen kasvattamaan poistojen määrää. Taseen ylijäämä riittää jonkun vuoden alijäämäisten tulosten kattamiseen mutta poistojen määrä tulee pyrkiä pitämään suotuisana. Toinen vaihtoehto on se, että tulo- ja menopuolta tulee tarkastella ja sopeuttaa tulevaisuutena.

Eduskunta on 1.3.2023 hyväksynyt lain julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuun siirtämisestä kunnille 1.1.2025 alkaen. TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmistelutyö käynnistettiin Varsinais-Suomessa vuoden 2022 lopulla. Lokakuun 2023 loppuun mennessä on kuntien tehtävä päätös, minkälaisella alueella ja mallilla se lähtee TE-palveluita toteuttamaan. Uudistuksella tulee olemaan huomattava vaikutus kuntien toimintaan ja talouteen. Huoli on siitä, katetaanko kaikki syntyvät kustannukset valtionosuuksina ja mikä vaikutus tulee olemaan kuntaosuusmaksatusjärjestelmän muutoksella kunnan talouteen. Tämä muutos tulee huomioida tulevien vuosien suunnittelussa.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä

Kuntakonsernin riskienhallinnasta vastaa kunnanhallitus. Viranhaltijatasolla vastuu on kunnajohtajalla. Tehtävänä on ohjata ja valvoa konsernin yksiköiden riskienhallintaa ja asettaa tarvittaessa riskienhallintaa koskevat tavoitteet. Lautakunnat vastaavat omien prosessiensa päätöksentekonsa, kohteidensa sekä työpaikkojensa riskien arvioinnista ja tarvittavista toimenpiteistä sekä niiden dokumentoinnista. Tarkastuslautakunta käsittelee ja arvioi kunnan riskienhallinnan tilaa.

Alkuvuodesta 2022 Covid19-pandemia vaikutti yhä toimintaan ja talouteen. Koronatestauksia ja rokotuksia varten saatiin valtiolta tukea vielä kyseisenä vuotena.

Epävarmuutta talouteen ja toimitaan toi Ukrainan sotatilanteen paheneminen. Sodan alta pakenevia henkilöitä vastaanotettiin Euroopassa ja Suomessa. Sen lisäksi sota näkyi mm. hintojen korotuksina.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alusta. Tämä vaikuttaa suuresti kuntien toimintaan ja talouteen. Tulevaisuudessa on käynnistettävä uusia yhteistyökuvioita kuntien ja hyvinvointialueiden kesken. Huoli on erityisesti siitä, että tieto (GDPR-säännökset) saadaan kulkemaan kuntien ja hyvinvointialueiden välillä entiseen malliin. Talouden osalta epävarmuutta tuo, kun puolet kunnan toimintakatteesta ja rahoituksesta siirtyi hyvinvointialueelle. Jäljelle jäävillä rahoilla pitää kattaa investoinneista aiheutuvat poistomenot, joista mitään ei siirtynyt hyvinvointialueelle. Lisäksi kunnalle jäi sotekiinteistöt, joita se vuokraa 3 + 1 vuoden ajan hyvinvointialueelle. Aika näyttää, mitkä kiinteistöt hyvinvointialue tulee pitämään ja mistä se luopuu.

Ensimmäistä kertaa vuosiin korot nousivat nollakoroista 3,3 prosenttiin (Euribor12kk). Alkusyksystä Ruskollakin tarkastettiin lainasalkkua. Huomattavaa riskiä ei kuitenkaan vielä näköpiirissä ei ole.

Ruskolla on 3,5 milj. euron sijoitussalkku, jonka arvo vuoden 2022 aikana laski 3,3 milj. euroon. Vuoden 2023 aikana on tarkoitus odottaa, että salkun arvo nousee. Salkun arvo oli 16.3.2023 3 357 772 euroa.

Kiinteistöjen kunto ja sisäilmaongelmat tuovat oman merkittävän riskin kunnan toimintaan ja talouteen.

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Ruskon kunnanvaltuusto on 14.12.2009 § 94 hyväksynyt talousohjeen, jonka mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Toimivasta johdosta riippumattomasta ulkoisesta valvonnasta vastaavat tilintarkastajat ja tarkastuslautakunta. Sisäinen valvonta jakaantuu sisäiseen tarkkailuun (luottamushenkilöiden suorittama seuranta) ja sisäiseen tarkastukseen. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Sisäisen valvonnan toteuttamisvastuu on kunnanjohtajalla ja kunnan tilivelvollisilla sekä esimiesasemalla olevilla. Jokainen esimies vastaa oman toimialansa ja tulosalueensa sisäisen valvonnan järjestämisestä etenkin yksiköille asetettujen tavoitteiden saavuttamisen seurannan, henkilöriskien, tietoturvallisuuden ja omaisuuden vahinkoriskien osalta. Tilintarkastuksen yhteydessä kunnan tilintarkastaja arvioi, onko kunnan sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti. Sisäistä valvontaa ohjaavat hallintosääntö, talousohje sekä sisäisen valvonnan vastuutaulukko.

Kunnassa on noudatettu lakeja ja hyvää hallintotapaa. Kunnan toiminnasta mahdollisesti tehtyjen kanteluiden johdosta ei ole saatu ratkaisuja, jotka johtaisivat toiminnan merkittävään uudelleen arviointiin.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt kunnan strategiset linjaukset ja talousarvion yhteydessä toiminnan ja käyttötalouden sitovat tavoitteet. Lautakunnat antavat kunnanhallitukselle ja valtuustolle neljä kertaa vuodessa selvityksen tavoitteiden toteutumisesta ja talouden kehityksestä.

Toimialat ovat toimittaneet selonteot sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Vuoden 2023 aikana on tarkoitus laatia päivitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje. Samalla vuoden 2024 talousarvion laadinnan yhteydessä toteutetaan ensimmäisen kerran riskikartoitus, joka otetaan osaksi talousarvion ja tilinpäätöksen laadintaa.

Kokonaistulot ja -menot

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	4 674	Toimintakulut	38 603
Verotulot	28 286	Korkokulut	37
Valtionosuudet	7 764	Muut rahoituskulut	1
Korkotuotot	17	Satunnaiset kulut	0
Muut rahoitustuotot	77		
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		-Pakollisten varausten lis+,väh-	0
- Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	-172	-Pysyvien vast. hyödykk. luovutustappiot	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9	Investointimenot	3 062
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	193		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	449
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	500	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	41 348	Kokonaismenot yhteensä	42 152
		<i>Ero:</i>	-804
		<i>maksuvalmiuden muutokset</i>	692
		<i>rahavarojen muutos</i>	<u>-1 496</u>
		<i>yhteensä</i>	<u>-804</u>

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä kuntakonserniin kuuluvista yhteisöistä

Tytäryhteisöt

Asunto Oy Ruskon Metsärinne	yhdistelty
Asunto Oy Ruskon Metsäranta	yhdistelty
Kiinteistö Oy Ruskon Vuokratalot	yhdistelty

Kuntayhtymät

Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiirin ky	yhdistelty
Raision seudun koulutuskuntayhtymä	yhdistelty

Varsinais-Suomen Erityishuoltopiiri ky	yhdistelemättä
Turun kaupunkiseudun ky	yhdistelemättä
Varsinais-Suomen Liitto	yhdistelemättä

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Ruskon kunnalle on laadittu uusi konserniohje, joka on käsitelty kunnanhallituksessa 28.3.2022 § 65. Sen jälkeen se on hyväksytty As Oy Ruskon Metsärinteen ja As Oy Metsärannan yhtiökokouksissa. Kiinteistö Oy Ruskon Vuokratalojen käsittelyn jälkeen se voidaan viedä valtuuston hyväksyttäväksi.

Vuosi 2022 on viimeinen vuosi, kun Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän menot yhdistellään kunnan konserniin. Kunnan konserni tulee näiden muutosten myötä pieneneväksi huomattavasti.

Uusi kuntayhtymä, jota ei ole yhdistelty konserniin, on vuonna 2022 perustettu Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä.

Vuoden 2023 aikana on tarkoitus käynnistää kunnan omistamien tytäryhteisöiden yhdistämisen selvitys.

Konsernin tuloslaskelma ja tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	15 243	16 068
Toimintakulut	-48 603	-46 271
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	-7	15
<i>Toimintakate</i>	<u>-33 367</u>	<u>-30 188</u>
Verotulot	28 286	27 290
Valtionosuudet	7 764	6 419
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	15	28
Muut rahoitustuotot	80	29
Korkokulut	-131	-100
Muut rahoituskulut	-5	-10
<i>Vuosikate</i>	<u>2 642</u>	<u>3 468</u>
Poistot ja arvonalentumiset	-2 461	-2 282
Omistuksen eliminointierot		
<i>Tilikauden tulos</i>	<u>181</u>	<u>1 186</u>
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot	-7	-4
Vähemmistöosuudet	-11	-6
<i>Tilikauden ylijäämä/alijäämä</i>	<u>163</u>	<u>1 176</u>

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut %	31,4	34,7
Vuosikate/poistot %	107,4	152,0
Vuosikate €/asukas	410	544
Asukasmäärä	6 437	6 379

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 642	3 468
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot		
Tulorahoituksen korjauserät	-167	-986
	<u>2 475</u>	<u>2 482</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 526	-3 547
Rahoitusosuudet investointimenoihin	73	56
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	202	1 156
	<u>-5 251</u>	<u>-2 335</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 776	147
Rahoituksen kassavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 134	216
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 012	-857
Lyhytaikaisten lainojen muutos	861	-86
Oman pääoman muutokset	17	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-444	166
Rahoituksen rahavirta	<u>1 555</u>	<u>-562</u>
Rahavarojen muutos	-1 221	-415
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	7 092	8 313
Rahavarat 1.1.	8 313	8 728
	<u>-1 221</u>	<u>-415</u>
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
INVESTOINNIT		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, 1000 €	-2 453	2 346
Investointien tulorahoitus, %	48,5	99,3
LAINAHOITO		
Laskennallinen lainanhoitokate	0,19	0,28
Lainanhoitokate	2,43	3,73
MAKSUVALMIUS		
Rahavarat 31.12. 1 000 €	7 092	8 313
Kassasta maksut 1 000 €	55 278	50 785
Kassan riittävyys, pv	47	60
Asukasmäärä	6437	6379

Konsernitase ja tunnusluvut

VASTAAVAA	31.12.22	31.12.21	VASTATTAVAA	31.12.22	31.12.21
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	48 599	45 646	OMA PÄÄOMA	36 392	36 190
Aineettomat hyödykkeet	280	355	Peruspääoma	17 824	17 824
Aineettomat oikeudet	65	93	Arvonkorotusrahasto	180	180
Muut pitkävaikutteiset menot	215	262	Muut omat rahastot	708	672
Ennakkomaksut			Edell.tilikaus.ylijäämä(alijäämä)	17 517	16 338
Aineelliset hyödykkeet	47 394	44 357	Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	163	1 176
Maa- ja vesialueet	8 851	8 294			
Rakennukset	24 904	20 399	VÄHEMMISTÖOSUUS	244	234
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 509	12 116	POISTOERO JA VAPAAEH-		
Koneet ja kalusto	1 297	788	TOISET VARAUKSET	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	18	19	Poistoero	0	0
Ennakkom. ja keskener.h	814	2 741	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Sijoitukset	925	934			
Osakkuusyhteisöosuudet	119	135	PAKOLLISET VARAUKSET	392	400
Osakkeet ja osuudet	791	783			
Muut lainasaamiset	15	15	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	85	85
Muut sijoitukset	0	0	Valtion toimeksiannot		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	85	85	Lahjoitusrahastojen pääomat	85	85
Lahjoitusrah.erityiskatteet	85	85	Muut toimeksiannot		
			VIERAS PÄÄOMA	22 485	20 072
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 913	11 250	Pitkäaikainen	8 958	7 802
Vaihto-omaisuus	164	161	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	6 930	5 759
Saamiset	3 658	2 775	Lainat julkisyhteisöiltä		0
Pitkäaikaiset saamiset	401	432	Lainat muilta	1	1
Myyntisaamiset		1	Saadut ennakot		13
Muut saamiset	401	430	Muut velat	2 027	2 029
Siirtosaamiset			Lyhytaikainen	13 527	12 270
Lyhytaikaiset saamiset	3 256	2 343	Joukkovelkakirjalainat	6 500	6 000
Myyntisaamiset	1 063	1 000	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1 168	857
Muut saamiset	394	481	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Siirtosaamiset	1 800	862	Saadut ennakot	42	38
Rahoitusarvopaperit	3 703	3 701	Ostovelat	2 015	1 740
Rahat ja pankkisaamiset	3 389	4 613	Muut velat	898	792
			Siirtovelat	2 898	2 839
			Laskennalliset verovelat	7	4
VASTAAVAA YHTEENSÄ	59 597	56 981	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	59 597	56 981

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste-%	61,52 %	63,98 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	43,8 %	40,2 %
Vuokravastuut, 1000 €	1 497	1 668
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	17 680	17 514
Kertynyt ylijäämä €/asukas	2 747	2 746
Konsernin lainat €/asukas	2 268	1 978
konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	14 598	12 617
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	16 095	14 285
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2 500	2 239
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	15	15
Kunnan asukasmäärä	6 437	6 379

Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Kunnan tilikauden tulos on 430 913,41 euroa ylijäämäinen. Kunnanhallitus esittää, että poistoeroa tuloutetaan 18 921,34 euroa ja ylijäämä 430 913,41 euroa kirjataan taseen oman pääoman yli-/alijäämän tilille.

Esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilinpäätöksen perusteella tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä 16 606 549,76 euroa.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KÄYTTÖTALOUSOSA

Hallinto- ja osallisuuspalvelut

Vaalit

Keskusvaalilautakunta huolehtii kunnallisten ja valtiollisten vaalien kunnalle kuuluvista tehtävistä.

Keskusvaalilautakunta huolehtii kunnallisten ja valtiollisten vaalien kunnalle kuuluvista tehtävistä.

Vuonna 2022 järjestettiin aluevaalit.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	6 778,80		13 000	14 824,30	114,0 %
Toimintakulut,	-34 450,98	-16 171	-16 171	-16 079,75	99,4 %
josta palvelujen ostot	-10 767,13	-6 000	-6 000	-2 483,51	41,4 %
Toimintakate	-27 672,18	-16 171	-3 171	-1 255,45	39,6 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	6 778,80		13 000,00	14 824,30	114,0 %
Toimintakulut	-34 450,98	-16 171	-16 171	-16 079,75	99,4 %
Toimintakate (=sitova)	-27 672,18	-16 171	-3 171	-1 255,45	39,6 %
muut laskennalliset erät	-659,17	-557	-557	-558,46	100,3 %
poistot					
nettomenot per asukas	4,44	2,61	0,58	0,28	

Tarkastustoimi

Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tilintarkastuksen tehtävänä on hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tarkastaa, onko kunnan hallintoa ja taloutta hoidettu kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti sekä muutoin asianmukaisesti.

Tilintarkastuspalvelut kilpailutettiin keväällä 2022. Valtuusto valitsi 30.5.2022 § 34 tarkastuspalveluiden toimittajaksi TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:n vuosille 2022-2025.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot					
Toimintakulut,	-14 059,03	-16 088	-16 088	-20 180,97	125,4 %
josta palvelujen ostot	-8 895,39	-11 000	-11 000	-11 783,86	107,1 %
Toimintakate	-14 059,03	-16 088	-16 088	-20 180,97	125,4 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-14 059,03	-16 088	-16 088	-20 180,97	125,4 %
Toimintakate (=sitova)	-14 059,03	-16 088	-16 088	-20 180,97	125,4 %
muut laskennalliset erät	-14 622,80	-14 477	-14 477	-15 094,38	104,3 %
poistot					
nettomenot per asukas	4,50	4,76	4,76	5,48	

Yleishallinto

Yleishallinnon tehtävänä on tukipalvelujen (ICT-, talous- ja henkilöstöhallinto) tuottaminen tulosalueille ja yleisvastuu päätöksenteko- ja luottamushenkilötoiminnan toimivuudesta ja kehittämisestä. Yleishallinto huolehtii vaalien järjestämisestä kunnassa sekä koordinoi Raision tuottamia sosiaali- ja terveyspalveluja ja seudullisen joukkoliikenteen (Föli-järjestelmä) palveluja ja niiden laatua ja taloudellisuutta. Lisäksi seurataan kootusti kunnan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista eri toimialoilla.

Vuoden 2022 alkupuolella kun vihdoinkin Covid19 -pandemia alkoi hellittää ja palattiin lähes normaaliin, alkoi Ukrainan sotatilanne kärjistyä. Sota näkyi Suomessa erityisesti hintojen ja sähkön hinnan nousuina. Lisäksi Suomi vastaanotti sodan alueilta pakolaisia.

Myös kuntien varautumista tarkistettiin. Rusko oli mukana syksyllä 2022 muun muassa valtakunnallisessa valmiusharjoituksessa.

Vuoden 2022 aikana valmisteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden siirtymistä hyvinvointialueelle. Ruskon ja Raision sosiaali- ja terveystaluiden tuottamiseen liittyvä sopimus purettiin. Ruskon palkkalistoilta hyvinvointialueelle siirtyi yhteensä 6 henkilöä. Henkilöiden siirtymisen lisäksi valmisteltiin mm. erilaisten sopimusten siirtymisiä hyvinvointialueelle ja laadittiin hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen sopimukset.

Vuoden 2022 alussa aloitti uusi talous- ja hallintojohtaja. Loppuvuodesta rekrytoitiin uusi asiantuntijasihteeri.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	18 458,59	2 300	5 300	47 349,57	893,4 %
Toimintakulut, josta palvelujen ostot	-1 387 593,03	-1 383 806	-1 388 426	-1 405 962,38	101,3 %
Toimintakate	-1 369 134,44	-1 381 506	-1 383 126	-1 358 612,81	98,2 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	61 305,18	61 813	61 813	62 054,17	100,4 %
Toimintakulut	-82 304,67	-86 746	-86 746	-88 142,00	101,6 %
Toimintakate	-20 999,49	-24 933	-24 933	-26 087,83	104,6 %
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	79 763,77	64 113	67 113	109 403,74	163,0 %
Toimintakulut	-1 469 897,70	-1 470 552	-1 475 172	-1 494 104,38	101,3 %
Toimintakate (=sitova)	-1 390 133,93	-1 406 439	-1 408 059	-1 384 700,64	98,3 %
muut laskennalliset erät poistot	736 265,92 -32 426,67	739 622 -31 526	739 622 -31 526	747 455,64 -34 891,33	101,1 %
nettomenot per asukas	107,59	108,78	109,03	104,42	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Kunnan tasapainoinen talous	Tuloslaskelman ali-/ylijäämä	Kolmen peräkkäisen tilinpäätöksen yhteistulos on ylijäämäinen	Toteutui, ylijäämä noin 3,8 milj. euroa
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on hyvällä tasolla	Terveyden edistämisaktiivisuus	TEA-viisarin tulos paranee (>62)	67

Joukkoliikenne

Kuuden kunnan yhdessä järjestämä joukkoliikenne Turun seudulla alkoi 1.7.2014. Turun seudun joukkoliikenteessä ovat mukana Turku, Kaarina, Raisio, Naantali, Lieto ja Rusko. Joukkoliikenteen tavoitteena on tarjota monipuoliset, laadukkaat ja edulliset joukkoliikennepalvelut ruskolaisille.

Joukkoliikenteen käyttöä ja asiakasmääriä pyritään kasvattamaan. Tavoitetta toteutetaan tarjoamalla asiakastarpeita ja optimoimalla joukkoliikenteen tarjontaa kysynnän mukaan. Asiakasmäärien nousu lisää lipputuloja ja vähentää sitä kautta kunnan tarvetta subventoida joukkoliikennettä verovaroin. Vuonna 2021 koululaiskuljetukset siirtyivät osaksi Föli-järjestelmää.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.11.2022 § 58 joukkoliikenteen määrärahaylityksen. Osa ylityksestä, 90 000 euroa, selittyi talousarviosta olevasta virheestä. Toinen osa pienemmistä saduista lipputuloista. Sen lisäksi tarkistettiin koulukuljetusten maksuosuutta, jota perusopetus oli maksanut liikaa noin 130 000 euroa. Joukkoliikenteen toimintakate kasvoi yhteensä 222 132 euroa. Samalla lähdettiin selvittämään mahdollisuuksia karsia joukkoliikenteen kustannuksia ja annettiin ohjeita vuodelle 2023.

Tavoite asiakasmäärän kasvattamisesta ei toteutunut johtuen alkuvuoden vähäisistä matkustajamääristä koronaan liittyen.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot					
Toimintakulut,	-640 710,29	-608 800	-908 800	-830 932,28	91,4 %
josta palvelujen ostot	-637 943,92	-605 700	-905 700	-828 626,14	91,5 %
Toimintakate	-640 710,29	-608 800	-908 800	-830 932,28	91,4 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-640 710,29	-608 800	-908 800	-830 932,28	91,4 %
Toimintakate (=sitova)	-640 710,29	-608 800	-908 800	-830 932,28	91,4 %
muut laskennalliset erät	-948,34	-1 008	-1 008	-852,01	84,5 %
poistot	-11 523,09	-8 335	-8 335	-9 938,43	119,2 %
nettomenot per asukas	102,40	96,28	143,01	130,76	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Joukkoliikenteen asiakasmäärien kasvattaminen	Asiakasmäärä/v	+ 4 %	Ei toteutuut

Elinkeinotoimi

Ruskon kunta osallistuu elinkeinotoiminnan kehittämiseen sekä oman kunnan, että koko Turun seutukunnan osalta, osallistumalla Turku Business Regionin (aiemmin Turun Seudun Kehittämiskeskus) toimintaan sekä mahdollistamalla omilla päätöksillä elinkeinotoiminnan monipuolistumisen ja lisääntymisen kunnan alueella esim. kaavoittamalla teollisuustontteja ja markkinoinnilla. Maaseutuasiamiespalvelut ostetaan Liedon kunnalta. Valmistuvan eteläosan osayleiskaavan myötä jatkossa pystytään kaavoittamaan lisää liike- ja teollisuustontteja ja näin ollen laajentamaan elinkeinotoiminnan toimintaedellytyksiä.

Parannetaan suoritettua yrityspalvelututkimuksen pohjalta yritysten toimintaedellytyksiä.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	4 900,00				
Toimintakulut,	-91 661,49	-92 641	-92 641	-89 346,32	96,4 %
josta palvelujen ostot	-89 853,05	-90 800	-90 800	-87 207,58	96,0 %
Toimintakate	-86 761,49	-92 641	-92 641	-89 346,32	96,4 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	4 900,00				
Toimintakulut	-91 661,49	-92 641	-92 641	-89 346,32	96,4 %
Toimintakate (=sitova)	-86 761,49	-92 641	-92 641	-89 346,32	96,4 %
muut laskennalliset erät	-401,10	-309	-309	-293,55	
poistot					
nettomenot per asukas	13,66	14,48	14,48	13,93	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Yritysten määrä	Toimivat yritykset / 1 000 asukasta (tällä hetkellä 85)	90	88,2

Elinvoimapalvelut

Maa- ja tonttipolitiikan tarkoituksena on turvata suunnitelmallinen rakentaminen kunnan alueella hankkimalla kaavoitukseen soveltuvia maa-alueita. Huolehditaan riittävästä asumis- ja yritystonttitarjonnasta uusilla ja ajan tasaisilla yleis- ja asemakaavoilla.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	1 174 143,07	661 500	411 500	340 340,91	82,7 %
Toimintakulut,	-75 569,87	-72 812	-81 812	-79 027,55	96,6 %
josta palvelujen ostot	-57 159,13	-60 000	-69 000	-66 302,05	96,1 %
Toimintakate	1 098 573,20	588 688	329 688	261 313,36	79,3 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	1 174 143,07	661 500	411 500	340 340,91	82,7 %
Toimintakulut	-75 569,87	-72 812	-81 812	-79 027,55	96,6 %
Toimintakate (=sitova)	1 098 573,20	588 688	329 688	261 313,36	79,3 %
muut laskennalliset erät	-9 844,33	-9 360	-9 360	-9 224,11	
poistot					
nettomenot per asukas	-170,67	-90,24	-49,90	-39,16	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Asukasluvun kasvun turvaava tonttitarjonta	Kunnassa luovutettavana olevat tontit (suluissa kunnan luovuttamat)	Kunta 19 Seurakunta 18 Yksityiset 107 Yhteensä 141 (kunnan myymät / lunastetut 11)	Kunta 13 Seurakunta 4 Yksityiset 106 (kunnan myymät 1/ lunastetut 4)
Ajantasainen maankäytön suunnittelu	Yleiskaavat ja kaavamutokset	Ruskon kunnanosan yleiskaavan valmistelu käynnistyy. Ruskon kunnanosan eteläosan osayleiskaava valmistuu	Ei käynnistynyt. Ei valmistunut. Kaavatyön lisäselvityksiä laadittu. Valmistuu kevään 2023 aikana.
	Asemakaavat ja kaavamutokset	Ketunluolan asemakaavan laajennus jatkuu. Aholo-Ojanto valmistuu. Niittylä valmistuu.	Toteutui. Luonnosaineisto valmistui. Ei valmistunut vielä 2022. Valmistui

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut toimittavat kunnan teknisen hallinnon ja infrapalvelut.

Infrapalvelut ylläpitävät kunnan yleisiä alueita, liikenneväyliä sekä hulevesiviemärointiä.

Teknisissä palveluissa pyritään tiedon lisäämiseen teiden kunnon, katuvalojen ja liikenneturvallisuuden kehittämisen osalta. Seuraavan vuoden tavoitteena on strategian mukaisen toiminnan kehittäminen ja eteenpäin vienti. Sähköisten järjestelmien ja palvelun kehittäminen, sekä palveluiden tasalaatuisuus.

Rakennetun ympäristön ylläpidon toteutuksessa oli vuonna 2022 isoja haasteita. Vuonna 2022 tavoitteena oli lähinnä ylläpito.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	219 140,42	308 500	308 500	345 403,03	112,0 %
Toimintakulut,	-510 256,25	-546 162	-606 162	-682 825,71	112,6 %
josta palvelujen ostot	-174 688,51	-153 900	-213 900	-272 233,47	127,3 %
Toimintakate	-291 115,83	-237 662	-297 662	-337 422,68	113,4 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	35 319,86	44 400	44 400	37 181,96	83,7 %
Toimintakulut	-52 448,40	-44 688	-44 688	-61 873,80	138,5 %
Toimintakate	-17 128,54	-288	-288	-24 691,84	8573,6 %
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	254 460,28	352 900	352 900	382 584,99	108,4 %
Toimintakulut	-562 704,65	-590 850	-650 850	-744 699,51	114,4 %
Toimintakate (=sitova)	-308 244,37	-237 950	-297 950	-362 114,52	121,5 %
muut laskennalliset erät	163 796,25	151 109	151 109	178 740,91	118,3 %
poistot	-541 168,83	-543 188	-543 188	-567 890,16	104,5 %
nettomenot per asukas	107,48	98,14	107,48	116,71	

Mittarit

Vuosi	tp2018	tp2019	tp2020	tp2021	ta2022	tp2022
Asukasluku 31.12.	6251	6327	6354	6379	6420	6437
Liikenneväylien nettokustannukset, €/asukas	121,07	130,51	116,56	121,64	127,54	132,48

Liikenneväylät pitävät sisällään yleisten teiden ja kaavateiden kustannukset sekä yksityistieavustukset.

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Strategia Asiakkaat ja vaikuttavuus	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset (vaikuttavuustasolta keskiarvo) asteikolla 1–5	3,6	3,8
kaavateiden kunto ja puhtaanapito, hoidon taso	tyytyväisyyskysely asteikolla 1- 5	3,5	3,6
kaavateiden talvihoito	tyytyväisyyskysely asteikolla 1- 5	3,4	4,0
puistojen, liikuntapaikkojen ja viheralueiden hoito	tyytyväisyyskysely asteikolla 1- 5	3,1	3,2

jätehuolto	tyytyväisyyskysely asteikolla 1- 5	3,5	3,7
vesi- ja viemärihuolto	tyytyväisyyskysely asteikolla 1- 5	3,8	4,1
valaistus	tyytyväisyyskysely asteikolla 1- 5	3,9	4,3
Elohopealamppujen (katu) vaihtaminen led valaisimiin	Elohopealamppujen lkm kaikista katulampuista / %	35 %	35 %

Toimintakertomus

Toimintatuotot ovat ylittyneet 12 %. Toimintakulut ovat ylittyneet 12,6 %. Ylitys on palveluiden ostossa, jossa suurin ylitys on teiden kunnossapidossa sekä sähköissä. Myös kuljetuspalvelut ovat ylittyneet, mutta nämä liittyvät metsämyynnin kuljetuksiin.

Teiden kunnossapitomenot ylittyivät vaikean kevään 2022 vuoksi.

Sähkökustannukset nousivat, vaikka kunnalla on voimassa olevat sopimukset. Vuoden vaihteessa 2021-2022 kunnan sopimuskumppani vaihtui Vaasan sähköstä Parikkalan valoon ja siinä tuli pieni korotus. Suurin syy kulujen kasvuun on Carunan siirtomaksujen korotukset, joiden vaikutus prosentuaalisesti on pieni, mutta isoissa sähkömäärissä euromäärät kasvavat.

Katuvalojen uusimisesta on jouduttu luopumaan energiakulujen kallistumisen myötä, uusiminen tehdään jatkossa investointilistan kautta.

Toimitila- ja vuokrauspalvelut

Kiinteistöhoidon ja -kunnossapidon sekä siivouspalvelun tehtävänä on huolehtia kunnan kiinteistöistä tehokkaasti ja taloudellisesti. Kiinteistöjen arvo ja toimivuus säilytetään elinkaaren loppuun asti riittäväillä huoltotoimenpiteillä. Sähköisten järjestelmien käyttöönotto ja hyödyntäminen on käynnissä jo kiinteistönhoidossa ja sitä jatketaan. Lautakunta on ottamassa käyttöön kiinteistöraportoinnin osana raportointijärjestelmää.

Buildercomin käyttöönotto raportointityökaluna on lisännyt tietoisuutta kokonaisuudesta. Tärkeänä tavoitteena on tiedon lisääminen kiinteistöomaisuuden hallinnassa ja ylläpidossa. Käyttötalouden talousarvioon oli nimetty PTS kohteet, jotka toteutettiin.

Asuntotoimi hoitaa kunnan asuntojen vuokraustoiminnan.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	1 162 753,28	1 199 780	1 199 780	1 217 317,09	101,5 %
Toimintakulut, josta palvelujen ostot	-3 562 602,29	-3 793 462	-3 787 322	-3 866 184,50	102,1 %
Toimintakate	-2 399 849,01	-2 593 682	-2 587 542	-2 648 867,41	102,4 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	3 948 106,30	4 142 543	4 142 543	4 276 589,25	103,2 %
Toimintakulut	-684 786,68	-759 508	-759 508	-721 267,44	95,0 %
Toimintakate	3 263 319,62	3 383 035	3 383 035	3 555 321,81	105,1 %
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	5 110 859,58	5 342 323	5 342 323	5 493 906,34	102,8 %
Toimintakulut	-4 247 388,97	-4 552 970	-4 546 830	-4 587 451,94	100,9 %
Toimintakate (=sitova)	863 470,61	789 353	795 493	906 454,40	113,9 %
muut laskennalliset erät	-313 728,35	-305 888	-305 888	-325 709,55	106,5 %
poistot	-717 607,42	-706 899	-706 899	-737 466,13	104,3 %
nettomenot per asukas	26,32	34,80	33,85	24,35	

Mittarit

Vuosi	tp2018	tp2019	tp2020	tp2021	ta2022	tp2022
Asukasluku 31.12.	6251	6327	6354	6379	6420	6437
Toimitila- ja vuokrauspalvelujen nettokustannukset, €/asukas	-6,41	50,74	34,41	36,61	32,09	36,86
Ruokapalvelut, bruttokustannukset, €/asukas	176,09	176,74	177,35	181,42	195,07	190,11

(nettokustannukset -> nettomenot +/- nettotulot -)

Toimitila- ja vuokrauspalvelut pitävät sisällään tilahallinnon ja isännöinnin, varastojen ja konekeskuksen, kiinteistönhoidon, kiinteistöjen kunnossapidon ja siivouksen, asunto-osakkeiden ja muiden asuntojen sekä toimitilavuokrauksen kustannukset ja tulot.

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Strategia Vuokra-asuntojen ja As Oy:n korkea vuokrausaste	vuokrausaste %	98 %	98 %
Kiinteistöissä valaisimien vaihtaminen led-valaisimiin	Valaisimien vaihto vuoden 2017 tasosta (ei yhtään v.2017)	10 %	10 %

Toimintakertomus

Tuloslaskelman toimintakatteen mukaan tulos on parantunut 2,4 % talousarvioon verrattuna. Tulot ovat kasvaneet 2,8 % ja menot ylittyneet 1,3 %.

Toteutuneet hankkeet 2022 ovat PTS listan mukaiset, jotka lautakunta hyväksyi talousarviokäsitellyssä. Rakenteita avaavia kuntotutkimuksia tehtiin syksyllä ja jatkotoimet jatkuvat vuonna 2023. Kiinteistöjen valaisinvaihdot koskivat lähinnä Maunun koulua, jossa työ tehtiin investoinneista.

Lämmityskulut ovat ylittyneet indeksikorotukset takia. Carunan siirtomaksujen korotukset vaikuttivat sähkökulujen ylitykseen, mutta vastaavasti muista menoista on säästetty.

Ruokapalvelut valmistavat kunnan koulujen ja päiväkotien päivittäiset lounaat ja päivälliset Ruskon Keskuskeittiöllä. Kouluarkisin lounaita ja päivällisiä valmistettiin noin 1 400 annosta päivässä. Palvelukeittiöllä, joita on koulujen ja päiväkotien yhteydessä, valmistettiin arkisin aamu- ja välipaloja. Koronakaranteeniin tai -eristykseen määräytyille oppilaille valmistettiin alku vuonna koululounaspaketteja tilausten mukaisesti.

Ruokapalvelut valmistivat ruoat myös Raison hallinnoimiin palvelutaloihin Ruskon kunnan alueella ja kaikille Ruskon alueen ateriapalveluasiakkaille kotiin kuljetettavaksi. Ruskon kunnan henkilöstöllä on ollut mahdollista käydä syömässä Maunun koulun tai Jokikummun ruokasaleissa koronatilanteen ja Maunun koulun saneerauksen antamien mahdollisuuksien puitteissa. Lisäksi kunnan eläkeläisten on ollut mahdollista noutaa lounasannos kotiin nautittavaksi Keskuskeittiön tai Jokikummun keittiön ovelta, koska eläkeläisten ei ole ollut mahdollista käydä ruokailemassa ruokasaleissa kevään eikä kesän aikana. Kunnan eläkeläiset pääsivät takaisin ruokasaleihin ruokailemaan elokuussa, mutta myös ovelta noudettavien lounaiden myyntiä on jatkettu.

Vesihuoltolaitos

Lain mukaan kunnan vesihuoltolaitoksella on toiminta-alueellaan vastuu vesihuollon järjestämisestä. Kunnan vesi tulee omilta vesilaitoksilta Vahdolta ja Ruskolta. Jätevedet toimitetaan koko kunnan alueelta Turun verkostoa pitkin Turun seudun puhdistamoon. Laitoksen tehtävänä on talousveden laatuvaatimukset täyttävän veden toimittaminen asiakkaille ja asiakkaiden viemäriverkostoon toimittamien jätevesien pois johtaminen ja toimittaminen edelleen puhdistettavaksi ympäristöviranomaisen edellyttämällä tavalla.

Toimintaa ohjaavat elinkaariajattelu ja kestävä kehitys. Vesihuoltolaitoksen toimintaa ohjaa vesihuoltolaki.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	1 232 226,61	1 135 000	1 135 000	1 066 106,66	93,9 %
Toimintakulut, josta palvelujen ostot	-448 112,18 -319 771,91	-620 200 -488 500	-620 200 -488 500	-527 853,40 -359 440,35	85,1 % 73,6 %
Toimintakate	784 114,43	514 800	514 800	538 253,26	104,6 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	39 106,08	46 000	46 000	42 498,24	92,4 %
Toimintakulut	-248 217,37	-238 266	-238 266	-247 038,71	103,7 %
Toimintakate	-209 111,29	-192 266	-192 266	-204 540,47	106,4 %
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	1 271 332,69	1 181 000	1 181 000	1 108 604,90	93,9 %
Toimintakulut	-696 329,55	-858 466	-858 466	-774 892,11	90,3 %
Toimintakate	575 003,14	322 534	322 534	333 712,79	103,5 %
Muut rahoitustuotot/-kulut	100,80			-97,63	
poistot	-275 030,90	-292 468	-292 468	-288 396,00	98,6 %
peruspääoman korko	-145 756,85	-145 782	-145 782	-145 781,56	100,0 %
Tilikauden tulos = sitova	154 316,19	-115 716	-115 716	-100 562,40	13,1 %
nettomenot per asukas	-24,19	18,02	18,02	15,62	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Strategia: Vesihuoltolaitoksen tulot kattavat toimintamenot, poistot ja 3 % koron pääomalle	Tilikauden tulos on vähintään 0.	Ei toteudu	Ei toteudu
Strategia Vesijohtoverkoston vuotojen määrä	Lukumäärä max.	10	4
Strategia Jätevesiverkoston tukokset ja vuotojen määrä	Lukumäärä max	15	9
Strategia Vanhentuneen vesimittarikkannan uusiminen	Lukumäärä min	175	54

Toimintakertomus

Veden myynti väheni koronan päättymisen vuoksi ja lisäksi sähkökustannusten kasvun vaikutus näkyy tuloksessa. Tulos on kuitenkin 13 % parempi kuin talousarviossa alun perin. Talousarviossa 2022 tavoite talousosiossa on ollut virhe ja alkuperäinen arviointikriteeri olisi pitänyt olla, ettei toteudu. Vesijohtoverkosto vuotoja 4, joista kaksi kriittisiä vedenjakelulle. Keittoketohotus Vahdon vuodon yhteydessä. Vesimittaritarivaihtoja 54, alkuvuoden aikana vaihdot aika lailla vielä keskeytyksissä koronan jälkeen, kesän jälkeen käynnistetty uudestaan. Vuonna 2023 päästään jo lähemmäs tavoitetta.

Tulevaisuudessa vesihuoltolaitoksen kustannusrakennetta tulee tarkastella, jotta vesihuoltolaitoksen toiminta on kestäväällä pohjalla.

Palo- ja pelastustoimi

Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos hoitaa palo- ja pelastustoimen tehtävät.

Aluepelastuslaitos vuokraa kunnalta paloasemien tilat.

Eduskunta hyväksyi kesäkuussa 2021 hallituksen esityksen koskien hyvinvointialueiden perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista. Uudistusta koskeva lainsäädäntö tulee voimaan porrastetusti. Pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	41 879,76	41 500	41 500	43 191,84	104,1 %
Toimintakulut,	-475 741,94	-478 201	-478 201	-530 447,19	110,9 %
josta palvelujen ostot	-473 203,82	-475 500	-475 500	-529 372,06	111,3 %
Toimintakate	-433 862,18	-436 701	-436 701	-487 255,35	111,6 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-46 990,00	-63 735	-63 735	-60 794,00	95,4 %
Toimintakate	-46 990,00	-63 735	-63 735	-60 794,00	95,4 %
<u>Ulkoiset + Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	41 879,76	41 500	41 500	43 191,84	104,1 %
Toimintakulut	-522 731,94	-541 936	-541 936	-591 241,19	109,1 %
Toimintakate (=sitova)	-480 852,18	-500 436	-500 436	-548 049,35	109,5 %
muut laskennalliset erät	-593,88	-486	-486	-422,43	86,9 %

Tavoitteet ja toteutuma

Vuosi	tp2017	tp2018	tp2019	tp2020	tp2021	tp2022
Asukasluku 31.12.	6263	6248	6327	6354	6379	6437
Palo- ja pelastustoimen nettokustannukset, €/asukas	77,43	74,49	73,82	77,48	75,47	85,21

Rakennusvalvonta ja ympäristöasiat

Tehtäviä ovat rakennus- ja maa-ainesvalvonta sekä ympäristönsuojelu. Ympäristönsuojelun palvelut tuotetaan yhdessä Maskun, Nousiaisten ja Mynämäen kuntien kanssa. Toimintamenoihin kuuluu myös ympäristöterveydenhuolto (terveystarkastus ja eläinlääkintähuolto), joka ostetaan Raision kaupungilta ja niitä koskevat asiat käsitellään Raisiossa.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	72 830,25	74 000	74 000	68 960,11	93,2 %
Toimintakulut,	-182 600,18	-194 083	-194 083	-170 673,82	87,9 %
josta palvelujen ostot	-91 537,49	-103 770	-103 770	-88 608,43	85,4 %
Toimintakate	-109 769,93	-120 083	-120 083	-101 713,71	84,7 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-3 193,00	-3 380	-3 380	-3 409,00	100,9 %
Toimintakate	-3 193,00	-3 380	-3 380	-3 409,00	100,9 %
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	72 830,25	74 000	74 000	68 960,11	93,2 %
Toimintakulut	-185 793,18	-197 463	-197 463	-174 082,82	88,2 %
Toimintakate (=sitova)	-112 962,93	-123 463	-123 463	-105 122,71	85,1 %
muut laskennalliset erät poistot	-14 991,26	-15 574	-15 574	-15 075,95	96,8 %
nettomenot per asukas	20,06	21,66	21,66	18,67	

Olellaiset muutokset ja tapahtumat

Lupamäärät pysyivät 2021 vuoden tasolla, mutta maksutuotot pienenevät. Myös toimintakulut pienenevät. Rakentamisen ja lupien määrään vaikutti useat syyt, mm. korkojen nousu, tonttitarjonnan pieneminen ja energian hinnan nousu.

Ympäristönsuojelussa tuli toimintatuottoja yli kaksinkertaisesti arvioituun nähden (n. 256 %:n toteutuma) ja ympäristöterveydenhuollossa saatiin palautuksia 12 197,81 € (palvelun oston, todellisten kulujen ja tulojen erotus). Tämänkin kannalta on tärkeää, että ympäristönsuojelun palvelujen henkilöstöresurssit saadaan riittävälle tasolle ja toiminnasta pitkäjänteistä. Ympäristönsuojelun resursseja pyritään kasvattamaan vuoden 2023 aikana yhdessä Maskun, Nousiaisten ja Mynämäen kuntien kanssa.

Uusien asuinrakennusten rakentaminen keskittyi Ruskon Päälistönmäen alueelle. Vuonna 2022 rakennusvalvonnassa suoritettiin 308 työmaakatselmusta (2021/283, 2020/254, 2019/242) ja tehtiin 246 viranhaltijapäätöstä (2021/260, 2020/220, 2019/226). Yhdellä käyntikerralla on voitu suorittaa useampia katselmuksia.

Ympäristönsuojelu suoritti Ruskolla 30 tarkastusta (valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia 2, muita ympäristölupakohteiden tarkastuksia 10 ja muita tarkastuksia 16) (2021/33, 2020/24, 2019/23). Lisäksi raporttien ja vuosiyhteenvetojen tarkastuksia oli 9 kpl. Ympäristönsuojelumääräysten poikkeamisia oli 3 kpl. Kuntalaisten tekemiä ilmoituksia/valituksia ja neuvontaa 69 kpl (2021/51, 2020/47, 2019/55). Lähetettyjä kehotuksia tai selvityspyyntöjä 13 kpl ja muita kirjeitä tai sähköposteja 42 kpl.

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Arviointikriteeri/ Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Tehokas ja joustava rakennuslupakäsittely	Käsittelyaika	Rakennustarkastajan päätös 1-2 vk Lautakunnan päätös enint. 6 vk	Toteutuma pääsääntöisesti 1-1,5 vk, kun hakemuksen kaikki liitteet on toimitettu. Lautakunnassa ei ollut rakennuslupia.
Rakennus- ja maa-ainesvalvonnan kulujen kattaminen	Valvonnan menot kätetään maksutuotoilla (% osuus menoista)	85 %	61 %

Hyvinvointipalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut

Ruskon kunnan varhaiskasvatuspalvelut tarjosi ruskolaisille lapsille suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Osana varhaiskasvatustoimintaa järjestettiin koko 6-vuotiaiden ikäluokalle maksutonta esiopetusta. Lisäksi Ruskon kunta oli verrokkikuntana valtakunnallisessa Opetus- ja kulttuuriministeriön toteuttamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Verrokkikuntana Rusko ei järjestänyt kaksivuotista kokeiluesiopetusta vaan lapset olivat viisivuotiaina tavallisessa varhaiskasvatuksessa ja aloittavat esiopetuksen sinä vuonna, jolloin täyttävät kuusi vuotta.

Ruskolaisilla lapsiperheillä oli mahdollisuus valita kunnallisen varhaiskasvatuksen, lasten koti-hoidon tai yksityisen varhaiskasvatuksen välillä. Ruskon kunnassa toimii yksi yksityinen päiväkotikoti sekä 4-5 yksityistä perhepäivähoitajaa. Lisäksi kunta myöntää varhaiskasvatuksen palvelusetelin myös lähiseudun kunnissa toimiviin yksityisiin varhaiskasvatuspaikkoihin. Rusko on myös mukana seutukunnallisesti sovitussa varhaiskasvatuspalvelujen järjestämismallissa, jossa perheellä on mahdollisuus saada varhaiskasvatuspaikka kuntien välisenä ostopalveluna Turun seudun kunnista.

Varhaiskasvatus ja esiopetus toteutettiin tarkoituksenmukaisissa tiloissa ja luonnonläheisessä ympäristössä ammatillisesti osaavan ja työhönsä sitoutuneen henkilöstön toimesta. Varhaiskasvatuksessa painottui toiminnallinen oppiminen ja liikunnan kautta tekeminen, luontopedagogiikka ja ympäristökasvatus sekä positiivinen vuorovaikutus ja tunnetaitojen edistäminen

Eritysvarhaiskasvatus järjestettiin osana lapsen normaalia varhaiskasvatusta.

Olellaiset muutokset ja tapahtumat

Lakisääteisen henkilöstön määrä oli vuonna 2022 aiempia vuosia suurempi, koska alle 3-vuotiaiden lasten osuus varhaiskasvatuksessa olevista lapsista on kasvanut. Myös avustavaa henkilöstöä tarvittiin tukemaan lasten erityisiä tarpeita useampaan ryhmään.

Varhaiskasvatuslain 540/2018 37 § mukaan 1.1.2030 päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta 35 §:ssä tarkoitettusta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajan työsuhdetta muutettiin varhaiskasvatuksen opettajan työsuhteiksi 1.8.2022 alkaen.

Varhaiskasvatuslain 540/2018 36 § tuli voimaan 4.6.2021. Sen mukaan päiväkodin henkilöstön mitoitukselta ei ole sallittua poiketa mistään henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Varhaiskasvatuksessa toimi kaksi vakituista kiertävää sijaista lastenhoitajatehtävissä, jotta pystyttiin takaamaan lakisääteinen henkilöstömitoitus.

Koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi

Varhaiskasvatuksen, jo 2021 aloitetusta hankkeita, jatkui useampia Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen rahoittamia hankkeita myös vuonna 2022:

- Varhaiskasvatuksen Uudet lukutaidot/ Digiagentti hanke sai jatko 31.12.2023 asti.

- Varhaiskasvatuksen oppimisen tuen kehittäminen Varsinais-Suomessa hanke sai jatkoaikaa 31.7.2023 asti. Hanke toteutetaan yhteistyössä Turun, Maskun, Auran ja Sauvon kanssa siten, että Turku vastaa koordinoinnista.
- Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa – Lapsilähtöistä osallistavaa varhaiskasvatuksen arkea mobiilisti (Lova-mobiili) yhteistyössä Kaarinan kaupungin ja Ilona IT:n kanssa 1.8.2021-31.7.2023.
- Koronaepidemian vaikutusten tasoittaminen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa 1.8.2021-31.12.2022. Hankkeesta saadulla hankerahalla palkattiin varhaiskasvatuksen erityisopettaja kuudeksi kuukaudeksi.

Vuoden 2022 aikana toteutettiin laaja varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteinen palveluverkkoselvitys sekä laadittiin sen pohjalta pitkän tähtäimen suunnitelma palveluiden järjestämiseksi.

Varhaiskasvatuksen sähköinen palvelujärjestelmän päivitys oli tarkoitus tehdä vuoden 2022 aikana, mutta päivitys siirtyi vuoden 2023 keväälle.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	485 727,25	437 700	437 700	517 886,55	118,3 %
Toimintakulut,	-4 097 248,56	-4 795 243	-4 872 973	-4 805 858,42	98,6 %
josta palvelujen ostot	-905 624,68	-1 363 992	-1 636 992	-1 300 527,20	79,4 %
Toimintakate	-3 611 521,31	-4 357 543	-4 435 273	-4 287 971,87	96,7 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-976 090,81	-967 840	-967 840	-1 003 268,24	103,7 %
Toimintakate	-976 090,81	-967 840	-967 840	-1 003 268,24	103,7 %
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	485 727,25	437 700	437 700	517 886,55	118,3 %
Toimintakulut	-5 073 339,37	-5 763 083	-5 840 813	-5 809 126,66	99,5 %
Toimintakate (=sitova)	-4 587 612,12	-5 325 383	-5 403 113	-5 291 240,11	97,9 %
muut laskennalliset erät	-184 670,25	-155 719	-155 719	-188 972,30	121,4 %
poistot	-3 152,89	-2 676	-2 676	-2 675,57	100,0 %
nettomenot per asukas	748,62	854,17	866,28	851,78	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Arviointikriteeri/ mittari	Ta 2022	Toteutuma
Kasvavaan /muuttuvaan varhaiskasvatus-palvelujen tarpeeseen vastataan toiminnan edellyttämien tilaratkaisuin tai muita palvelu-tuotantovaihto-ehtoja hyödyntäen	Omien toimi-tilojen määrä ja täytöasteen seuranta (yli 92%) Muiden palveluntuotantovaihtoehtojen määrä ja käyttö	Omat päiväkodit 5, lapsia omassa palvelujärjestelmässä 340 Vaihtoehtoisissa palvelujärjestelmissä lapsia 160	Omassa toiminnassa 5 päiväkotia, joissa keskimäärin 302 lasta/kk. Lapsia muun palveluntuotannon piirissä keskimäärin/kk koko vuoden ajalla: palveluseteli 130, yksityisen hoidontuki 1, kotihoitontuki 80 – yht: 211
Verkostoituminen yli sektorirajojen ja sen näkyminen toiminnassa	yhteistoimintamuodot ja määrät	toiminnallinen yhteistyö esi- ja alkuopetuksessa kaikissa esiopetus-ryhmissä nivelluokka 1 kpl	Lapsiryhmien välinen yhteistyö toteutui sovitusti Henkilöstön verkostoyhteistyö toteutui säännöllisesti ja suunnitellusti. Nivelluokassa aloitti 2 lasta elokuussa 2022.
Palvelujärjestelmän kehittäminen ja asiakkaiden osallisuus palvelu-prosesseissa	Asiakaskyselyjen määrä ja vastaus%	Vuosittain 1 kaikille asiakkaille sekä yhteistyötahoille + 1 yksiköittäin vastaus% yli 75 Yksikkökohtainen tulos yli 4,3	Vuonna 2022 ei tehty asiakastytyväisyyskyselyä.
Pedagogisen toiminnan laadun arviointi ja varmistaminen: lähiympäristön hyödyntäminen, liikunnan kautta tekeminen, toiminnallinen oppiminen ja positiivinen vuorovaikutus	Asiakastytyväisyyskyselyn ja henkilökunnan it-searvioinnin tulokset pedagogisen toiminnan laadusta	Lähiympäristön hyödyntäminen ja liikunnan kautta tekeminen toteutuvat viikoittain joka ryhmässä Toiminnallinen oppiminen ja positiivinen vuorovaikutus toteutuvat päivittäin kaikkien kasvattajien toiminnassa	Lähiympäristön hyödyntäminen ja liikunnan kautta tekeminen jokaisessa ryhmässä toteutui 1-2 krt/vko. Myös toiminnallinen oppiminen ja positiivinen vuorovaikutus ovat toteutuneet hyvin. Asiakastytyväisyyskyselyn puuttuessa emme saa numeerista arviointia pedagogisen toiminnan laadusta.

Sähköisten palvelujen käyttö	Sähköisten palvelujen määrä ja asiakasprosessin kehittäminen	Varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjaus-järjestelmän käyttöönotto ja käytön tehostaminen	Uuden toiminnanohjaus-järjestelmän käyttöönotto siirtyi vuoteen 2023
------------------------------	--	---	--

Lasten lukumäärän vaihtelut vuosina 2017 – 2022 eri palvelujärjestelmän muodoissa:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
päivähoidossa	361 +20*	329 +21*	331+18	303	306	302
josta alle 3-v.	54	60	62	49	57	56
kotihoidontuki	89	82	64	84	74	80
yksit.hoidontuki	36***	83	101	88	44	1
palveluseteli			19	33	91	130
yhteensä	486+20*	494+21*	515+18	508	515	513

* = jonossa olleet / olevat lapset

***= yksityinen päiväkotialoitti kunnassa 1.8.2017

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Asiakasmaksu-kertymä	680 077	531 584	477 450	367 418	417 751	341 811 + 35 000
Palvelusetelimenot			61 370	282 889	744 193	928 228

<u>Nettokustannukset €/ asukas:</u>	2017	2018	2019	2020	2021	2022
varhaiskasvatus	502	549	581	582	749	852
lastenhoidon tuet	115	185	212	229	113	66

Lastenhoidon tuet

Tulosalue piti sisällään lasten kotihoidon tuen ja kuntalisän, yksityisen hoidon tuen sekä osittaisen että joustavan hoitorahan.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot					
Toimintakulut,	-706 240,66	-359 000	-402 000	-402 826,95	100,2 %
josta palvelujen ostot	-5 985,00				
Toimintakate	-706 240,66	-359 000	-402 000	-402 826,95	100,2 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-706 240,66	-359 000	-402 000	-402 826,95	100,2 %
Toimintakate (=sitova)	-706 240,66	-359 000	-402 000	-402 826,95	100,2 %
muut laskennalliset erät	-15 494,10	-19 873	-19 873	-19 360,71	97,4 %
poistot					
nettomenot per asukas	113,14	59,01	65,71	65,59	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Kunnallisen varhaiskasvatuksen kasvua ja sitä kautta uusia investointipaineita hallitaan kuntalisten avulla tukemalla perheiden valintaoikeutta kotihoitoon tai yksityiseen varhaiskasvatukseen.	Yksityisen hoidon tuen käyttö: lapsia keskim. / kk	0	1
	Kotihoidon tuen käyttö: lasten määrä keskim./kk	65	80
	Palvelusetelin käyttö: lasten määrä keskim./kk	125	130

Tukimuoto/vuosi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Kotihoidontuki	342 690	363 549	268 978	282 391	242 328	289 315
Kotihoidontuen kuntalisä	87 314	87 965	65 777	86 764	63 726	50 119
Yksityisen hoidon tuki	64 865	143 895	178 571	154 882	88 503	1 177
Yksityisen hoidon kuntalisä	227 662	543 838	731 185	564 676	272 215	1 663
Ositt. ja joustava hoitoraha				47 760	52 520	60 554

Perusopetuspalvelut

Yleisopetusta annetaan Kirkonkylän, Merttelän, Laukolan ja Maunun kouluilla hyväksytyt opetussuunnitelman ja työsuunnitelman mukaisesti. Aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta järjestetään Vahdon kunnanosassa ostopalveluna ja Ruskon kunnanosassa omana toimintana.

Luokkamuotoinen erityisopetus hoidetaan oman kunnan peruskouluissa sekä pienryhmäluokissa että integroituna opetuksena. Vaativan erityisen tuen pienryhmäopetusta järjestetään Kirkonkylän koulussa kunnan omana toimintana. Ruotsinkielisten perusopetus järjestetään Turussa ja vaikeimmin vammaisten perusopetus järjestetään ostopalveluna (Mylly-Antin koulu, Raisio).

Maunun koulun peruskorjauksen ja laajennusosan rakennustyö alkoi keväällä 2021. Laajennusosa ja peruskorjauksen ensimmäinen vaihe valmistui vuoden 2021 joulukuussa. Peruskorjauksen toinen vaihe käynnistyi tammikuussa 2022 ja valmistui kesäkuun loppuun mennessä. Uudet koulutilat otettiin käyttöön lukuvuoden 2022-2023 alkaessa ja Kodin ja koulun päivänä syyskuun lopussa koululla järjestettiin avoimet ovet- tutustumispäivä. Kunnostetut ja laajennetut yläkoulun tilat vastaavat kasvavan oppilasmäärän mukanaan tuomaan tilatarpeeseen sekä nykyaikaistavat koulun tilat vastaamaan opetussuunnitelmassa asetettuja tavoitteita.

Tilastointipäivänä 20.9.2022 perusopetuksen oppilasmäärä oli 831. Oppilasmäärän ennuste lukuvuoden 2023-2024 alkuun on sama, 831 oppilasta.

Lukuvuonna 2021-2022 Merttelän kouluun muodostettiin vastaavan kokoinen ensimmäinen luokka kuin muissa Ruskon kunnan kouluissa. Lukuvuonna 2022-2023 Merttelässä ei aloittanut 1. luokka vaan Hiidenvainion kouluun sijoittui kolme 1. luokkaa. Lukuvuonna 2022-2023 Merttelässä opiskelee kolme yleisopetuksen luokkaa (2.lk, 3.lk ja yhdysluokka 4.-5.) ja opetuksesta vastaa kolme luokanopettajaa.

Maunun, Kirkonkylän ja Hiidenvainion koulun lukuvuoden 2021-2022 opiskelu tapahtui hyvin paljon väistötilaratkaisuja hyödyntäen. Poikkeukselliset tilaratkaisut toivat mukanaan ahtautta ja siirtymisiä eri rakennusten välillä. Alakoulujen oppilaat ja henkilökunta omalla panoksellaan edesauttoivat yläkoulun remonttivaiheen aikaista perusopetuksen toteuttamista Ruskon keskustan alueella.

Vuoden 2022 aikana toteutettiin laaja varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys. Sen pohjalta laadittiin pitkän tähtäimen suunnitelmaa perusopetuksen palveluiden järjestämiseksi tulevana vuosina. Suunnitelma luovutettiin lautakunnalle kesäkuussa 2022 ja sitä hyödynnetään kunnan kouluverkkoratkaisua suunniteltaessa.

Korona-ajan oppimisvajeen tukemiseen perusopetuksessa varattiin aiempaa enemmän määrärahaa opettajien antamaa tukiopetusta varten. Tukiopetus on lakisääteistä ja sitä tulee antaa kaikille tukea tarvitseville.

Ruskon kunta oli mukana neljän kunnan hankkeessa. Hankkeen kautta huolihooltaja antoi tukea ruskolaisille lapsille ja nuorille mielenterveyden ja tunne-elämän murheissa.. Hankkeen kautta huolihooltajan apua saatiin keväällä 2022.

Vuodelle 2022 kunta sai Opetus- ja kulttuuriministeriön hankeavustusta, jonka avulla palkattiin laaja-alainen erityisopettaja koko vuoden ajaksi Maunun ja Kirkonkylän kouluun.

Vuonna 2022 Ruskon kunta oli myös mukana yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisen hankkeessa ja sen kautta kuntaan saatiin koulukuraattori koko kalenterivuodeksi.

Vuoden 2022 hankeavustustuloista 235122 euroa jaksotetaan vuodelle 2023. Oppimisen tuki (Korona3),

Uudet lukutaidot, Hyvinvointiohjaaja ja Analytiikkahanke jatkuvat vuonna 2023.

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Arviointikriteeri/ Mittari	Ta 2022	Toteuma
Opetuksen tehokkuuden arvioiminen	Päättötodistusten saaneiden prosentuaalinen määrä yhdeksäsluokkalaisista.	Tavoitteena on, että 100% yhdeksäsluokkalaisista saa päättötodistuksen.	Toteutui. 100% yhdeksäsluokkalaisista sai päättötodistuksen.
Oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin	Päättötodistusten saaneiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin.	Tavoitteena on, että 100% yhdeksäsluokkalaisista siirtyy toisen asteen oppilaitoksiin	Toteutui. 100% yhdeksäsluokkalaisista sai opiskelupaikan toiselle asteelle.
Opetuksen laadun arviointi	Toteutetaan vuosittain 6. lk:n oppimistulosten laadun arviointi matematiikassa ja äidinkielessä. Osallistutaan vuosiluokilla 7.-9. mahdollisiin oppiainekohtaisiin valtakunnallisiin arviointeihin (kansallisissa arvioinneissa koulut valitaan satunnais- otannalla). Mikäli satunnaisotanta ei osu kohdalle, osallistutaan matematiikan valtakunnallisiin.	Kansallisessa ainekohtaisissa arvioinnissa sijoitutaan keskiarvon yläpuolelle (Makeko –koe ja SUK-koe) Kansallisessa ainekohtaisissa arvioinnissa sijoitutaan keskiarvon yläpuolelle	Vuoden 2022 keskiarvo : matematiikka: 68,3/90 suomen kieli : 28,3 /40 MA- vastauksista 75,8 % ja SUK- vastauksista 69,88 % oikein. Tavoite toteutui, koska oikeita vastauksia lähes 70%. tai yli. Matematiikan valtakunnallisen kokeen keskiarvo keväällä 2022 Maunun koulussa oli 6,80 (n=72). Koko Suomessa 6,25 (n=3890) Tavoite toteutui keskiarvon ollessa yli valtakunnallisen arvon.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	830 976,18	690 045	863 757	855 843,23	99,1 %
Toimintakulut,	-5 850 288,77	-5 893 677	-5 834 105	-5 905 289,62	101,2 %
josta palvelujen ostot	-938 795,40	-1 098 901	-990 649	-943 867,91	95,3 %
Toimintakate	-5 019 312,59	-5 203 632	-4 970 348	-5 049 446,39	101,6 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-1 661 937,73	-1 873 984	-1 873 984	-1 959 854,41	104,6 %
Toimintakate	-1 661 937,73	-1 873 984	-1 873 984	-1 959 854,41	104,6 %
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	830 976,18	690 045	863 757	855 843,23	99,1 %
Toimintakulut	-7 512 226,50	-7 767 661	-7 708 089	-7 865 144,03	102,0 %
Toimintakate (=sitova)	-6 681 250,32	-7 077 616	-6 844 332	-7 009 300,80	102,4 %
muut laskennalliset erät	-291 880,62	-311 198	-311 198	-293 725,36	94,4 %
poistot	-10 427,42	-6 125	-6 125	-35 072,26	572,6 %
nettomenot per asukas	1 094,77	1 151,86	1 115,52	1 139,99	

Kunnanhallitus on joulukuussa päättänyt esittää valtuustolle perusopetuksen henkilöstömenojen ylityksen 175 000 €.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Oma tuotanto/Rusko	tp 2018	tp 2019	tp 2020	tp 2021	tp 2022
oppilaat	70	86	76	88	81
kustannukset	74 879	131 467	136 670	112 977	117 303
kustannukset/opp.	1 070	1 529	1 798	1 282	1 448
Ostopalvelu/Vahto					
oppilaat	33	33	29	30	30
kustannukset	87 760	87 253	80 655	86 143	89 582
kustannukset/opp.	2 659	2 644	2 781	2 871	2 986

Oppilaskohtaiset kustannukset kouluittain

20.9. oppilasmäärät	2017-18	2018-19	2019-20	2120-21	2121-22	2022-23
yhteensä	740	761	785	791	821	831
Maunun koulu	255	252	246	238	249	261
Kirkonkylänkoulu	270	180	174	197	159	223
Laukolan koulu	159	167	190	177	174	168
Merttelän koulu	56	53	55	64	76	62
Hiidenvainion koulu		109	120	115	163	117

OPPILAAT KESKIM.	2018	2019	2020	2021	2022	muutos 2018/19	muutos 2019/20	muutos 2020/21	muutos 2021/22
yhteensä	704	773	789	804	826	9,8 %	2,1 %	1,9 %	2,7 %
Maunun koulu	254	250	243	243	254	-1,6 %	-2,8 %	0,0 %	4,5 %
Kirkonkylän koulu	233	178	184	181	186	-23,6 %	3,4 %	-1,6 %	2,8 %
Laukolan koulu	162	177	185	176	172	9,3 %	4,5 %	-4,9 %	-2,3 %
Merttelän koulu	55	54	59	69	70	-1,8 %	9,3 %	16,9 %	1,4 %
Hiidenvainion koulu		114	118	135	144		3,5 %	14,4 %	6,7 %

Ulk., sis, vyör., nettokustannukset:	tp2018	tp2019	tp2020	tp2021	tp2022	muutos 2018/19	muutos 2019/20	muutos 2020/21	muutos 2021/22
Yhteensä	5 904 380	6 050 276	6 281 477	6 496 086	6 843 196	2,5 %	3,8 %	3,4 %	5,3 %
Maunun koulu	2 034 229	2 050 039	2 002 612	2 104 778	2 298 841		-2,3 %	5,1 %	9,2 %
Kirkonkylän koulu	1 695 421	1 215 316	1 241 364	1 148 538	1 199 390		2,1 %	-7,5 %	4,4 %
Laukolan koulu	922 265	900 224	1 061 284	1 010 922	1 016 543		17,9 %	-4,7 %	0,6 %
Merttelän koulu	418 754	416 254	418 366	482 517	431 710		0,5 %	15,3 %	-10,5 %
Hiidenvainion koulu		554 465	598 469	683 890	709 146		7,9 %	14,3 %	3,7 %
Opvan hallinto	83 693	0	0	0					
Perusopetuksen hallinto		0	0	0					
Hankkeet		0	0	0					
Erytisopetus	750 018	913 978	959 382	1 065 441	1 187 566	21,9 %	5,0 %	11,1 %	11,5 %

Kustannukset per oppilas:	2018	2019	2020	2021	2022	muutos 2018/19	muutos 2019/20	muutos 2020/21	muutos 2021/22
Koulut yhteensä	8 387	7 827	7 961	8 080	8 285	-6,7 %	1,7 %	1,5 %	2,5 %
Maunun koulu	9 193	9 383	9 457	9 987	10 488	2,1 %	0,8 %	5,6 %	5,0 %
Kirkonkylän koulu	8 461	8 010	7 962	7 671	7 886	-5,3 %	-0,6 %	-3,7 %	2,8 %
Laukolan koulu	6 877	6 268	6 953	7 069	7 348	-8,9 %	10,9 %	1,7 %	3,9 %
Merttelän koulu	8 798	8 891	8 307	8 318	7 605	1,1 %	-6,6 %	0,1 %	-8,6 %
Hiidenvainion koulu		6 046	6 288	6 391	6 362		4,0 %	1,6 %	-0,5 %

Oppilaskohtaiseen kustannukseen on laskettu mukaan Hallinto, Hankkeet ja Erytisopetus koulujen oppilasmäärien suhteessa

Kirjasto-, kulttuuri-, musiikkiopetus-, nuoriso-, ja liikuntapalvelut

Vuonna 2022 hyvinvointitoimialan perustoiminnassa päästiin kirjastopalveluja lukuun ottamatta ns. normaalin toiminnan tasolle koronapandemian jälkeen.

Kirjaston toimitilatilanne nousi merkittäväksi toimintaa leimaavaksi asiaksi pääkirjaston ollessa suljettuna vuoden alusta lukien. Väli aikaista väistöratkaisua eli asiointipistettä Ruskotalon ala-aulaan päästiin valmistelemaan monien eri vaihtoehtojen läpikäymisen jälkeen loppuvuonna. Vuoden aikana kuitenkin pyrittiin vastaamaan kirjastopalvelujen tarpeeseen mm. hakeutuvilla palveluilla sekä kirjastoautotoiminnalla.

Toimialalla laadittiin yhdistysohjelma, kulttuurihyvinvointi- ja kulttuurikasvatussuunnitelma, jatkettiin esteettömyyssuunnitelman tekoa sekä vakiinnutettiin harrastustakuun mukainen kerhotoiminta sekä lapsiperheille suunnattu nanny-palvelu, jota toteutettiin järjestötoimijan kanssa. Avointa nuorisotyötä toteutettiin aiempaa laajemmin myös verkossa ja etsivää nuorisotyötä vahvistettiin. Liikuntapalveluja monipuolistettiin ja liikuntaolosuhteita kehitettiin suunnitelmallisesti.

Koko kuntaa koskevinä kehittämistoiminna kunnan ulkoista ja sisäistä viestintää parannettiin, henkilöstön työhyvinvoinnin käytäntöjä kehitettiin, selvitettiin senioriasumisen edellytyksiä omassa hankkeessaan sekä osallistuttiin aktiivisesti hyvinvointialueen ja kunnan tulevan yhteistyön valmisteluun. Osallisuutta vahvistettiin toteuttamalla useita avoimia kyselyjä ja kuntalaiskeskusteluja palvelujen kehittämiseksi sekä käynnistettiin erillinen nuorten osallisuuden kehittämisprosessi.

Vuoden 2022 toiminnallisissa tavoitteissa painottuivat toimialan oman palvelutuotannon kohteena olevat toiminnot ja vastualueiden lakisääteiset tehtävät. Kirjastopalveluissa tavoitteista arvattavasti jäätin toimitilatilanteen vuoksi. Ratkaisua haettaessa talousarvioon asetettuja toiminnallisia tavoitteita ei pystytty arvioimaan ja asettamaan uudelleen mielekkäästi kesken toimintavuoden.

Talouden osalta hyvinvointitoimialan sitova toimintakate alittui talousarviotasosta noin 86 000 euroa toteumaprosentin ollessa 92,2. Ulkoinen toimintakate oli 87,8 % ja sisäinen toimintakate 106,3 %. Ulkoisten toimintakulujen toteuma 97,8 % oli lähellä talousarviotasoa ja jäi vajaa 20 000 euroa talousarviosta. Toimintakatteen alitus suhteessa talousarvioon johtuikin siis pääosin tuottokertymästä (noin 156 000 euroa), joka oli noin 82 000 euroa yli talousarvion.

Henkilöstökulujen alitus noin 99 000 euroa liittyi toisaalta ostopalvelulla palkatun nannyn kuluihin, jotka olivat alun perin varattu palkkakuluihin, toisaalta kirjastoavustajan palkkaamatta jättämiseen kirjastotilojen supistuttua. Vastaavasti palveluostoissa näkyy ylitystä 85 000 suhteessa talousarvioon. Siitä tosin puolet liittyy senioriasumisen hankkeeseen, johon saatiin ulkopuolista avustusta.

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Kirjastopalveluissa vuonna 2022 omatoimisia aukiolotunteja, fyysisiä käyntejä ja tapahtumia oli edellisvuoteen verrattuna selvästi vähemmän. Kirjastoaineistoja hankittiin silti aiempaa enemmän, koska kokoelmaa on tarve uudistaa; hankinnassa aletaankin lähestyä kansallisia

suosituksia. Fyysisten käyntien ja tapahtumien määrä puolittui ja kokonaislainaus laski noin 37 %.

Kirjastopalveluissa pyrittiin vastaamaan puuttuvan pääkirjastotilan aiheuttamaan tilanteeseen lisäämällä omatoimipalvelua, monipuolistamalla palvelujen tarjontaa sekä osallistumalla aktiivisesti kehittämistoiminnan suunnitteluun mm. harrastamisen Ruskon mallin osalta. Kirjastopalveluissa otettiin käyttöön jalkautuva kotipalvelu, suosittelija-palvelu, vuokrattiin kirjastoauto, toteutettiin demokratiahankkeen myötä kuntalaiskeskustelu ja tarjottiin koulutusta Erätauko-keskustelumenetelmään järjestötoimijoille, annettiin mediakasvatusta ja tuotettiin sana-aihepajoja lapsille ja nuorille. Koulu yhteistyönä kouluille tarjottiin luokkiin liikuteltavia siirtolainakokoelmia ns. Metso-kärryinä.

Kulttuuritoiminnassa saatiin laadittua kulttuurihyvinvointisuunnitelma ja sen osana kulttuurikasvatussuunnitelman ja niihin liittyvät käytännön kokeilut. Taiteen perusopetuksessa painopistettä siirrettiin yleisen oppimäärän avoimen taidekasvatuksen suuntaan ja tarkennettiin sopimusta tämän linjauksen mukaiseksi. Yhdistysten avustusjärjestelmä uudistettiin kokonaisuudessaan ja otettiin vaiheittain käyttöön. Yhdistysfoorumitoiminta elvytettiin. Uutta kumppanuussopimusmallia pilotoitiin nuorisotyön ja kotiseututyön aloilla. Mauno Koivisto -museon näyttelytoimintaa kehitettiin museoalan opiskelijatyönä sekä kotiseutuyhdistyksen voimin. Kunnan ja järjestöjen käyttöön hankittiin virtuaalinäyttelyiden alustaksi suunniteltu tarinatalennin. Vapaaehtoistyötä pilotoitiin osana yleisen kulttuuritoimen järjestämistä. Lastenkulttuuritarjonta koottiin 3. sektorin kanssa yhteen jakoesitteeksi ja tapahtumakalenteriin.

Harrastamisen Suomen mallin mukaista kerhotoimintaa, jossa jokaiselle ruskolaiselle lapselle ja nuorelle turvataan mahdollisuus maksuttomaan harrastukseen joustavasti koulupäivän jälkeen, koordinoitiin kirjasto- ja kulttuuripalveluista. Mallin toteuttamiseen saatiin valtion rahoitusta, ja kaikille peruskoululaisille avoimia maksuttomia harrastuskerhoja oli toiminnassa joka koulussa yhteensä noin 35 kpl.

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Arviointikriteeri/Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Kirjastotoimen resursointi on riittävä.	Toimintakulut € / asukas	66,72	51,95 (-25,7 %)
	Aineistomääräraha € / asukas	8,5	8,44 (+3,7%)
	Henkilötyövuodet / 1000 asukas	0,8	0,76 (-7.67%)
Kirjastopalveluiden toiminnan painopisteet ovat tarkoituksenmukaisia.	Lainat / asukas	13,5	8,51 (-37,8%)
	Fyysiset käynnit / asukas	5	2,51 (-54,55%)
	Monipuoliset lukutaidot, tunteiden määrä	> 10	9 (-32,23%)
Kulttuuria edistetään osana kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia.	Pisteet kulttuurin TEA-viisarissa	47	60 (suurempi luku parempi)
	Kulttuurihyvinvointipalveluiden tarve tunnistetaan ja niitä tarjotaan	Kyllä	Kyllä (tarve ja tarjonta avattu kulttuurihyvinvointisuunnitelmassa)

Tarjotaan taidekasvatusta ja mahdollisuus suorittaa tutkinto taiteen perusopetuksessa.	Taidekasvatusta järjestetään Taiteen perusopetuksen opiskelijoiden määrä	Kyllä >20	Kyllä (kulttuurikasvatus-suunnitelmassa avattu tarjonta) 20
Kannustetaan elinikäiseen oppimiseen järjestämällä vapaan sivistystyön opetusta.	Toteutuneiden opetustuntien määrä Opetukseen osallistuneiden määrä	>600 >400	-opetustunteja 447 -kurssilaisia 278 -opiskelijoita (henkilöt kerran laskettuna) 234
Tiivistetään järjestöjen ja yhdistysten kanssa tehtävää yhteistyötä yhteisten hyvinvointitavoitteiden mukaisesti.	Kunnan ja yhdistysten toiminta liittyy kunnan hyvinvointityön tavoitteisiin. Yhdistysohjelma ohjaa yhteistyötä.	Kyllä Laaditaan ohjelma.	Kyllä, kohdeavustusten osalta. Kyllä, ohjelma laadittu.

Kustannukset per asukas

Nettomenot	2018	2019	2020	tp 2021	tp 2022
Kirjasto	64,29	65,98	70,49	74,74	67,95
Kulttuuri, museot	3,93	4,64	4,82	4,24	4,68

Nettomenot	2018	2019	2020	tp2021	tp 2022
per laina	4,50	4,63	5,48	5,49	8,06
per käynti	7,51	11,22	14,88	13,59	27,30

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT

Liikuntapalveluissa järjestettiin toimintaa suunnitellusti ohjatun ryhmäliikunnan ja matalan kynnyksen liikuntatoiminnan osalta. Hankerahoituksella vahvistettiin erityisesti ikääntyneiden, erityisryhmien sekä varhaiskasvatus- ja kutsuntaikäisten liikkumista. Esimerkiksi kutsuntaikäisille tarjottiin maksuton liikuntaranneke ja aikuisväestölle ei-tavoitteellisia lajikokeiluja. Lisäksi jatkettiin liikuntaneuvonnan toimintamallin jalkauttamista terveyspalveluihin hyvin tuloksin.

Liikuntaolosuhteiden kehittämisessä edettiin suunnitelmallisesti. Vuoden aikana jatkettiin mm. Paasniitun perhepuiston laajamittaista kehittämistä ja parannettiin yleisiä leikkipuistoja. Leikkipuistot katselmoitiin ja niiden kunnosta ja parannustarpeista tehtiin kattava selvitys, joiden pohjalta korjaustoimintaa ja kehittämistä toteutettiin. Kehittämiseen osallistettiin kuntalaisia keskustelutilaisuuksien ja avointen kyselyjen kautta. Leikkipuistojen kunnostusta suunniteltiin käytännössä osallistuvan budjetoinnin periaatteilla. Vahdon urheilukentän puisto valikoitui kuntalaiskyselyn tulosten perusteella pääkohteeksi. Frisbeegolfradan ylläpidosta ja kilpailutoiminnasta jatkettiin yhteistyösopimusta alan yhdistyksen kanssa. Luistelukoppi avattiin Laukolan koulun kentälle ja sen hoidosta sovittiin yhdessä vanhempainyhdistyksen kanssa.

Nuorisopalveluissa avointa nuorisotalotoimintaa pystyttiin koronapandemian jälkeen toteuttamaan normaalisti. Kävijämäärät nuorisotaloilla pysyivät suurina. Perinteinen lasten kesäkerho

toteutettiin menestyksellisesti ja kesällä jalkautettiin nuorisotalotoimintaa kunnan eri osiin. Myös leirejä, retkiä ja tapahtumia saatiin toteutettua suunnitelmallisesti. Verkkopohjaiseen nuorisotalotoimintaan osallistuttiin suunnitelman mukaan ja palveluissa hyödynnettiin myös muita sähköisiä kanavia. Nuorisovaltuuston ja nuorten osallisuutta kehitettiin Nuorten Akatemian kanssa.

Nuorisotyöntekijät jalkautuivat kouluille säännöllisesti ja koulujen oppilashuollon kanssa tehtiin aktiivista yhteistyötä yksilökohtaisen työn lisäksi mm. 7-luokkalaisten ryhmätyksissä ja päihdekasvatustyössä. Etsivän nuorisotyön yksilötapaamisia toteutettiin normaalisti ja asiakkaita oli palvelussa runsaasti. Nuorille aikuisille avattiin avoin etsivän nuorisotyön kahvila ja toisen asteen opiskelijoita kontaktoitiin oppilaitosvierailujen kautta. Vuoden aikana etsivää nuorisotyötä vahvistettiin ja sitä toteutettiin työparityönä.

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Arviointikriteeri/ Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Mahdollistetaan kuntalaisille ja yhdistyksille hyvät liikuntaolosuhteet ja aktiivinen arki	Olosuhteita kehitetään ja ylläpidetään suunnitelmallisesti. Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan.	Kyllä. Kyllä.	Kyllä, osana investointiprojekteja ja hankkeita (seurantajärjestelmää valmisteltiin osana leikkipuistojen kehittämissuunnitelmaa). Kyllä, osana avustusjärjestelmää.
Tarjotaan liikuntapalveluja vähän liikkuville ja niille, joille ei tarjolla palveluja	Erytisryhmien ja ikääntyneiden liikuntaryhmien määrät. Liikunnanohjausta vähän liikkuville.	7 ryhmää. Liikunnanohjausta tarjolla säännöllisesti osana terveydenhuoltoa.	7 ohjattua ryhmää viikossa, kesäkaudella 2. Lisäksi erillisiä matalan kynnyksen liikuntaryhmiä. Arkisin avoin kuntosalierityisryhmille. Liikunnanohjausta 12 asiakkaalle, yhteensä 70 tuntia.
Tarjotaan avoimia nuorisopalveluja kaikille – myös sähköisesti	Toimintapäivien ja tapahtumien määrät. Palveluja tarjolla verkossa.	Avointa toimintaa 4 pv / vko. Leirejä, retkiä ja kesäkerhoa suunnitelman mukaan. Kyllä.	Avoin toiminta, leirit ja retket toteutuneet suunnitelman mukaan. Kyllä (verkkonuorisotalo ja nuorisopalvelujen omat sosiaalisen median kanavat käytössä)
Nuorisopalvelut tukee koulujen toimintaa ja syrjäytymisuhan alla olevat saavat apua	Nuorisopalveluja tarjolla kouluissa. Etsivän nuorisotyö asiakkaat.	Kyllä. >20	Kyllä (vähintään pv/vko) 20 + 2. asteen oppilaitoskontaktit

Kustannukset per asukas

Nettomenot	2018	2019	tp2020	tp2021	tp2022
Liikuntatoimi	48,09	59,41	53,30	60,54	57,03
Nuorisotoimi	29,44	38,79	31,59	22,40	28,73
Nuorisotoimi per alle 29-vuotias	91,77	121,99	100,21	72,22	94,12

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	167 106,47	73 900	73 900	157 194,88	212,7 %
Toimintakulut, josta palvelujen ostot	-846 882,56	-906 671	-912 111	-892 527,98	97,9 %
Toimintakate	-679 776,09	-832 771	-838 211	-735 333,10	87,7 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	127,49			627,00	
Toimintakulut	-327 996,25	-256 609	-256 609	-273 303,02	106,5 %
Toimintakate	-327 868,76	-256 609	-256 609	-272 676,02	106,3 %
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	167 233,96	73 900	73 900	157 821,88	213,6 %
Toimintakulut	-1 174 878,81	-1 163 280	-1 168 720	-1 165 831,00	99,8 %
Toimintakate (=sitova)	-1 007 644,85	-1 089 380	-1 094 820	-1 008 009,12	92,1 %
muut laskennalliset erät	-48 229,40	-52 831	-52 831	-54 104,68	102,4 %
poistot	-83 976,98	-78 783	-78 783	-89 008,41	113,0 %
nettomenot per asukas	178,69	190,19	191,03	178,83	

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut

Raision kaupungin sosiaali- ja terveystoimi on tuottanut Ruskon kunnan asukkaille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Yhteistyö on ollut merkittävää ja sen kautta on varmistettu laadukkaat ja tarpeeseen vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut kaikille Ruskon kunnan asukkaille. Raisio ja Rusko ovat sopineet sosiaali- ja terveystoimien järjestämisen ja toimintavastuun toteuttamisesta ja palvelujen tuottamisesta omakustannusperiaatteella erillisellä yhteistoimintasopimuksella. Sopimuksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotanto organisoitiin asiakaslähtöisten palvelukokonaisuuksien pohjalta tehokkaasti, sovitulla laadulla ja läpinäkyvästi. Läpinäkyvyys toteutettiin tilaustaulukoilla ja laatutaso palvelukuvauksella, jotka hyväksyttiin erikseen sovitulla tavalla.

Yllä kuvattuihin sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoimintatehtäviin kuuluivat lakisääteisten tai muiden sosiaali- ja terveystoimien järjestämismääräykset sekä sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnon, perhepalvelujen, toimeentulon ja työllistämisen, vammaispalveluiden, perusterveydenhuollon vastaanottopalvelun, hammashuollon, kuntoutuksen, hoito- ja hoivapalvelujen, aikuisten psykososiaalisten palvelujen ja työterveyshuollon tuottaminen. Ruskon kunnan erikoissairaanhoidon palvelut toteutettiin Raision kaupungin välityksellä. Kaikessa sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyössä käytettiin tilaaja-tuottajatyypistä sopimusohjausta hyväksi.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat siirtyneet hyvinvointialueen (Varhan) hoidettavaksi. Kunnalla ei ole enää tuottamisvastuuta kyseisten palveluiden osalta.

Aikuissosiaalityö ja -psykososiaaliset palvelut

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot					
Toimintakulut,	-779 579,05	-1 179 713	-1 179 713	-1 128 093,57	95,6 %
josta palvelujen ostot	-757 780,00	-1 163 587	-1 163 587	-1 106 308,00	95,1 %
Toimintakate	-779 579,05	-1 179 713	-1 179 713	-1 128 093,57	95,6 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-779 579,05	-1 179 713	-1 179 713	-1 128 093,57	95,6 %
Toimintakate (=sitova)	-779 579,05	-1 179 713	-1 179 713	-1 128 093,57	95,6 %
muut laskennalliset erät	-1 000,00	-754	-754	-200,00	
poistot					
nettomenot per asukas	122,37	183,87	183,87	175,28	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite/aikuissosiaalityö	Arviointikriteeri/ Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Asiakasmäärän vähentäminen	Asiakasperheet, enintään	70	134

Tavoite/ Päihdehuolto	Arviointikriteeri/ Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Päihdehuollon asiakasmäärän vähentäminen ja avohoitopainotteisuuden lisääminen	asiakasmäärä/avohoito, enintään	50	14
	hoitopäivät/laitoshoito, enintään	140	68

Perhepalvelut

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot					
Toimintakulut,	-1 402 109,64	-1 522 248	-1 522 248	-1 388 633,21	91,2 %
josta palvelujen ostot	-1 401 429,24	-1 521 627	-1 521 627	-1 387 968,77	91,2 %
Toimintakate	-1 402 109,64	-1 522 248	-1 522 248	-1 388 633,21	91,2 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-1 402 109,64	-1 522 248	-1 522 248	-1 388 633,21	91,2 %
Toimintakate (=sitova)	-1 402 109,64	-1 522 248	-1 522 248	-1 388 633,21	91,2 %
muut laskennalliset erät	-500,00	-394	-394	-100,00	
poistot					
nettomenot per asukas	219,88	237,17	237,17	215,74	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite/ Lastensuojelutyö	Arviointikriteeri/ Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Avohuollon ja ennaltaehkäisevän työn lisääminen	Ennaltaehkäisevän työn asiakkaat, vähintään	80	105
	Avohuollon asiakkaat, vähintään	70	31
Kodin ulkopuolelle sijoitettavien määrän väheneminen vuodesta 2017	Asiakkaat, enintään	6	8
Tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä elämäänsä, yläkoulun 8.-9. lk., 75,2 % v. 2019	% oppilaista	75	68
Nuorten psykiatriset palvelut, erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit	käynnit 1000 ko. ikäistä kohti, 800 v. 2019	600	473

Vammaispalvelut

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot					
Toimintakulut,	-1 347 655,00	-1 706 489	-1 706 489	-1 463 074,41	85,7 %
josta palvelujen ostot	-1 347 655,00	-1 706 489	-1 706 489	-1 463 074,41	85,7 %
Toimintakate	-1 347 655,00	-1 706 489	-1 706 489	-1 463 074,41	85,7 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-1 347 655,00	-1 706 489	-1 706 489	-1 463 074,41	85,7 %
Toimintakate (=sitova)	-1 347 655,00	-1 706 489	-1 706 489	-1 463 074,41	85,7 %
muut laskennalliset erät		-409	-409		
poistot					
nettomenot per asukas	211,26	265,87	265,87	227,29	

Hoito- ja hoivapalvelut

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot					
Toimintakulut,	-4 048 954,84	-4 211 461	-4 211 461	-4 018 608,95	95,4 %
josta palvelujen ostot	-3 999 039,00	-4 160 098	-4 160 098	-3 972 107,00	95,5 %
Toimintakate	-4 048 954,84	-4 211 461	-4 211 461	-4 018 608,95	95,4 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-4 048 954,84	-4 211 461	-4 211 461	-4 018 608,95	95,4 %
Toimintakate (=sitova)	-4 048 954,84	-4 211 461	-4 211 461	-4 018 608,95	95,4 %
muut laskennalliset erät	-3 500,00	-1 003	-1 003	-1 000,00	
poistot					
nettomenot per asukas	635,28	656,15	656,15	624,45	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Arviointikriteeri/ Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Kotihoidon osuuden kasvu vanhustenhoidossa	Peittävyys/yli 75-v., vähintään	25 %	45 %
	Omaishoidontuen asiakkaat, vähintään	70	42
Tehostetun palveluasumisen osuuden lasku ja pitkäaikais-hoidon nykyisen tason säilyttäminen	Tehostetun palveluasumisen hoidon peittävyys/yli 75-v., enintään	7	11,3
	Pitkäaikaislaitoshoidon peittävyys/yli 75-v., enintään	0,1 %	0,0

Perusterveydenhuolto

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot					
Toimintakulut,	-2 266 854,74	-2 284 795	-2 284 795	-2 500 230,56	109,4 %
josta palvelujen ostot	-2 244 329,52	-2 266 291	-2 266 291	-2 478 049,88	109,3 %
Toimintakate	-2 266 854,74	-2 284 795	-2 284 795	-2 500 230,56	109,4 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-2 266 854,74	-2 284 795	-2 284 795	-2 500 230,56	109,4 %
Toimintakate (=sitova)	-2 266 854,74	-2 284 795	-2 284 795	-2 500 230,56	109,4 %
muut laskennalliset erät poistot	-2 500,00	-479	-479	-600,00	
nettomenot per asukas	355,75	355,96	355,96	388,51	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite/ vastaanottopalvelut	Arviointikriteeri/ Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Toimiva perusterveydenhuollon vastaanotto toiminta	Lääkäripalveluiden peittävyys, vähintään	60 %	48,2 %
	Ei-kiireellinen odotusaika lääkärille, enintään	2 viikkoa	3,4 viikkoa

Suun terveydenhuolto

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot					
Toimintakulut,	-676 064,13	-720 795	-720 795	-781 053,55	108,4 %
josta palvelujen ostot	-662 954,00	-707 793	-707 793	-768 406,00	108,6 %
Toimintakate	-676 064,13	-720 795	-720 795	-781 053,55	108,4 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-676 064,13	-720 795	-720 795	-781 053,55	108,4 %
Toimintakate (=sitova)	-676 064,13	-720 795	-720 795	-781 053,55	108,4 %
muut laskennalliset erät	-1 000,00	-185	-185	-400,00	
poistot					
nettomenot per asukas	106,14	112,30	112,30	121,40	

Tavoitteet ja toteutuma

Tavoite	Arviointikriteeri/ Mittari	Ta 2022	Toteutuma
Kattavat suun terveydenhuollon palvelut koko väestölle	Suun terveydenhuollon peittävyys/ alle 18-vuotiaat, vähintään	80 %	87 %
	Suun terveydenhuollon peittävyys/ yli 18-vuotiaat, vähintään	60 %	76,4 %
	Odotusaika kiireettömään hoitoon	alle 2 kk	2,5 kk

Erikoissairaanhoido

Ruskon kunnan erikoissairaanhoidon palvelut hoidetaan Raision kaupungin välityksellä.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2021</u>	<u>Ta2022</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot					
Toimintakulut,	-6 987 471,27	-7 567 763	-7 567 763	-7 096 987,96	93,8 %
josta palvelujen ostot	-6 950 133,00	-7 526 115	-7 526 115	-7 044 103,00	93,6 %
Toimintakate	-6 987 471,27	-7 567 763	-7 567 763	-7 096 987,96	93,8 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-6 987 471,27	-7 567 763	-7 567 763	-7 096 987,96	93,8 %
Toimintakate (=sitova)	-6 987 471,27	-7 567 763	-7 567 763	-7 096 987,96	93,8 %
muut laskennalliset erät	-6 030,00	-188	-188	-822,46	
poistot					
nettomenot per asukas	1 096,33	1 178,81	1 178,81	1 102,66	

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TA 2022	muutokset	MTA 2022	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	3 498 374	-40 124	3 458 250	3 523 609,24	65 359,24
MAKSUTUOTOT	513 000	0	513 000	530 859,83	17 859,83
TUET JA AVUSTUKSET	271 250	229 836	501 086	607 516,04	106 430,04
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 636 357	-250 000	4 386 357	4 431 383,68	45 026,68
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 918 981	-60 288	8 858 693	9 093 368,79	234 675,79
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-11 160 812	-145 710	-11 306 522	-11 335 208,42	-28 686,42
PALKAT JA PALKKIOT	-8 966 528	-134 260	-9 100 788	-9 127 394,32	-26 606,32
HENKILÖSIVUKULUT	-2 194 284	-11 450	-2 205 734	-2 207 814,10	-2 080,10
ELÄKEKULUT	-1 864 452	-9 435	-1 873 887	-1 881 035,43	-7 148,43
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-329 832	-2 015	-331 847	-326 778,67	5 068,33
PALVELUJEN OSTOT	-26 294 717	-272 248	-26 566 965	-25 591 192,50	975 772,50
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 696 987	9 100	-1 687 887	-1 860 097,43	-172 210,43
AVUSTUKSET	-509 950	-18 820	-528 770	-533 258,83	-4 488,83
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 602 571	-6 400	-3 608 971	-3 702 211,89	-93 240,89
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-43 265 037	-434 078	-43 699 115	-43 021 969,07	677 145,93
TOIMINTAKATE	-34 346 056	-494 366	-34 840 422	-33 928 600,28	911 821,72
VEROTULOT					
VALTIONOSUUDET	27 909 000	223 000	28 132 000	28 286 220,68	154 220,68
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
KORKOTUOTOT	2 000	0	2 000	16 629,97	14 629,97
MUUT RAHOITUSTUOTOT	166 782	0	166 782	222 594,26	55 812,26
KORKOKULUT	-40 000	0	-40 000	-37 426,43	2 573,57
MUUT RAHOITUSKULUT	-145 782	0	-145 782	-146 395,84	-613,84
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-17 000	0	-17 000	55 401,96	72 401,96
VUOSIKATE	998 429	40 436	1 038 865	2 177 330,36	1 138 465,36
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 670 000	0	-1 670 000	-1 765 338,29	-95 338,29
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHT.	-1 670 000	0	-1 670 000	-1 765 338,29	-95 338,29
TILIKAUDEN TULOS	-671 571	40 436	-631 135	411 992,07	1 043 127,07
POISTOERON MUUTOS	18 921	0	18 921	18 921,34	0,34
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-652 650	40 436	-612 214	430 913,41	1 043 127,41

Investointiosan toteutuminen

Projekti-Menot ja tulot	TA 2022	muutokset	MTA 2022	TP 2022	ylitysalitus+	Tot-%
8017 Ruskotalon saneeraus	-150 000	0	-150 000	-104 241	45 759	69,49%
Menot	-150 000	0	-150 000	-104 241	45 759	69,49%
Tulot	0	0	0	0	0	
8020 Maunun koulun laajennus	-1 900 000	198 000	-1 702 000	-1 599 894	102 106	94,0%
Menot	-1 900 000	198 000	-1 702 000	-1 599 894	102 106	94,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8027 Kunnantalo	0	0	0	0	0	
Menot	0	0	0	0	0	
Tulot	0	0	0	0	0	
8028 Urheilukentän huoltorakennus	-25 000	0	-25 000	0	25 000	0,0%
Menot	-25 000	0	-25 000	0	25 000	0,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8030 Urheilukentän varistorakennus	-25 000	0	-25 000	0	25 000	0,0%
Menot	-25 000	0	-25 000	0	25 000	0,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8031 Esteettömyyskorjaukset	-70 000	0	-70 000	-7 724	62 276	11,03%
Menot	-70 000	0	-70 000	-7 724	62 276	11,03%
Tulot	0	0	0	0	0	
8032 Laukolan luistelukoppi	0	0	0	0	0	
Menot	0	0	0	0	0	
Tulot	0	0	0	0	0	
8033 Päiväkodin sähkölukitus	-20 000	0	-20 000	-9 705	10 295	48,52%
Menot	-20 000	0	-20 000	-9 705	10 295	48,52%
Tulot	0	0	0	0	0	
8034 Jakelukeittiöiden saneeraukset	-60 000	0	-60 000	-41 763	18 237	69,6%
Menot	-60 000	0	-60 000	-41 763	18 237	69,6%
Tulot	0	0	0	0	0	
8035 Kota varhaiskasvatus	-25 000	25 000	0	0	0	
Menot	-25 000	25 000	0	0	0	
Tulot	0	0	0	0	0	
8036 Maununtupa	-30 000	0	-30 000	-20 994	9 006	69,98%
Menot	-30 000	0	-30 000	-20 994	9 006	69,98%
Tulot	0	0	0	0	0	
8203 Päällistönmäen kt/vesih	0	0	0	0	0	
Menot	0	0	0	0	0	
Tulot	0	0	0	0	0	
8204 Kaavateiden päällystys	-100 000	0	-100 000	-99 932	68	99,93%
Menot	-100 000	0	-100 000	-99 932	68	99,93%
Tulot	0	0	0	0	0	

Projekti-Menot ja tulot	TA 2022	muutokset	MTA 2022	TP 2022	ylitys- alitus+	Tot-%
8205 Valkiavuoren kt/tiet, valot	-200 000	-200 000	-400 000	-143 820	256 180	35,95%
Menot	-200 000	-200 000	-400 000	-143 820	256 180	35,95%
Tulot	0	0	0	0	0	
8206 Ketunluolan kt/tiet, valot	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0%
Menot	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8216 Päälistönmäen kt/tiet, valot	-20 000	0	-20 000	-10 820	9 180	54,1%
Menot	-20 000	0	-20 000	-10 820	9 180	54,1%
Tulot	0	0	0	0	0	
8219 Uusien kaavat.vesih.liitokset	-70 000	0	-70 000	0	70 000	0,0%
Menot	-70 000	0	-70 000	0	70 000	0,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8220 Valkiavuoren kt/vesihuolto	-100 000	-100 000	-200 000	-104 427	95 573	52,21%
Menot	-100 000	-100 000	-200 000	-104 427	95 573	52,21%
Tulot	0	0	0	0	0	
8223 Jätevesiviemärien saneeraus	-60 000	60 000	0	0	0	
Menot	-60 000	60 000	0	0	0	
Tulot	0	0	0	0	0	
8226 Ketunluolan kt/ vesihuolto	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0,0%
Menot	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8227 Osuuskuntien vastaanotto	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0,0%
Menot	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8228 Aholan teollisuusalue kt/tiet	-120 000	0	-120 000	0	120 000	0,0%
Menot	-120 000	0	-120 000	0	120 000	0,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8229 Vahdon katuvalot	-30 000	0	-30 000	-30 000	0	100,0%
Menot	-30 000	0	-30 000	-30 000	0	100,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8230 Vesih.Vahdon hiekkaesisuodatus	0	-60 000	-60 000	0	60 000	0,0%
Menot	0	-60 000	-60 000	0	60 000	0,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8231 MAL Hujalan kevytväylä	-50 000	0	-50 000	-19 423	30 577	38,85%
Menot	-50 000	0	-50 000	-19 423	30 577	38,85%
Tulot	0	0	0	0	0	
8232 Aholan teollisuusalue kt/vesih.	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0,0%
Menot	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8233 Autosähköpaikat/ Ruskotalo	-12 000	0	-12 000	-20 078	-8 078	167,31%
Menot	-12 000	0	-12 000	-20 078	-8 078	167,31%
Tulot	0	0	0	0	0	

Projekti-Menot ja tulot	TA 2022	muutokset	MTA 2022	TP 2022	ylitys- alitus+	Tot-%
8234 Liikenneturvallisuus	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0,0%
Menot	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8400 Leikkipaikat	-40 000	0	-40 000	-41 248	-1 248	103,12%
Menot	-40 000	0	-40 000	-41 248	-1 248	103,12%
Tulot	0	0	0	0	0	
8405 Tori	-20 000	0	-20 000	0	20 000	0,0%
Menot	-30 000	0	-30 000	0	30 000	0,0%
Tulot	10 000	0	10 000	0	-10 000	0,0%
Rahoitusosuudet	10 000	0	10 000	0	-10 000	0,0%
8406 Pesäpallokenttä	0	0	0	0	0	
Menot	0	0	0	0	0	
Tulot	0	0	0	0	0	
8407 Vahdon liikuntap/ purur.ledit	-20 000	0	-20 000	-19 700	300	98,5%
Menot	-20 000	0	-20 000	-19 700	300	98,5%
Tulot	0	0	0	0	0	
8410 Päällistönmäen lähiliikuntap.	-35 000	0	-35 000	-17 647	17 353	50,42%
Menot	-50 000	0	-50 000	-26 647	23 353	53,29%
Tulot	15 000	0	15 000	9 000	-6 000	60,0%
Rahoitusosuudet	15 000	0	15 000	9 000	-6 000	60,0%
8411 Hiidenvainion aita	0	0	0	0	0	
Menot	0	0	0	0	0	
Tulot	0	0	0	0	0	
8412 Koirapuisto	-25 000	0	-25 000	-7 420	17 580	29,68%
Menot	-25 000	0	-25 000	-7 420	17 580	29,68%
Tulot	0	0	0	0	0	
8702 Joukkoliikenne/maksujärjestelmä	-10 000	0	-10 000	-14 577	-4 577	145,77%
Menot	-10 000	0	-10 000	-14 577	-4 577	145,77%
Tulot	0	0	0	0	0	
8704 Tietojärj.kehittäminen	-8 000	0	-8 000	-6 700	1 300	83,75%
Menot	-8 000	0	-8 000	-6 700	1 300	83,75%
Tulot	0	0	0	0	0	
8708 Tietojärj.kehittäminen/laitteet	-16 000	0	-16 000	-14 016	1 984	87,6%
Menot	-16 000	0	-16 000	-14 016	1 984	87,6%
Tulot	0	0	0	0	0	
8712 Kirjastojen kalusteet	-20 000	0	-20 000	-19 686	314	98,43%
Menot	-20 000	0	-20 000	-19 686	314	98,43%
Tulot	0	0	0	0	0	
8714 Fölin liityntäparkki	-30 000	0	-30 000	-30 000	0	100,0%
Menot	-30 000	0	-30 000	-30 000	0	100,0%
Tulot	0	0	0	0	0	

Projekti-Menot ja tulot	TA 2022	muutokset	MTA 2022	TP 2022	ylitysalitus+	Tot-%
8716 Vesih järjestelmien digitalisointi	-10 000	0	-10 000	-7 271	2 729	72,71%
Menot	-10 000	0	-10 000	-7 271	2 729	72,71%
Tulot	0	0	0	0	0	
8717 Urheilukenttien siirr.pukusuoja	-12 000	0	-12 000	-11 520	480	96,0%
Menot	-12 000	0	-12 000	-11 520	480	96,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8718 Turvakamerat	-20 000	0	-20 000	-18 262	1 738	91,31%
Menot	-20 000	0	-20 000	-18 262	1 738	91,31%
Tulot	0	0	0	0	0	
8719 Ruskotalon AV-laitteistot	-10 000	0	-10 000	-8 350	1 650	83,5%
Menot	-10 000	0	-10 000	-8 350	1 650	83,5%
Tulot	0	0	0	0	0	
8720 Päiväkotien ilmalämpöpumput	-45 000	30 000	-15 000	-15 195	-195	101,3%
Menot	-45 000	30 000	-15 000	-15 195	-195	101,3%
Tulot	0	0	0	0	0	
8721 Maunun koulun tekn.työn koneet	-15 000	0	-15 000	-14 703	297	98,02%
Menot	-15 000	0	-15 000	-14 703	297	98,02%
Tulot	0	0	0	0	0	
8750 Kiinteistöhoitokoneet	0	-14 000	-14 000	-14 000	0	100,0%
Menot	0	-14 000	-14 000	-14 000	0	100,0%
Tulot	0	0	0	0	0	
8900 Maaomaisuuden hankinta	150 000	-595 000	-445 000	-552 996	-107 996	124,27%
Menot	-30 000	-545 000	-575 000	-573 319	1 681	99,71%
Tulot	180 000	-50 000	130 000	20 323	-109 677	15,63%
Pysyvien vastaavien myynnit	180 000	-50 000	130 000	20 323	-109 677	15,63%
8901 Pysyvien vast.kaupat	0	0	0	-6 354	-6 354	
Menot	0	0	0	-6 354	-6 354	
Tulot	0	0	0	0	0	
	TA 2022	muutokset	MTA 2022	TP 2022	ylitysalitus+	Tot-%
RAPORTTI YHTEENSÄ	-3 383 000	-656 000	-4 039 000	-3 032 464	1 006 536	75,08%
Menot	-3 588 000	-606 000	-4 194 000	-3 061 787	1 132 213	73,0%
Tulot	205 000	-50 000	155 000	29 323	-125 677	18,92%
Rahoitusosuudet	25 000	0	25 000	9 000	-16 000	36,0%
Pysyvien vastaavien myynnit	180 000	-50 000	130 000	20 323	-109 677	15,63%

Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2022	muutokset	MTA 2022	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	998 429,00	40 436,00	1 038 865,00	2 177 330,36	1 138 465,36
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-500 000,00	250 000,00	-250 000,00	-172 414,86	77 585,14
	498 429,00	290 436,00	788 865,00	2 004 915,50	1 216 050,50
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-3 588 000,00	-606 000,00	-4 194 000,00	-3 061 787,11	1 132 212,89
RAHOITUSOSUUDET					
INVESTOINTIMENOIHIN PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	25 000,00	0,00	25 000,00	9 000,00	-16 000,00
	680 000,00	-300 000,00	380 000,00	192 738,00	-187 262,00
	-2 883 000,00	-906 000,00	-3 789 000,00	-2 860 049,11	928 950,89
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 384 571,00	-615 564,00	-3 000 135,00	-855 133,61	2 145 001,39
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-448 800,00	0,00	-448 800,00	-448 800,00	0,00
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00
	-448 800,00	0,00	-448 800,00	51 200,00	500 000,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
SAAMISTEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-1 066 496,27	-1 066 496,27
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	374 462,23	374 462,23
	0,00	0,00	0,00	-692 034,04	-692 034,04
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-448 800,00	0,00	-448 800,00	-640 834,04	-192 034,04
RAHAVAROJEN MUUTOS	-2 833 371,00	-615 564,00	-3 448 935,00	-1 495 967,65	1 952 967,35
RAHAVARAT		31. 12.	5 568 290,98		
		1. 1.	7 064 258,63	-1 495 967,65	

Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta

ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA 2022 + muutokset	Tot. 2022	menojen ylitys +, tulojen ylitys -	Ta:n tot %
100 Vaalit					
Tuotot	6 779,00	13 000,00	14 824,30	-1 824,00	114
Kulut	-34 451,00	-16 171,00	-16 079,75	-91,00	99,4
Netto	-27 672,00	-3 171,00	-1 255,45	-1 916,00	39,6
120 Tarkastustoimi					
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-14 059,00	-16 088,00	-20 180,97	4 093,00	125,4
Netto	-14 059,00	-16 088,00	-20 180,97	4 093,00	125,4
130 Yleishallinto					
Tuotot	79 764,00	67 113,00	109 403,74	-42 291,00	163
Kulut	-1 469 898,00	-1 475 172,00	-1 494 104,38	18 932,00	101,3
Netto	-1 390 134,00	-1 408 059,00	-1 384 700,64	-23 358,00	98,3
160 Joukkoliikenne					
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-640 710,00	-908 800,00	-830 932,28	-77 868,00	91,4
Netto	-640 710,00	-908 800,00	-830 932,28	-77 868,00	91,4
170 Elinkeinotoimi					
Tuotot	4 900,00	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-91 661,00	-92 641,00	-89 346,32	-3 295,00	96,4
Netto	-86 761,00	-92 641,00	-89 346,32	-3 295,00	96,4
180 Kaavoitus ja maankäyttö					
Tuotot	1 174 143,00	411 500,00	340 340,91	71 159,00	82,7
Kulut	-75 570,00	-81 812,00	-79 027,55	-2 784,00	96,6
Netto	1 098 573,00	329 688,00	261 313,36	68 375,00	79,3
200 Sos. ja terv. hallinto ja kehittäminen					
Tuotot	3 750,00	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-14 882,00	0,00	-319,40	319,00	
Netto	-11 132,00	0,00	-319,40	319,00	
210 Aikuissosiaalityö ja psykos.palvelut					
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-779 579,00	-1 179 713,00	-1 128 093,57	-51 619,00	95,6
Netto	-779 579,00	-1 179 713,00	-1 128 093,57	-51 619,00	95,6
212 Perhepalvelut					
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-1 402 110,00	-1 522 248,00	-1 388 633,21	-133 615,00	91,2
Netto	-1 402 110,00	-1 522 248,00	-1 388 633,21	-133 615,00	91,2
220 Vammaispalvelut					
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-1 347 655,00	-1 706 489,00	-1 463 074,41	-243 415,00	85,7
Netto	-1 347 655,00	-1 706 489,00	-1 463 074,41	-243 415,00	85,7
240 Hoito ja hoivapalvelut					
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-4 048 955,00	-4 211 461,00	-4 018 608,95	-192 852,00	95,4
Netto	-4 048 955,00	-4 211 461,00	-4 018 608,95	-192 852,00	95,4
250 Perusterveydenhuolto					
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-2 266 855,00	-2 284 795,00	-2 500 230,56	215 436,00	109,4
Netto	-2 266 855,00	-2 284 795,00	-2 500 230,56	215 436,00	109,4

ulkoiset ja sisäiset	TA 2022 + muutokset	Tot. 2022	menojen ylitys +, tulojen ylitys -	Ta:n tot %
TP 2021				
270 Suun terveydenhuolto				
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-676 064,00	-720 795,00	-781 053,55	108,4
Netto	-676 064,00	-720 795,00	-781 053,55	108,4
290 Erikoissairaanhoido				
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-6 987 471,00	-7 567 763,00	-7 096 987,96	93,8
Netto	-6 987 471,00	-7 567 763,00	-7 096 987,96	93,8
300 Perusopetus				
Tuotot	830 976,00	863 757,00	855 843,23	99,1
Kulut	-7 512 227,00	-7 708 089,00	-7 865 144,03	102
Netto	-6 681 250,00	-6 844 332,00	-7 009 300,80	102,4
360 Varhaiskasvatus				
Tuotot	485 727,00	437 700,00	517 886,55	118,3
Kulut	-5 073 339,00	-5 840 813,00	-5 809 126,66	99,5
Netto	-4 587 612,00	-5 403 113,00	-5 291 240,11	97,9
370 Lastenhoidon tuet				
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0
Kulut	-706 241,00	-402 000,00	-402 826,95	100,2
Netto	-706 241,00	-402 000,00	-402 826,95	100,2
400 Hyvinvointipalvelut				
Tuotot	167 234,00	73 900,00	157 821,88	213,6
Kulut	-1 174 879,00	-1 168 720,00	-1 165 831,00	99,8
Netto	-1 007 645,00	-1 094 820,00	-1 008 009,12	92,1
600 Tekniset palvelut				
Tuotot	254 460,00	352 900,00	382 584,99	108,4
Kulut	-562 705,00	-650 850,00	-744 699,51	114,4
Netto	-308 244,00	-297 950,00	-362 114,52	121,5
620 Toimitilapalvelut ja vuokraus				
Tuotot	5 110 860,00	5 342 323,00	5 493 906,34	102,8
Kulut	-4 247 389,00	-4 546 830,00	-4 587 451,94	100,9
Netto	863 471,00	795 493,00	906 454,40	113,9
650 Vesihuoltolaitos				
Tuotot	1 271 333,00	1 181 000,00	1 108 604,90	93,9
Kulut	-696 330,00	-858 466,00	-774 892,11	90,3
Netto	575 003,00	322 534,00	333 712,79	103,5
690 Palo ja pelastustoimi				
Tuotot	41 880,00	41 500,00	43 191,84	104,1
Kulut	-522 732,00	-541 936,00	-591 241,19	109,1
Netto	-480 852,00	-500 436,00	-548 049,35	109,5
700 Rakennusvalvonta ja ympäristöasiat				
Tuotot	72 830,00	74 000,00	68 960,11	93,2
Kulut	-185 793,00	-197 463,00	-174 082,82	88,2
Netto	-112 963,00	-123 463,00	-105 122,71	85,1
RAPORTTI YHTEENSÄ				
Tuotot	9 504 636,00	8 858 693,00	9 093 368,79	102,6
Kulut	-40 531 554,00	-43 699 115,00	-43 021 969,07	98,5
Netto	-31 026 918,00	-34 840 422,00	-33 928 600,28	97,4

Henkilöstömenot

	TP 2021	MTA 2022	TP 2022	Ta:n tot %	-yli/+alle
100 Vaalit	-19 418	-8 171	-13 403	164,0 %	-5 232
120 Tarkastustoimi	-5 043	-4 888	-7 764	158,8 %	-2 876
130 Yleishallinto	-647 532	-652 906	-678 834	104,0 %	-25 928
170 Elinkeinotoimi	-1 808	-1 841	-2 139	116,2 %	-298
180 Kaavoitus ja maankäyttö	-7 156	-7 812	-7 235	92,6 %	577
210 Aikuissosiaalityö ja psykos.p	-21 799	-16 126	-21 786	135,1 %	-5 660
212 Perhepalvelut	-680	-621	-664	106,9 %	-43
240 Hoito ja hoivapalvelut	-49 916	-51 363	-46 502	90,5 %	4 861
250 Perusterveydenhuolto	-22 525	-18 504	-22 181	119,9 %	-3 677
270 Suun terveydenhuolto	-13 110	-13 002	-12 648	97,3 %	354
290 Erikoissairaanhoido	-37 338	-41 648	-35 681	85,7 %	5 967
300 Perusopetus	-4 577 191	-4 497 803	-4 647 575	103,3 %	-149 772
360 Varhaiskasvatus	-3 122 637	-3 427 301	-3 435 744	100,2 %	-8 443
400 Hyvinvointipalvelut	-505 158	-570 718	-471 775	82,7 %	98 943
600 Tekniset palvelut	-203 493	-246 482	-216 833	88,0 %	29 649
620 Toimitilapalvelut ja vuokraus	-1 645 358	-1 658 722	-1 634 538	98,5 %	24 184
690 Palo ja pelastustoimi	-2 260	-2 701	-677	25,1 %	2 024
700 Rakennusvalvonta ja ympäristöasiat	-77 088	-85 913	-79 232	92,2 %	6 681
RAPORTTI YHTEENSÄ	-10 959 510	-11 306 522	-11 335 211	100,3 %	-28 689

Valtuusto on käsitellyt lopulliset henkilöstömenojen ylitykset 27.2.2023 § 8 perusopetuksen osalta. Vaalien, tarkastustoimen ja yleishallinnon henkilöstömenot 27.2.2023 § 10.

HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS

Palkanlaskentaohjelma sekä palkkatietojen raportointiohjelma vaihtuivat kesken vuotta 2021. Tästä johtuen raporteissa on pientä vajaavaisuutta, ja sen vuoksi eivät ole täysin vertailukelpoisia vertailuvuoteen 2021.

Palvelussuhteiden määrän kehitys

Palv. suhteen luonne	31.12.2022			31.12.2021
	naiset	miehet	yhteensä	
Vakinaiset	163	35	198	193
Määräaikaiset	57	7	64	69
Oppisopimuksella	2	0	2	0
Työllistetyt	1	0	1	0
Yhteensä	223	42	265	262

Koko- ja osa-aikaisen henkilöstön määrä

Osa-/kokoaikaisuus	31.12.2022			31.12.2021
	naiset	miehet	yhteensä	
Kokoaikaiset	197	37	234	231
Osa-aikaiset	26	5	31	31
<i>Joista osa-aikaeläkkeellä</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
Yhteensä	223	42	265	262

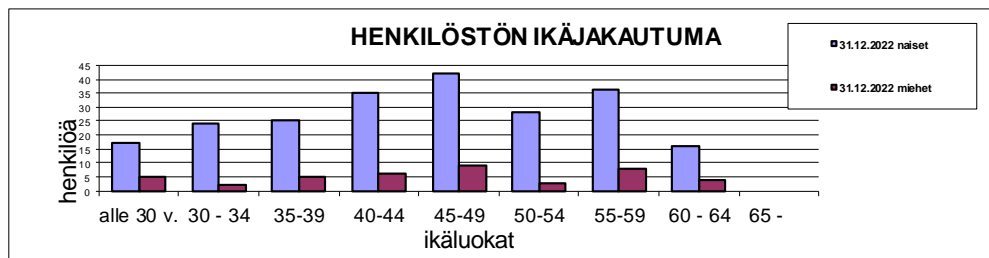
Palvelussuhteiden määrä ja sukupuolijakautuma tehtäväaloittain

Tehtäväalue	31.12.2022			31.12.2021		
	naiset	miehet	yhteensä	naiset	miehet	yhteensä
Hallinto- ja talouspalvelut	6	4	10	9	7	16
Perusopetuspalvelut	83	18	101	82	18	100
Ruokapalvelut	16	1	17	16	1	17
Varhaiskasvatuspalvelut	91	2	93	82	1	83
Hyvinvointipalvelut	6	4	10	8	4	12
Tekniset palvelut (pl. ruokapalvelut)	21	13	34	21	13	34
Yhteensä	223	42	265	218	44	262

Hallinto- ja talouspalveluiden henkilöstön määrän muutos johtuu aluevaalien (v. 2022) ennakoöänestykseen vaalivirkailijoista.

Henkilöstön ikäjakauma

Ikäjakausma	31.12.2022			31.12.2021		
	naiset	miehet	yhteensä	naiset	miehet	yhteensä
alle 30 v.	17	5	22	24	4	28
30 - 34	24	2	26			
35-39	25	5	30	45	8	53
40-44	35	6	41			
45-49	42	9	51	70	16	86
50-54	28	3	31			
55-59	36	8	44	61	13	74
60 - 64	16	4	20	14	3	17
65 -	0	0	0	4	0	4
Yhteensä	223	42	265	218	44	262

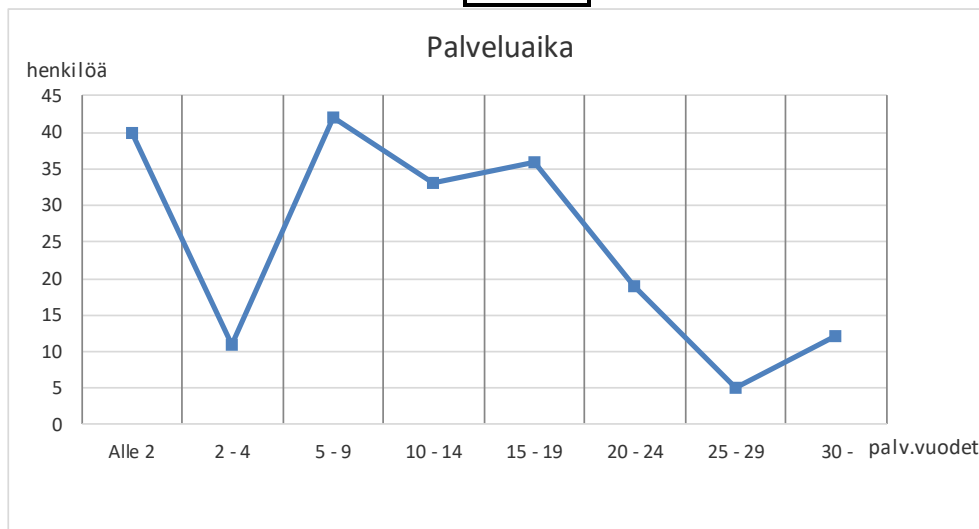

Henkilöstön keski-ikä

	31.12.2022			31.12.2021		
	naiset	miehet	yhteensä	naiset	miehet	yhteensä
Keski-ikä	45,2	45,5	45,2	44,6	45,7	44,8

Väkinaisen henkilöstön palveluaika Ruskolla

Palveluaika vuosina	yhteensä
Alle 2	40
2 - 4	11
5 - 9	42
10 - 14	33
15 - 19	36
20 - 24	19
25 - 29	5
30 -	12
	198

Väkinaisen henkilöstön vaihtuvuus

Sisäinen liikkuvuus	2022	2021
Organisaation sisällä tehtävää vaihtaneet	0	0

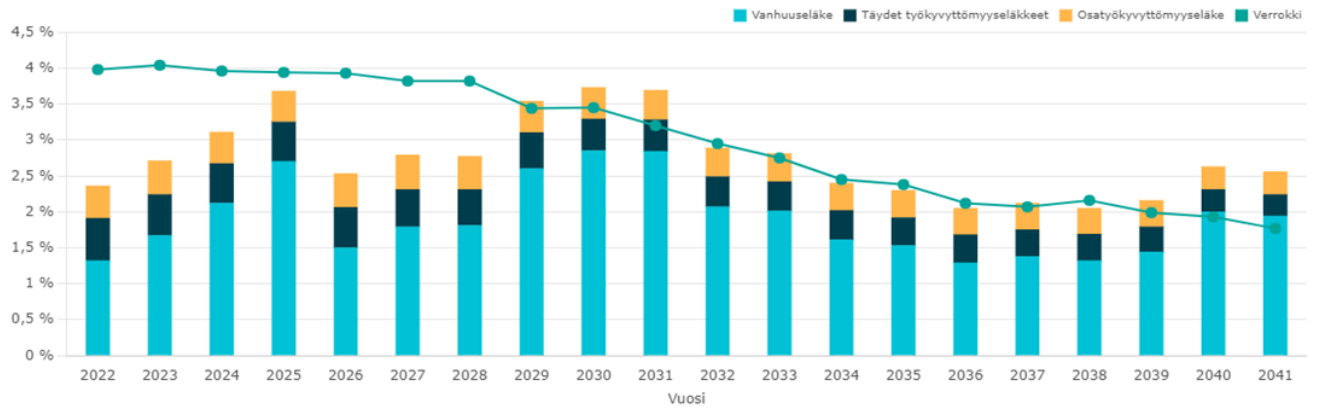
Työsuhteet	2022	2021
Uudet työsuhteet	24	38
Päätyneet työsuhteet	23	20
Vaihtuvuusprosentti	12 %	10 %

Lähtövaihtuvuuden syy	2022	2021
Irtisanoutuminen	25	15
Eläkkeelle siirtyneet	2	5
Yhteensä	27	20

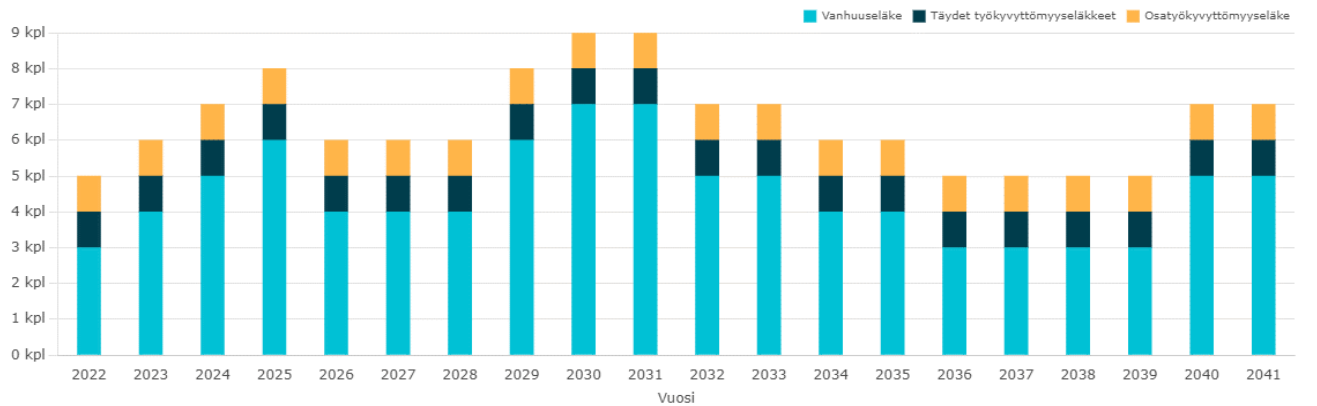
Osa-aikaeläkkeelle ei siirtynyt yhtään henkilöä vuonna 2022, 1 henkilö siirtynyt vuonna 2021.

Vuosina 2023 - 2025 siirtynee 21 henkilöä ja vuosina 2026 - 2028 siirtynee 18 henkilöä eläkkeelle. Eläkepoistumatiedot: Keva, tilastopalvelut.

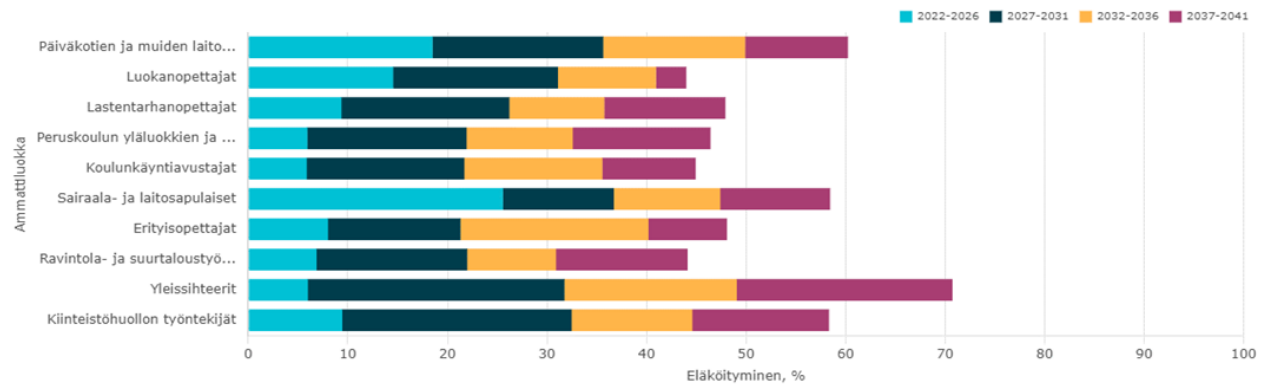
Eläköitymisennuste

Eläköitymisennuste

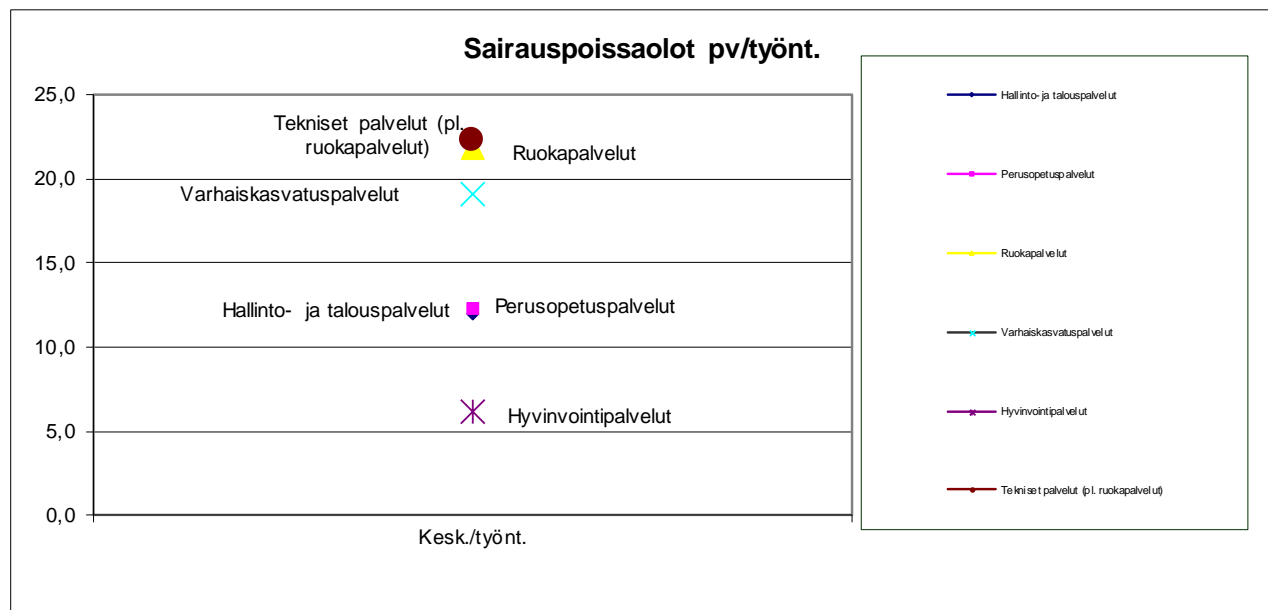

Eläköitymisennuste ammattitasoinen kuvaaja

Sairauseräilyistä aiheutuneet poissaolopäivät

Tehtäväalue	2022			2021		
	Kalenteripvt	Työnt.	Kesk./työnt.	Kalenteripvt	Työnt.	Kesk./työnt.
Hallinto- ja talouspalvelut	120	10	12,0	73	16	4,6
Perusopetuspalvelut	1 246	101	12,3	897	100	9,0
Ruokapalvelut	371	17	21,8	314	17	18,5
Varhaiskasvatuspalvelut	1 777	93	19,1	1 552	83	18,7
Hyvinvointipalvelut	61	10	6,1	174	12	14,5
Tekniset palvelut (pl. ruokapalvelut)	755	34	22,2	739	34	21,7
Yhteensä	4 330	265	16,3	3 749	262	14,3
Keskimäärin kalenteripäivää/henkilötyövuosi			17,1		tp/htv	15,1

Vakinaisen henkilökunnan poissaolojen syyt / työpäivä

Poissaolopäivät	2022	2021
Vuosiloma	4 182	4 742
Sairausloma	3 468	2 947
Aitiys- ja vanhempainloma	1 174	1 428
Hoitovapaa	1 293	484
Lapsen sairaus	259	175
Vuorotteluvapaa	355	123
Kuntoutus (muu kuin eläkevak.)	25	5
Ma. kuntoutustuki	0	0
Yksityisasiat	251	292
Opintovapaa	752	643
Isyysloma	13	27
Tapaturma	81	68
Kertausharjoitus	0	10
Lomautus	335	186
Palveluvuosivapaa	25	25
VES-päivä	86	141
Yhteensä	12 299	11 296

Vuonna 2022 maailmanlaajuisen Covid-19-epidemian vuoksi palkallisessa karanteenissa oltiin 284 pv ja sen kustannukset olivat 29008,28 €.

Sairauspoissaolojen kesto vuonna 2022 kalenteripäivinä

Jos pidempi yhtäjaksoinen poissaolo on haettu osissa, se näkyy tässä raportissa useampana lyhyempänä sairauspoissaolona.

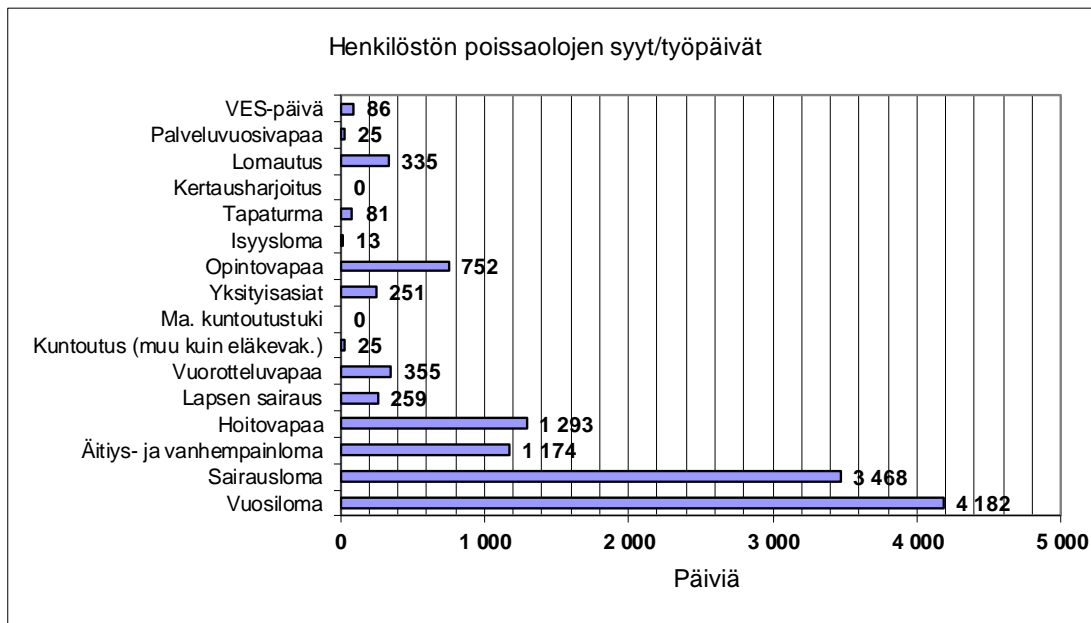
Sairauspoissaolot (kaikki yhteensä myös tapaturmat)	sairauspoissaolot Kalenteripäivät	sairauspoissaolot Kaltenteripäivät
1-7 pv	1849	55
8-29 pv	1029	64
30-59 pv	655	76
60-89 pv	333	118
90-179 pv	151	0
yli 180 pv	0	0
Yhteensä keskimäärin/ henkilötyövuosi	15,82	1,23

	%
Sairauspoissaoloprosentti	6,6 %
0 päivää sairastaneet (%-osuus henkilöstöstä)	51 %

Toimintayksikkö	Päiviä/ yhtäjaksoinen poissaolo					
	1-7	8-29	30-59	60-89	90-179	yli 180
Hallinto- ja talouspalvelut	25	95	0	0	0	0
Perusopetuspalvelut	432	205	361	97	151	0
Ruokapalvelut	126	106	139	0	0	0
Varhaiskasvatuspalvelut	890	492	161	234	0	0
Hyvinvointipalvelut	41	20	0	0	0	0
Tekniset palvelut (pl. ruokapalvelut)	390	175	70	120	0	0

Kuntoutuksessa oli 3 henkilöä, yhteensä 25 työpäivää.

Heistä ketään ei ollut määräaikaisella työkyvyttömyyseläkkeellä.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

	31.12.2022			
	Palkalliset koulutus-päivät	Palkalliset koulutus-päivät	Palkattomat koulutus-päivät	Palkattomat koulutus-päivät
	Koulutus-päivät yhteensä	Koulutus-päivät / vakituinen henkilöstö	koulutus-päivät yhteensä	Koulutus-päivät / vakituinen henkilöstö
Ammatillinen henkilöstökoulutus	1230,24	6,21	0	0
Muu koulutus	7	0,04	2	0,01

Henkilötyövuodet

HTV 1 = Teoreettiset henkilötyövuodet on yhtä monta kuin henkilöitä, jos kaikki ovat kokoaikaisia. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti.

	31.12.2022			31.12.2021
	naiset	miehet	yhteensä	
HTV 1	213,41	40,47	253,88	247,75
HTV2	197,88	39,74	237,62	233,42
HTV3	169,05	35,62	204,67	202,31

HTV 1: laskennallinen ja sen määrä on aina enintään 1 kokoaikaisella henkilöllä.
 HTV2: vähennetty palkattomat poissaolot
 HTV3: vähennetään kaikki poissaolot myös loma-ajat

Muu henkilöresurssi HTV 2	31.12.2022	31.12.2021
vuokratyöntekijät	0,37	0,36
ostopalveluna ostetut	1,77	1,62
toimeksiantosopimukset	0,51	0,01

Henkilötyövuodet tehtäväalueittain toiminimikkeittäin

Kunnanhallitus/yleishallinto	2022	Ta 2022
kunnanjohtaja/talous- ja hallintojohtaja	1,92	2,00
it-henkilöstö	2,78	3,00
talous- ja henkilöstöhallinto	2,60	2,60
toimistopalvelut	2,25	2,53
muut nimikkeet	0,71	
	10,26	10,13

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta
Perusopetus

rehtorit ja johtajaopettajat	4,00	4,00
koordinaattorit	0,25	0,25
opettajat ****	68,00	58,43
koulunkäynninohjaajat/ip-kerho-ohjaajat**	17,34	13,80
kuraattori ja psykologi	2,76	2,00
koulusihteeri	1,24	1,25
muut nimikkeet	3,39	
	96,98	79,73

opettajien sijaiset

1,42

Varhaiskasvatus ja esiopetus

varhaiskasvatusjohtaja, päiväkodin johtajat	7,64	6,00
lastentarhanopettajat, erityisopettajat	22,42	22,33
lastenhoitajat	52,91	47,03
ryhmä- ja henk.koht.avustajat		sis.ed
toimistos sihteeri	2,10	1,75
muut nimikkeet	1,82	
	86,89	77,11

varhaiskasvatuksen sijaiset

2,33

Hyvinvointilautakunta

hyvinvointijohtaja	0,63	1,00
kirjasto- ja kulttuuripäällikkö	1,00	1,00
kirjastonhoitajat	1,75	2,00
kirjastovirkailijat	2,04	3,00
liikuntapalveluvastaava (henkilö sisältyy opettajiin)		
liikuntapaikkavastaava	0,50	0,50
nuorisiohjaajat (sis.kesäkerho)	2,27	3,17
muut nimikkeet	1,96	
	10,15	10,67

Tekninen lautakunta

tekninen johtaja	1,00	1,00
kunnaninsinööri, työpäällikkö	1,46	2,50
tekninen sihteeri	2,00	2,00
kiinteistöhoitajat	6,04	5,42
liikuntapaikkavastaava	0,50	0,50
vesihuoltopäällikkö	0,50	0,50
vesihuoltolaitoksen hoitaja	1,41	2,18
siivoustyönohjaaja	1,00	1,00
laitoshuoltajat ***	17,36	15,74
ruokapalvelupäällikkö	1,00	1,00
ruokapalveluvastaavat	5,54	4,21
suurtaloukkoit	8,58	8,27
ruokapalvelutyöntekijät *	0,71	0,48
muut nimikkeet	1,50	
	48,60	44,80

laitoshuoltajien sijaiset

1,00

ruokapalvelun sijaiset

1,55

Kaavoitus- ja rakennuslautakunta

rakennustarkastaja	1,00	1,00
	1,00	1,00
Henkilöstö yhteensä		223,44
Henkilöstö sisältäen sijaiset	253,88	229,74

* ruokapalvelutyöntekijät sisältävät muutamien laitoshuoltajien keittiöihin käyttämät työajat
Toteutumaraportista ei pysty erottelemaan sijaisia kattavasti erikseen.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2022		1.1. - 31.12.2021	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 333 325,62		2 410 518,52	
Maksutuotot	530 859,83		584 706,92	
Tuet ja avustukset	607 516,04		425 530,31	
Muut toimintatuotot	<u>1 202 716,68</u>	4 674 418,17	<u>1 999 914,93</u>	5 420 670,68
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-9 127 394,32		-8 810 677,76	
Henkilösivukulut	-2 207 814,10		-2 148 831,46	
Eläkekulut	-1 881 035,43		-1 821 120,54	
Muut henkilösivukulut	-326 778,67		-327 710,92	
Palvelujen ostot	-24 417 659,44		-22 574 780,15	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 843 346,87		-1 627 077,52	
Avustukset	-533 258,83		-810 501,36	
Muut toimintakulut	<u>-473 544,89</u>	-38 603 018,45	<u>-475 720,40</u>	-36 447 588,65
Toimintakate		-33 928 600,28		-31 026 917,97
Verotulot		28 286 220,68		27 289 949,37
Valtionosuudet		7 764 308,00		6 418 578,00
Rahoitustuotot- ja kulut				
Korkotuotot	16 629,97		29 344,93	
Muut rahoitustuotot	76 812,70		22 649,89	
Korkokulut	-37 426,43		-30 361,48	
Muut rahoituskulut	<u>-614,28</u>	55 401,96	<u>-5 385,87</u>	16 247,47
Vuosikate		2 177 330,36		2 697 856,87
Suunnitelman mukaiset poistot		<u>-1 765 338,29</u>		<u>-1 675 314,20</u>
Tilikauden tulos		411 992,07		1 022 542,67
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)		18 921,34		18 921,34
Varausten lisäys (-)/vähennys(+)				
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)				
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		<u>430 913,41</u>		<u>1 041 464,01</u>

Rahoituslaskelma

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 177 330,36		2 697 856,87	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjaukset	-172 414,86	2 004 915,50	-996 390,70	1 701 466,17
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 061 787,11		-3 112 552,24	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 000,00		45 505,23	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	192 738,00	<u>-2 860 049,11</u>	1 151 421,00	<u>-1 915 626,01</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-855 133,61		-214 159,84	
Rahoituksen kassavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Antolainasaamisten vähennykset			9 925,38	9 925,38
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-448 800,00		-448 800,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500 000,00	51 200,00		-448 800,00
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos	-1 066 496,27		-268 640,81	
Korottomien velkojen muutos	374 462,23	<u>-692 034,04</u>	373 789,53	<u>105 148,72</u>
Rahoituksen rahavirta	-640 834,04		-333 725,90	
Rahavarojen muutos	-1 495 967,65		-547 885,74	
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	5 568 290,98		7 064 258,63	
Rahavarat 1.1.	7 064 258,63		7 612 144,37	
	-1 495 967,65		-547 885,74	

Tase

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>				
Aineettomat oikeudet	63 569,45		90 467,37	
Muut pitkävaikutteiset menot	212 700,25	276 269,70	258 100,54	348 567,91
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>				
Maa- ja vesialueet	8 445 051,14		7 892 055,28	
Rakennukset	16 029 537,99		13 034 767,06	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 509 286,11		12 114 774,38	
Koneet ja kalusto	566 903,52		218 188,51	
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	556 333,07	37 107 111,83	2 514 256,71	35 774 041,94
<i>Sijoitukset</i>				
Osakkeet ja osuudet	3 054 342,25		3 047 988,25	
Muut lainasaamiset	37 721,00	3 092 063,25	37 721,00	3 085 709,25
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot				
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	70 044,51		70 229,51	
Muut toimeksiantojen varat		70 044,51		70 229,51
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
<i>Saamiset</i>				
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>				
Muut saamiset	401 210,91	401 210,91	430 071,66	430 071,66
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>				
Myyntisaamiset	686 564,98		703 450,91	
Muut saamiset	219 545,58		322 296,21	
Siirtosaamiset	1 647 458,34	2 553 568,90	432 464,76	1 458 211,88
<i>Rahoitusarvopaperit</i>				
Muut arvopaperit	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 068 290,98	2 068 290,98	3 564 258,63	3 564 258,63
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>49 068 560,08</u>		<u>48 231 090,78</u>

	31.12.2022	31.12.2021
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	17 824 174,57	17 824 174,57
Liittymismaksurahasto		
Arvonkorotusrahasto	179 750,27	179 750,27
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien ylijäämä	16 606 549,76	15 565 085,75
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	<u>430 913,41 35 041 388,01</u>	<u>1 041 464,01 34 610 474,60</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	341 374,77	360 296,11
Vapaaehtoiset varaukset/investointivar.	<u>341 374,77</u>	<u>360 296,11</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	70 044,51	70 229,51
Muut toimeksiantojen pääomat	<u>70 044,51</u>	<u>70 229,51</u>
VIERAS PÄÄOMA		
<i>Pitkäaikainen</i>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	890 800,00	1 289 600,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	<u>2 027 312,59 2 918 112,59</u>	<u>2 029 312,59 3 318 912,59</u>
<i>Lyhytaikainen</i>		
Joukkovelkakirjalainat	6 500 000,00	6 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	398 800,00	448 800,00
Saadut ennakot		1 012,43
Ostovelat	1 341 653,30	1 110 628,72
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	729 065,07	651 137,77
Siirtovelat	<u>1 728 121,83 10 697 640,20</u>	<u>1 659 599,05 9 871 177,97</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>49 068 560,08</u>	<u>48 231 090,78</u>

Konsernin tuloslaskelma

	<u>1.1. - 31.12.2022</u>	<u>1.1. - 31.12.2021</u>
Toimintatuotot	15 242 775,72	16 067 896,57
Toimintakulut	-48 603 092,02	-46 270 822,30
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	-7 062,23	14 821,45
Toimintakate	-33 367 378,52	-30 188 104,28
Verotulot	28 286 220,68	27 289 949,37
Valtionosuudet	7 764 308,00	6 418 578,00
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	15 221,12	28 114,00
Muut rahoitustuotot	80 167,74	29 189,82
Korkokulut	-131 014,76	-100 162,64
Muut rahoituskulut	-5 436,20	-9 826,74
	-41 062,11	-52 685,57
Vuosikate	2 642 088,05	3 467 737,52
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 460 982,20	-2 281 790,04
Omistuksen eliminoinnit	-2 460 982,20	-2 281 790,04
Tilikauden tulos	181 105,85	1 185 947,48
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot	-6 872,00	-4 128,00
Vähemmistöosuudet	-11 405,50	-5 734,43
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	162 828,35	1 176 085,05

Konsernin rahoituslaskelma

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 642 088,05		3 467 737,52	
Satunnaiset erät				
Tilikauden verot				
Tulorahoituksen korjauserät	-167 460,79	<u>2 474 627,26</u>	-985 984,04	<u>2 481 753,48</u>
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-5 526 094,46		-3 547 266,38	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	73 413,66		56 388,96	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	201 924,88	<u>-5 250 755,92</u>	1 155 669,01	<u>-2 335 208,41</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		<u>-2 776 128,66</u>		<u>146 545,07</u>
Rahoituksen kassavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Antolainasaamisten vähennykset		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 133 520,39		215 507,13	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 012 348,75		-856 959,22	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	860 660,05	<u>1 981 831,69</u>	-85 607,72	<u>-727 059,81</u>
Oman pääoman muutokset		<u>17 204,41</u>		
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääom.muutokset	435,13		-2 216,14	
Vaihto-omaisuuden muutos	9 932,60		41 310,31	
Saamisten muutos	-879 604,82		-307 236,67	
Korottomien velkojen muutos	425 244,76	<u>-443 992,33</u>	433 649,82	<u>165 507,32</u>
Rahoituksen rahavirta		<u>1 555 043,77</u>		<u>-561 552,49</u>
Rahavarojen muutos		<u>-1 221 084,88</u>		<u>-415 007,42</u>
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	7 092 259,02		8 313 343,90	
Rahavarat 1.1.	8 313 343,90		8 728 351,32	
	<u>-1 221 084,88</u>		<u>-415 007,42</u>	

Konsernin tase

VASTAAVAA	31.12.22	31.12.21	VASTATTAVAA	31.12.22	31.12.21
PYSYVÄT VASTAAVAT	48 599 295,82	45 646 098,05	OMA PÄÄOMA	36 392 011,32	36 189 957,91
Aineettomat hyödykkeet	280 098,62	355 437,65	Peruspääoma	17 824 174,57	17 824 174,57
Aineettomat oikeudet	65 234,77	93 001,55	Arvonkorotusrahassto	179 750,27	179 750,27
Muut pitkävaikutt. menot	214 863,85	262 436,10	Muut omat rahastot	708 237,42	672 417,42
Ennakkomaksut	0,00	0,00	Edell.tilikaus.yli-/alijäämä	17 517 020,71	16 337 530,61
Aineelliset hyödykkeet	47 394 386,68	44 356 522,98	Tilikauden yli-/alijäämä	162 828,35	1 176 085,04
Maa- ja vesialueet	8 851 136,03	8 294 356,53	VÄHEMMISTÖOSUUS	244 377,40	234 389,39
Rakennukset	24 904 028,88	20 398 768,07	POISTOERO JA VAPAAEH-		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 509 286,11	12 115 833,09	TOISET VARAUKSET	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	1 297 465,68	787 548,37	Poistoero		
Muut aineell. hyödykkeet	18 199,20	19 304,20	Vapaaehtoiset varaukset		
Ennakkom. ja keskener.h	814 270,77	2 740 712,71	PAKOLLISET VARAUKSET	391 795,13	400 028,47
Sijoitukset	924 810,52	934 137,42	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	84 537,33	84 588,99
Osakkuusyhteisöosuudet	118 889,14	135 354,20	Lahjoitusrahastojen pääomat	84 537,33	84 588,99
Osakkeet ja osuudet	790 574,32	783 436,15			
Muut lainasaamiset	15 347,06	15 347,06	VIERAS PÄÄOMA	22 484 652,29	20 071 801,83
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	84 654,21	85 141,00	Pitkäaikainen	8 958 124,54	7 802 285,28
Lahjoitusrah.erityiskatteet	84 654,21	85 141,00	Lainat rahoitus- ja vak.lait.	6 929 925,49	5 758 753,85
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 913 423,44	11 249 527,55	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	163 511,60	161 165,65	Lainat muilta	886,46	886,46
Saamiset	3 657 652,81	2 775 018,00	Saadut ennakot	0,00	13 332,39
Pitkäaikaiset saamiset	401 210,91	431 669,23	Muut velat	2 027 312,59	2 029 312,59
Myyntisaamiset	0,00	1 235,52	Lyhytaikainen	13 526 527,74	12 269 516,55
Muut saamiset	401 210,91	430 433,71	Joukkovelkakirjalainat	6 500 000,00	6 000 000,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vak.lait.	1 167 619,27	856 959,22
Lyhytaikaiset saamiset	3 256 441,90	2 343 348,76	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Myyntisaamiset	1 062 633,30	999 937,24	Saadut ennakot	42 015,66	38 136,36
Lainasaamiset	0,00	0,00	Ostovelat	2 014 555,13	1 740 197,84
Muut saamiset	393 703,10	481 331,53	Muut velat	897 647,42	791 579,55
Siirtosaamiset	1 800 105,50	862 080,00	Siirtovelat	2 897 818,27	2 838 515,58
Rahoitusarvopaperit	3 702 839,22	3 700 791,14	Laskennalliset verovelat	6 872,00	4 128,00
Rahat ja pankkisaamiset	3 389 419,80	4 612 552,77			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>59 597 373,47</u>	<u>56 980 766,60</u>	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>59 597 373,47</u>	<u>56 980 766,60</u>

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla ja poistoilla vähennettyyn hankintamenuun. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Poistoeron vähennystä kirjataan suunnitelman mukaisten poistojen suhteessa Vahdon palvelukeskuksen osalta.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenuun tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenuun tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoiset.

Koronatukien vaikutukset saattavat haitata vertailtavuutta eri vuosien osalta.

Käyttötalouteen on saatu valtion korona-avustuksia 120 000 euroa. Raha on jaettu toimialojen kesken.

Sisäisten erien käsittelyssä on taloustilastouudistuksen vuoksi laskentatapaa muutettu. Se heikentää vertailukelpoisuutta. Laskentavan muutosta on kehitetty vuoden 2022 aikana edelleen.

Palkkaohjelman vaihdoksen (maaliskuu 2022) vuoksi joissakin henkilöstön vertailutiedoissa voi olla eroavaisuuksia tai vertailutietoja ei ole pystytty uudesta ohjelmasta saamaan lainkaan.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä paitsi kuntayhtymät, joissa kunnan omistusosuus on vähäinen, alle 1 %, eikä kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja veloista ole rahamäärältään olennainen konsernitaseen kannalta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen pysyvien vastaavien hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää edellisten tilikausien ylijäämää / alijäämää vastaan.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Kiinteistötytäryhteisöjen vapaaehtoiset varaukset on jaettu tilikauden ja edellisten tilikausien yli-/alijäämään ja laskennalliseen verovelkaan. Kuntayhtymän vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot on jaettu tilikauden ja edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoiset.

Toimintatuotot tehtävälueittain

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Vaalit	14 824	6 779	14 824	6 779
Yleishallinto	47 350	18 459	47 350	18 459
Elinkeinotoimi		4 900		4 900
Kaavoitus ja maankäyttö	340 341	1 174 143	340 341	1 174 143
Sosiaali- ja terveystoimen hallinto		3 750		3 750
Erikoissairaanhoido			9 383 195	9 522 872
Perusopetus	855 843	830 976	855 843	830 976
Keskiaste ja aikuiskoulutus			1 038 393	989 748
Varhaiskasvatus	517 887	485 727	517 887	485 727
Hyvinvointipalvelut	157 195	167 106	157 195	167 106
Tekniset palvelut	345 403	219 140	345 403	219 140
Toimitilapalvelut - ja vuokraus	1 217 317	1 162 753	1 457 794	1 387 065
Vesihuoltolaitos	1 066 107	1 232 227	1 066 107	1 232 227
Palo- ja pelastustoimi	43 192	41 880	43 192	41 880
Rakennusvalvonta ja ympäristöasiat	68 960	72 830	68 960	72 830
Toimintatuotot yhteensä	4 674 419	5 420 670	15 336 484	16 157 602

Verotulojen erittely

	2022	2021
Kunnan tulovero	25 231 034	24 266 699
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 768 115	1 818 194
Kiinteistövero	1 287 072	1 205 057
Verotulot yhteensä	28 286 221	27 289 950

Valtionosuuksien erittely

	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	5 753 231	5 148 076
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	143 644	-9 904
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-971 431	-1 090 215
Verotulomenetyksen kompensatio	2 838 864	2 370 621
Valtionosuudet yhteensä	7 764 308	6 418 578

Palvelujen ostojen erittely

	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	18 810 412	17 920 879
Muiden palvelujen ostot	5 607 247	4 653 901
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	24 417 659	22 574 780

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Kuntaliitoksesta ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeesta 7.10.2008 johtuen kunnanhallitus on hyväksynyt poistosuunnitelman 21.9.2009 § 334. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat

Poistoryhmä	Poistoaika	Poistomenetelmä	%
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto	20,0
Muut pitkävaikutteiset menot			
Valtion teiden parannushankkeet	10 vuotta	Tasapoisto	10,0
Muut	5 vuotta	Tasapoisto	20,0
Aineelliset hyödykkeet			
Maa-alueet		Ei poistoa	
Rakennukset			
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta	Tasapoisto	2,5
Ruskotalo (laitosrakennus)	30 vuotta	Tasapoisto	3,3
Talousrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto	5,0
Asuinrakennukset	40 vuotta	Tasapoisto	2,5
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	20 vuotta	Tasapoisto	5,0
Sillat, laiturit ja uimalat	20 vuotta	Tasapoisto	5,0
Muut maa- ja vesirakenteet	20 vuotta	Tasapoisto	5,0
Vedenjakeluverkosto	35 vuotta	Tasapoisto	2,9
Viemäriverkosto	35 vuotta	Tasapoisto	2,9
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	20 vuotta	Tasapoisto	5,0
Koneet ja kalusto			
Muut kuljetusvälineet	5 vuotta	Tasapoisto	20,0
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto	20,0
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto	33,3
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	Tasapoisto	20,0
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat		Käytön mukainen	
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoa	

Pakollisten varausten muutokset

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuu 1.1.*)			1 233	1 260
Lisäykset tilikaudella			26	
Vähennykset tilikaudella			0	-27
Eläkevastuu 31.12.*)			1 259	1 287
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.			398 796	379 082
Lisäykset tilikaudella			320	19 714
Vähennykset tilikaudella			8 579	
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.			390 537	398 796

Muihin toimintatuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa-alueiden myyntivoitot	172 415	996 391	173 738	997 751
Muut myyntivoitot			3 207	10 862
Myyntivoitot yhteensä	172 415	996 391	176 946	1 008 613
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen myyntitappiot				
Muut myyntitappiot			599	64
Myyntitappiot yhteensä			599	64

Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

	2022	2021
Osinkotuotot muista yhteisöistä	19 336	13 867
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	23 563	3 127

Pysyvien vastaavien erittely tase-erittäin

Tase-erä	Hankintameno 1.1.2022	Lisäykset tilik. aikana	Vähennykset tilik. aikana	Rahoitus- osuudet	Sisäiset siirrot	Sumu- poistot	Kirjanpitoarvo 31.12.2022
Aineettomat hyödykkeet							
Aineettomat oikeudet	90 467,37	6 700,00				-33 597,92	63 569,45
Muut pitkävaikutteiset menot	258 100,54	14 576,61				-59 976,90	212 700,25
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	348 567,91	21 276,61	0,00	0,00	0,00	-93 574,82	276 269,70
Aineelliset hyödykkeet							
Maa- ja vesialueet							
Maa- ja vesialueet	7 647 169,35	273 319,00	-20 323,14				7 900 165,21
Arvonkorotukset	179 750,27						179 750,27
Kiinteistöjen liittymismaksut	65 135,66						65 135,66
Maa- ja vesialueet yhteensä	7 892 055,28	273 319,00	-20 323,14	0,00	0,00	0,00	8 145 051,14
Rakennukset							
Asuinrakennukset	285 481,01					-19 413,46	266 067,55
Hallinto- ja laitosrakennukset	12 649 653,47	1 476 558,14			2 246 100,66	-699 431,45	15 672 880,82
Muut rakennukset	99 632,58					-9 042,96	90 589,62
Rakennukset yhteensä	13 034 767,06	1 476 558,14	0,00	0,00	2 246 100,66	-727 887,87	16 029 537,99
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Maa- ja vesirakenteet	4 944 703,71	205 246,69		-9 000,00	20 312,83	-487 196,72	4 674 066,51
Johtoverkostot ja laitteet	7 170 070,67	39 777,63				-374 628,70	6 835 219,60
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	0,00						0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	12 114 774,38	245 024,32	0,00	-9 000,00	20 312,83	-861 825,42	11 509 286,11
Koneet ja kalusto							
Kuljetusvälineet	9 774,07	14 000,00				-5 823,61	17 950,46
Muut koneet ja kalusto	208 414,44	416 765,19				-76 226,57	548 953,06
Koneet ja kalusto yhteensä	218 188,51	430 765,19	0,00	0,00	0,00	-82 050,18	566 903,52
Keskeneräiset hankinnat	2 514 256,71	308 489,85	-2 266 413,49				556 333,07
Kaikki yhteensä	36 122 609,85	2 755 433,11	-2 286 736,63	-9 000,00	2 266 413,49	-1 765 338,29	37 083 381,53

Pysyvät vastaavat	Hankintameno	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpitoarvo
Sijoitukset	1.1.2022	tilik. aikana	tilik. aikana	31.12.2022
OSAKKEET JA OSUUDET				
Kuntayhtymäosuudet				
V-S erityishuoltopiiri	25 913,05			25 913,05
V-S sairaanhoitopiiri	1 880 863,87			1 880 863,87
Varsinais-Suomen liitto	3 346,61			3 346,61
Raision seudun koulutuskuntayhtymä	144 705,19			144 705,19
Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä		6354		6 354,00
	2 054 828,72	6 354,00	0,00	2 061 182,72
Tytär yhteisöosakkeet				
As Oy Metsärinne	3 363,76			3 363,76
As Oy Metsäranta	8 409,40			8 409,40
Koy Ruskon vuokratalot/osakkeet	1 650,00			1 650,00
Koy Ruskon vuokratalot/pääomasijoitus	258 082,57			258 082,57
	271 505,73	0,00	0,00	271 505,73
Osakkuusyhteisöosakkeet				
As Oy Ruskon Liikekulma	229 824,32			229 824,32
As Oy Ruskola	193 485,44	25 000,00		218 485,44
	423 309,76	25 000,00	0,00	448 309,76
Muut osakkeet				
Finda Oy (ent. Lännen Puhelin Oy)	14 108,95			14 108,95
As Oy Ruskonsato	47 395,36			47 395,36
As Oy Vahdonrivi	9 283,96			9 283,96
As Oy Laukolanrivi	19 812,54			19 812,54
As Oy Laukolanrivi II	28 087,38			28 087,38
Turun Seudun Puhdistamo Oy	40 000,00			40 000,00
Turun Seudun Jätehuolto Oy	36 000,00			36 000,00
Kuntarahoitus Oyj	3 531,95			3 531,95
Vasso Oy	1 000,00			1 000,00
Metsä Board B	648,91			648,91
Kunnan Taitoa Oy	5 822,00			5 822,00
Kuntien Tiera Oy	5 822,00			5 822,00
Kohasuomi Oy	671,88			671,88
Turun Seudun Kehitys Oy	47,11			47,11
	212 232,04	0,00	0,00	212 232,04
Muut osuudet				
Metsäliitto Osuuskunta	9 781,00			9 781,00
L-S Saattohoitosäätiö	840,94			840,94
Palveluk. säätiö Maununkoti	50 456,38			50 456,38
Turun Seudun Osuuspankki	33,64			33,64
	61 111,96	0,00	0,00	61 111,96
Muut lainasaamiset tytäryhteisöiltä				
As Oy Metsärinne	0,00			0,00
As Oy Metsäranta	37 721,00			37 721,00
	37 721,00	0	0	37 721,00

Omistukset muissa yhteisöissä

	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus, €		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilik.voitosta /tappiosta
Kuntayhtymät					
Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiirin ky	Turku	1,08 %	1 935 643	5 175 633	-280 324
Raision seudun koulutuskuntayhtymä	Raisio	5,17 %	524 804	140 268	1 392
Yhteensä			2 460 447	5 315 901	-278 931
Tytäryhtiöt					
Asunto Oy Ruskon Metsärinne	Rusko	100 %	403 117	1 697	15
Asunto Oy Ruskon Metsäranta	Rusko	100 %	315 038	81 145	-1
Kiinteistö Oy Ruskon Vuokratalot	Rusko	66,0 %	259 768	2 314 311	8
Yhdistelemättömät kuntayhtymät					
Varsinais-Suomen Erityishuoltoapiiri ky	Paimio	0,83 %	29 072	192 441	2 829
Varsinais-Suomen Liitto	Turku	0,97 %	22 867	18 345	-633

Saamisten erittely

	2022		2021	
	<i>pitkäaikaiset</i>	<i>lyhytaikaiset</i>	<i>pitkäaikaiset</i>	<i>lyhytaikaiset</i>
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Lainasaamiset	37 721		37 721	
Myyntisaamiset				4 239
<i>Yhteensä</i>	37 721	0	37 721	4 239
Saamiset kuntayhtymiltä				
Lainasaamiset				
Myyntisaamiset				
Siirtosaamiset				368 760
<i>Yhteensä</i>	0	0	0	368 760
<i>Saamiset yhteensä</i>	37 721	0	37 721	372 999

Siirtosaamisiin sisältyvät oleelliset erät

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kelan korvaus työterveysh.	44 766	63 382	86 217	109 625
Turun kaupunki/Joukkoliikenne	0	12 318	0	12 318
Raision kaupunki/sosiaali- ja terveystoimen palautus	1 323 055	246 953	1 323 055	246 953
Pihlajalinna Oy/hyvitykset	12 331	34 190	12 331	34 190
Varsin Hyvä ry/hankerahoitus		32 322	0	32 322
Avi/rahoitusosuus	9 000	8 798	9 000	8 798
Raision kaupunki/ympäristö-terveydenhuolto ja eläinlääkintä	12 198	5 569	12 198	5 569
Raision kaupunki/ koronakorvaukset	119 439	7 235	119 439	7 235
Ympäristöministeriö/Senioriasumishanke	40 800		40 800	
Turun seudun puhdistamo Oy		8 969	0	8 969
VSSHHP Ky /peruspääoman korko	20 436		20 436	
Muut tulojäämät	29 513	12 729	142 108	399 595
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	1 611 538	432 465	1 765 585	865 573

Oman pääoman erittely

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	17 824 174,57	17 824 174,57	17 824 174,57	17 824 174,57
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	17 824 174,57	17 824 174,57	17 824 174,57	17 824 174,57
Arvonkorotusrahasto	179 750,27	179 750,27	179 750,27	179 750,27
Muut omat rahastot			708 237,42	672 417,42
Edellisten tilikausien ylijäämä	16 606 549,76	15 565 085,75	17 517 020,71	16 337 530,61
Tilikauden yli/alijäämä	430 913,41	1 041 464,01	162 828,35	1 176 085,04
<i>Oma pääoma yhteensä 31.12.</i>	<i>35 041 388,01</i>	<i>34 610 474,60</i>	<i>36 392 011,32</i>	<i>36 189 957,91</i>

Muiden velkojen erittely

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Liittymismaksut	2 027 313	2 029 313	2 027 313	2 029 313
Ennakonpidätykset	176 118	171 203	176 118	171 203
Opetustoimen, varhaiskasvatuksen sekä hyvinvointitoimen hankerahat	481 698	395 722	481 698	395 722
Muut velat	71 249	84 213	108 654	120 602
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>2 756 378</i>	<i>2 680 450</i>	<i>2 793 782</i>	<i>2 716 839</i>

Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Palkkojen ja sivukulujen jaksotukset	1 640 954	1 221 915	2 512 751	2 111 672
Korkojaksotukset	7 850	5 541	16 804	22 340
Turun kaupunki/seudull. joukkoliikenne		135 959	0	135 959
Muut menojäät	79 318	296 185	364 344	567 421
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>1 728 122</i>	<i>1 659 599</i>	<i>2 893 899</i>	<i>2 837 393</i>

Vuokra- ja leasingvastuiden yhteismäärä (alv 0)

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut yhteensä	294 759	495 277	1 496 821	1 668 160
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	123 502	138 481	264 408	264 986

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Muut vastuusitoumukset

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	748 385	1 385 801	748 385	1 385 801
Leasingvastuut muiden puolesta				
Jäljellä oleva pääoma	157 546	218 276	157 546	218 276

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	48 292 974	44 924 174
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	27 927	29 428

Taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Sopimusvastuut				
Vastuut keskeneräisistä urakoista				
Päällistönmäen kunnallistekniikka vaihe 9		74 690	0	74 690
Maunun koulun peruskorjaus ja laajennus		95 010	0	95 010
Hujalan kevyen liikenteen väylä		1 491	0	1 491
Leikkipaikkojen kunnostus		4 000	0	4 000
Valkiaavuoren kunnallistekniikka	16 300		16 300	
Muut sopimusvastuut/VSSHP Ky			6 717	6 809
Yhteensä	16 300	175 191	23 017	182 000

Kunta on tehnyt maankäytösopimukset Päällistönmäen kaava-alueen maanomistajien kanssa. Sopimukset velvoittavat kuntaa toteuttamaan Päällistönmäen kaava-alueen kunnallistekniikan ja muun yhdyskuntarakenteen valtuuston hyväksymässä järjestyksessä ja aikataulussa.

Henkilöstön lukumäärä (työajan muk.) 31.12.

	2022	2021
Hallinto- ja talouspalvelut	9,78	15,78
Varhaiskasvatuspalvelut	91,90	81,95
Perusopetuspalvelut	95,30	95,07
Ruokapalvelut	15,58	15,10
Hyvinvointipalvelut	8,94	10,34
Tekniset palvelut (pl.ruokapalvelut)	33,49	32,93
Yhteensä	254,99	251,17

Henkilöstökulut

	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	11 335 208	10 959 509
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	0	965
<i>Yhteensä</i>	11 335 208	10 960 474

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2022	2021
Ruskon keskusta	1 776	1 326
Ruskon kokoomus	2 470	1 549
Ruskon työväenyhdistys ry	1 148	1 245
Ruskon vasemmisto ry	720	573
Ruskon vihreät ry	936	961
Perussuomalaisten paikallisjärj.Rusko	740	288
Vahdon kokoomus	232	257
<i>Yhteensä</i>	8 022	6 199

Tilintarkastajan palkkiot

	2022	2021
Tilintarkastajan palkkiot	6 759	4 704
<i>Yhteensä</i>	6 759	4 704

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu 1.3.2020 voimaantullut kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkan suuruudesta erokorvauksesta.

VESIHUOLTOLAITOS

Ruskon kunnan vesihuoltolaitoksen toimintakertomus 2022

Ruskon kunnan vesihuoltolaitos on vuoden 2015 alusta eriytetty kirjanpidolliseksi taseyksiköksi, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Ruskon kunnassa vesihuollon toiminta-alueella.

Vuoden 2019 alusta hulevesiverkosto on eriytetty vesihuoltolaitokselta omaksi tulosityksiköksi teknisen toimen tulosalueen alle, maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Kunnaninsinööri on laatinut vesihuoltolaitokselle riskienhallintasuunnitelman ja suunnitelma on hyväksytty teknisen lautakunnan kokouksessa.

Hallinto

Vesihuoltolaitos kuuluu Ruskon kunnan teknisen lautakunnan alaisuuteen ja on osana teknisen toimialan toimintaa. Teknisen toimialan toimialajohtajana toimii tekninen johtaja. Vesihuoltolaitoksen toiminnasta vastaa kunnaninsinööri, varavastuuhenkilönä talousveden laadun seurannassa on kiinteistöhoitaja.

Vesihuoltolaitos-tulosalueella työskentelee 2,5 vakituista työntekijää. Laskutuksen ja liittymissopimukset hoitaa tekninen sihteeri. Tiedottamisessa noudatetaan mahdollisia kunnan tiedottamisohjeita sekä 2021 päivitettyä Ruskon kunnan vesihuollon erityistilanteiden varautumissuunnitelmaa. Tiedotusvastaavana toimii kunnaninsinööri. Päätösvalta vesihuoltolaitoksen asioissa on pääsääntöisesti teknisellä lautakunnalla ja sen alaisilla viranhaltijoilla. Vesihuoltolaitoksen taksoista ja maksuista päättää, sekä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet asettaa Ruskon kunnanvaltuusto.

Vesihuoltolaitos

Talousvesi

Ruskon kunnan vesihuoltolaitoksen vedenhankinta perustuu kolmeen pohjavedenottamoon. Ruskon vesihuoltolaitos ottaa tarvitsemansa veden vuonna Ruskolla olevan Antitalon sekä Vahdolla olevista Kangenmiekan ja Vesihuhdan vedenottamoista. Turun vesilaitos toimittaa pienellä yhteydellä talousvettä yhdysvesijohdon välityksellä Vahdon vesilaitokselle.

Jätevesi

Ruskon kunnan jätevedet johdetaan Ruskon kunnanosasta käsiteltäviksi Turun seudun puhdistamon Kakolan puhdistamolle. Sopimus jäteveden johtamisesta on voimassa toistaiseksi.

Turun jätevedenpuhdistamo on Turun Kakolanmäessä, kallion sisälle rakennettu jätevedenpuhdistamo. Se puhdistaa 300 000 asukkaan jätevedet ja on Suomen kolmanneksi suurin jätevedenpuhdistamo.

Puhdistamon palveluntuottajana toimii Turun seudun puhdistamo Oy, joka on kuntien omistama ja Ruskon on yhtiön osakas. Puhdistamon ansiosta Turun seudun jätevesien aiheuttama kuormitus mereen vähentynyt yli 50 %, koska jätevedet puhdistetaan tehokkaasti. Jätevesien lika-aineet poistetaan puhdistusprosessi lietteenä ja toimitetaan Topinojan biokaasulaitokselle.

Vahdon oma jätevedenpuhdistamon toiminta on lopetettu 2013 siirtoviemärin rakentamisen jälkeen.

Veden kulutus ja myynti

Vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon ja viemäroinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle. Käyttömaksu peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän perusteella. Käyttömaksu vuonna 2022 oli talousvedellä 1,50 €/m³ (alv 0 %) ja jäteveden käyttömaksu oli 2,40 €/m³ (alv 0 %). Lisäksi peritään perusmaksua, jonka suuruus määräytyy vesimittarin koon mukaan. Talousvettä toimitettiin vuonna 2022 yhteensä 2 097 kiinteistöön ja asiakkaille myyty vesimäärä oli 304 284 m³. Verkostoon pumpattu vesimäärä oli 347 969 m³. Myydyn ja pumpatun vesimäärän erotus johtuu kenttien jäädytyksistä, laitteiden huuhteluista sekä vesijohtovuodoista. Talousveden myyntitulot perusmaksuineen vuonna 2022 olivat 523 243 € sekä muut tulot olivat 6 388 €. Uusia vesiliittymis sopimuksia tehtiin 11 kappaletta (sisältyy kokonaisuuteen). Vuonna 2022 jätevettä johdettiin puhdistettavaksi 284 523 m³ sisältäen hule- ja vuotovesiä. Asiakkailta laskutettiin 205 096 m³. Uusia viemäri liittymis sopimuksia tehtiin 40 kappaletta (joista 25 JV-osuuskunnista siirtyneitä). Jäteveden myyntitulot perusmaksuineen olivat 578 475 € sekä muut myyntitulot 500 €.

Investoinnit ja kunnossapito

Investoinnit

Vesihuoltolaitoksen investointeihin oli varattu 290 000 €. Vesihuollon seurannan ja järjestelmien kehittämistä, jätevesiviemärien saneeraus ja osuuskuntien vastaanotto. Lisäksi Päällistönmäen ja Valkiavuoren kunnallistekniikan rakentamista vesihuollon osalta. Hankkeita ei pystytty toteuttamaan kuin 112 000 eurolla, johtuen urakoitsijapulasta jätevesilinjojen saneerausissa ja Valkiavuoren vesihuollon siirtymisestä vuodelle 2023. Myöskään Ahola-Ojanto ja Ketunluolan kaava-alueet eivät edenneet.

Kunnossapito

Vesihuoltolaitoksen kunnossapidosta vastaa 2,5 työntekijää, tarvittaessa apunaan kiinteistöhoiton työntekijöitä. Varallaolo hoidettiin kiinteistöhoiton päivystyksen kautta. Vesijohtoverkostoa on 195 kilometriä ja viemäriverkostoa 84 kilometriä viettoviemäriä, sekä 81 kilometriä paineviemäriä.

Jätevedenpumppaamoita on 24 kappaletta ja sadevedenpumppaamoita 3 kappaletta. Vesilaitoksella on päivittäistä huolto- ja säätötoimenpiteitä. Vesihuoltolaitoksen tekniikan toimintaa ohjataan ja seurataan Key-aqua kaukovalvontaohjelmistolla.

Talous

Ruskon kunnan vesihuoltolaitoksen tuotot vuonna 2022 oli 1 108 605 € sekä toimintakulut 774 892 €.

Vesihuoltolaitoksen vuosikate on 187 834 €. Vesihuoltolaitoksen tilikauden tulos on suunnitelman mukaisten poistojen (288 396 €) ja liiketoiminnan tulos muiden kulujen jälkeen - 38 508 €.

Vesihuoltolaitoksen kirjanpidossa on huomioitu korvaus jäännöspääomasta eli korkoa kunnan sijoittamalle peruspääomalle 145 782 €, jolloin tilikauden alijäämä on - 100 562 €. Tulos on kuitenkin 13 % parempi kuin talousarviossa alun perin. Tulevaisuudessa vesihuoltolaitoksen kustannusrakennetta tulee tarkastella, jotta vesihuoltolaitoksen toiminta on kestäväällä pohjalla.

Vuoden 2022 tavoitteiden toteutuminen

Veden myynti väheni koronan päättymisen vuoksi ja lisäksi sähkökustannusten kasvun vaikutus näkyy tuloksessa. Tavoitteena oli etäluettavien vesimittareiden vaihtamisen jatkaminen. Tavoitteesta jäätiin, alkuvuoden korona tilanteen takia. Työmailla ei tapahtunut loukkaantumisia vuonna 2022.

Vesihuollon yhteistyö ja vireillä olevat hankkeet

Turun seudun veden kanssa on neuvoteltu varavesiyhteyden saamiseksi Antintalon vedenottamolle. Hiekkaesisuodatuksen rakentaminen Vahdon vesilaitokselle rautamanganin poistamiseksi. Siirtoviemäri linjauksen muuttaminen Turun ja Raision puolella, sekä putken saneeraus. Ruskon kunnan alueella olevien jätevesiosuuskuntien ottaminen osaksi kunnan verkostoa.

TULOSLASKELMA	2022		2021	
Liikevaihto	1 101 717,30		1 263 014,34	
Liiketoiminnan muut tuotot	6 887,60		8 318,35	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-161 887,08		-106 119,55	
Palvelujen ostot	-606 479,06		-567 989,28	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-288 396,00		-275 030,90	
Liiketoiminnan muut kulut	-6 525,97		-22 220,72	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	45 316,79		299 972,24	
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Muut rahoitustuotot	0,00		76,09	
Korvaus peruspääomasta	-145 781,56		-145 781,56	
Muut rahoituskulut	-97,63		24,71	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	-100 562,40		154 291,48	
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-100 562,40		154 291,48	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lis (-) tai väh (+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-100 562,40		154 291,48	
RAHOITUSLASKELMA	2022		2021	
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	45 316,79		299 972,24	
Poistot ja arvonalentumiset	288 396,00		275 030,90	
Rahoitustuotot ja -kulut	-145 879,19		-145 680,76	
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-111 698,04		-63 680,57	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	0,00		0,00	
Toiminnan ja investointien rahavirta	76 135,56		365 641,81	
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos, lis-, väh+	-102 081,24		-1 778 537,93	
Korottomien velkojen muutos lis+, väh-	25 945,68		-123 199,67	
Rahoituksen rahavirta	-76 135,56		-1 901 737,60	
Rahavarojen muutos	0,00		-1 536 095,79	
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12. *	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00		1 536 095,79	

* Kuntatietoraportoinnin vaatimusten johdosta vesihuollon yhdyntilän saldo siirretty tilille saamiset kunnalta.

Tase

	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>		
Aineettomat oikeudet	23494,62	30215,26
Muut pitkävaikutteiset menot	23 494,62	30 215,26
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>		
Maa- ja vesialueet	45 118,97	45 118,97
Rakennukset	65 586,83	71 160,57
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 708 437,57	5 983 928,38
Koneet ja kalusto	6 659,91	
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	200 182,14 6 025 985,42	95 754,82 6 195 962,74
<i>Sijoitukset</i>		
Osakkeet ja osuudet	40 000,00	40 000,00
Muut lainasaamiset	0,00 40 000,00	0,00 40 000,00
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>		
Myyntisaamiset	335 243,51	359 241,94
Saamiset kunnalta	1 940 897,79	1 821 307,57
Muut saamiset	15 380,64	0,00
Siirtosaamiset	0,00 2 291 521,94	8 891,19 2 189 440,70
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>8 381 001,98</u>	<u>8 455 618,70</u>

Tase

	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 859 384,87	4 859 384,87
Edellisten tilikausien ylijäämä	1 442 484,99	1 288 193,51
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-100 562,40 6 201 307,46	154 291,48 6 301 869,86
VIERAS PÄÄOMA		
<i>Pitkäaikainen</i>		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 027 312,59 2 027 312,59	2 029 312,59 2 029 312,59
<i>Lyhytaikainen</i>		
Ostovelat	118 496,47	74 728,27
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	33 885,46	49 707,98
Siirtovelat	0,00 152 381,93	0,00 124 436,25
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>8 381 001,98</u>	<u>8 455 618,70</u>

Käytetyt kirjanpitolajit 1.1. – 31.12.2022

	säilytystapa	säilytysaika
Päiväkirja	nidottuna	10 v.
Pääkirja	nidottuna	10 v.
Tasekirja	sidottuna kirjana	pysyvästi
Tase-erittelyt	nidottuna	10 v.
Tositteiden säilytystapa	paperitositteina	10 v
	sähköisenä Rondo-arkistossa	10 v

Tositelajit

nimi	alkunro	loppunro	viimeinen
Alkusaldot	1001	1999	1002
Talousarvio	2001	2999	2001
Lisämääräraha	3001	3999	3014
Muistio, ulk.RD	10001	13999	10233
Muistio, sis. RD	20001	24999	20046
Muistio, vyörytykset	31001	31999	31012
Muistio,ulk.tilinpäätös	32001	32999	32053
Käyttöomaisuus	34001	34999	34062
Budjetoititositteet	96000	96999	96010
Pankin tiliote	101001	109999	102852
Palkat	100001	100999	100042
MR Laskulaji 11	1100001	1199999	11000864
MR Laskulaji 15	1500001	1599999	15000795
MR Laskulaji 20	2000001	2099999	20000128
MR Laskulaji 25	2500001	2599999	25000005
MR Laskulaji 27	2700001	2799999	27000173
MR Laskulaji 30	3000001	3099999	30000050
MR Laskulaji 35	3500001	3599999	35000712
MR Laskulaji 44	4400001	4499999	44000056
MR Laskulaji 45	4500001	4599999	45008210
Manuaalisuoritukset	5110001	5199999	5110247
Viitesuoritukset	5210001	5299999	5212982
Hyv.laskujen kuittaus	5310001	5399999	5310051
MR Laskulaji 54	5400001	5499999	54001774
Tileistä poisto	5410001	5499999	5410003
Ostolaskut	8000001	8299999	8006865
Ostomaksut	8990001	8999999	8990254

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Ruskolla 27. päivänä maaliskuuta 2023

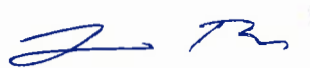
Jussi Helesvirta
puheenjohtaja

Antti Jussila
varapuheenjohtaja

Suvi Helenius
jäsen

Jorma Raiko
jäsen

Mikko Toivonen
jäsen

Kristiina Kivelä
jäsen

Monika Antikainen
jäsen

Virpi Hurula
jäsen

Katri Koivisto
jäsen

Sari Laine
vs. kunnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Ruskolla 16.5 2023

Talvea Julkistarkastus Oy

Jukka Vuorio
HT, JHT, HM